

KURIKAN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2025

TALOUSSUUNNITELMA 2025–2027

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 28.11.2024

SISÄLLYS

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
2. YLEISET LÄHTÖKOHDAT	6
2.1 YLEISET TALOUSNÄKYMÄT	6
2.1.1 Suomen talous	6
2.1.2 Maailmantalous	6
2.1.3 Kuntatalous	6
2.1.4 Uudistukset	8
Valtionuudistus	8
2.2 KURIKAN KAUPUNGIN TALOUS	9
2.2.1 Vuosi 2023	9
2.2.2 Vuosi 2024	9
2.2.3 Vuosi 2025 ja suunnitelmavuodet 2026–2027	10
2.3 TALouden TASAPAINOTTAMINEN	11
2.3.1 Tasapainoperiaate	11
2.3.2 Kurikan kaupungin talouden toteutuminen taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 lautakuntien esityksen jälkeen	11
2.3.3 Alijäämäisen kehityksen jo sisältämät talouden tasapainottamistoimenpiteet	12
2.3.4 Kurikan kaupungin talouden toteutuminen taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 sisältäen kaupunginhallitukselle esitettävät talouden tasapainotustoimenpiteet	13
2.4 KURIKAN KAUPUNGIN MUUTOKSET ORGANISAATORAKENTEESsA	15
2.5 TILIVELVOLLISET	15
2.6 TALOUSARVION RAKENNE	16
2.7 VÄESTÖ- JA TYÖPAIKKATAVOITTEET	17
2.7.1 Kaupunki	17
2.7.2 Väestön kehitys	18
3. KURIKAN KAUPUNKISTRATEGIA	21
4. RISKIENHALLINTA	23
5. KÄYTTÖTALOUSOSA	24
5.1 HALLINTO- JA TALOUSOSASTO	27
5.1.1 Ympäristöterveyspalvelut	30
5.2 ELINVOIMAOSASTO	31
5.2.1 Elinvoimalautakunta	34
5.3 SIVISTYSOSASTO	38
5.3.1 Sivistystoimi (Sivistyslautakunta)	41
5.3.2 Vapaa-aikatoimi (Vapaa-aikalautakunta)	49
5.4 TEKNINEN OSASTO	58
5.4.1 Tekninen toimi (Tekninen lautakunta)	60
5.4.2 Ympäristötoimi (Ympäristölautakunta)	65

6. KAUPUNKIKONSERNIN TAVOITTEET	69
6.1 TYTÄRYHTEISÖJEN TAVOITTEET	71
6.1.1 Kiinteistö Oy Kärrykartano	71
6.1.2 Kurikan Energia Oy	72
6.1.3 Kurikan Toimitilat Oy	73
6.1.4 Kurikan Vesihuolto Oy	74
6.1.5 Kurikan Jäähalli Oy	75
7. TULOSLASKELMAOSA	76
7.1 VEROTULOT	78
7.2 VALTIONOSUUDET	80
7.3 RAHOITUSTULOT JA -MENOT	81
7.4 POISTOT	81
8. INVESTOINTIOSA	83
9. RAHOITUSOSA	91
LIITTEET	96
Käyttötalousosa	96
Investointiosa	97
Tuloslaskelmaosa	98
Rahoitusosa	99
Henkilöstöresurssisuunnitelma 2025	100

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kurikan kaupunki on investoinut 6 vuoden aikana noin 105 miljoonaa euroa. Asukaskohtainen laina on 6623 €/ asukas vuoden 2024 lopussa. Tällaisen investointitahdin ei ole enää mahdollista jatkua, vaan nyt suunniteltujen hankkeiden, Jyrän päiväkodin ja Kurikka-talon jälkeen on otettava joidenkin vuosien tauko suurissa investoinneissa. Kaupungin poisto-ohjelma ei kestä enää kasvua, ja lainasalkun koko on nyt 129 miljoonaa euroa. Suunniteltujen investointien jälkeen on aika hillitä investointeja kaupungin tulevaisuuden ja kaupungin terveen taloudenpidon takia.

Lakisääteisiin palveluihin tarvittavat investoinnit on tehty: sote- ja perhekeskus sekä kaksi koulua. Näiden lisäksi on vapaa-ajan toimintaan laadukas Kivaskallion liikunta-alue. Kouluihin on rakennettu hyvät ja mahdollistavat liikuntasalit. Nyt tulisi siirtää katse talouteen ja ottaa käyttöön harkinta. Tulevat vapaa-ajan investoinnit tulee tehdä vasta seuraavina taloussuunnitelmavuosina eli vuosina 2028–2030. Nykyistä investointitahhtia ei kaupungin talous kestä.

Taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 voidaan ennustaa nykyisen ylijäämän, 17 633 000 €, olevan kulutettu, ja kaupungin talous on kääntynyt alijäämän ja kriisikunnan tielle.

Osinkotuottojen varaan ei pidä rakentaa kaupungin perustaloudenpitoa. Geopoliittinen tilanne muuttuu jatkuvasti, ja Fortumin ja Nesteen osingonjakokyky voi heikentyä dramaattisesti. Osinkotuotot ovat tähän mennessä rahoittaneet kaupunkia 13 % ja vastaavat 3–4 kunnallisveroprosentin nostotarvetta.

Alla olevasta taulukosta on nähtävissä kaupungin suunnitelmakaudella 2025–2027 muodostuvan alijäämää yhteensä 20,7 milj. euroa. Taloussuunnitelma ei ole siten tasapainossa. Jos vuosi 2024 ja suunnitelmavuodet 2025–2027 toteutuvat ennusteen ja lautakuntien esitysten mukaisesti, muodostuu kaupungin tase alijäämäiseksi vuonna 2027. Taseen alijäämän tulisi tuolloin olla katettuna vuoden 2032 loppuun mennessä.

€	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate	-61 501 235	-60 423 689	-60 358 689
Verotulot	41 929 400	44 065 330	44 721 410
Valtionosuudet	13 158 635	13 158 635	13 158 635
Rahoitustuotot- ja kulut	6 796 800	6 217 300	5 634 530
Vuosikate	383 600	3 017 576	3 155 886
Poistot	-8 645 890	-9 102 250	-9 878 400
Tilikauden tulos	-8 262 290	-6 084 674	-6 722 514
Poistoeron muutos	25 446	25 446	25 446
Tilikauden ylijäämä	-8 236 844	-6 059 228	-6 697 068

KUMULATIIVINEN KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ 31.12.

TP2023	ENN2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
19 663 000	17 663 000	9 426 156	3 366 928	-3 330 140

Kansainvälisyys

Kurikan kaupungin kansainvälistymistyö jatkuu kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti. Kurikan lukioon tulee joka syksy kansainvälisiä lukio-opiskelijoita. Syksyllä 2024 Kurikan lukiossa aloitti 95 ensimmäisen luokan opiskelijaa. Kurikan kampuksen opinnoissa nuoria houkuttelee kaksoistutkinnon suorittaminen, ja heitä oli 44 ja 15 aineopiske-

lijaa syksyllä 2024. Kurikan kampuksen liikuntasali on cheerleader-harrastajien aktiivisessa käytössä iltaisin ja viikonloppuisin.

Tuiskulan koulu ja Kurikan musiikkiopisto ovat nyt aktiivisessa toiminnassa. Kurikan musiikkiopiston opinto-ohjelmassa seuraava kehitysaskel on tanssin opetuksen aloittaminen, kun on muokattu hyvä peilisali jostain olemassa olevasta liikuntasalista. Tanssin

perusopetuksessa on suunniteltu ohjelmaa sekä balettia että katutanssin osalta.

Jalasjärven yläasteella ollaan erittäin tyytyväisiä uusiin tiloihin, ja liikuntasali on erityisesti salibandyharrastajien käytössä. Jalasjärvellä tilanne liikuntatilojen suhteen on reippaasti parantunut, kun Jalas-Areenan lisäksi Kiuaskallion liikuntatilat ovat valmistuneet mm. aktiivisten juniorijalkapalloilijoiden käyttöön.

Edunvalvonta

Poliittista edunvalvontatyötä tulee yhä edelleen aktiivisesti jatkaa ja ylläpitää hyviä suhteita Vaasan vaalipiirin kansanedustajiin ja yleisesti eri puolueiden poliittisiin vaikuttajiin. Kuntakenttä on suuressa muutoksessa, ja siksi edunvalvontatyö on erityisen tärkeää eri lakien valmisteluissa ja valtion rahoituksen suuntaamisessa esim. tiehankkeisiin.

Kurikan kaupunki toimii aktiivisesti 57 kaupungin seutukaupunkiverkostossa, jonka keskeinen tehtävä on tuoda pienempien kaupunkien näkökulmaa valtakunnan tason asioiden, valtion ja kuntien tehtävien, sekä lakien valmisteluun.

Kurikan kaupunki on aktiivinen toimija Etelä-Pohjanmaan kauppakamarissa, ja kaupunginjohtaja toimii yhtenä varapuheenjohtajana. Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin kautta tapahtuu säännöllisesti vuorovaikutteista keskustelua Vaasan vaalipiirin kansanedustajien kanssa, ja yhteisistä tavoitteista keskustellaan Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa. Maakunnallinen edunvalvontatyö on vuorovaikutteista ja verkostomaista toimintaa, jossa Kurikan kaupunki toimii aktiivisesti.

Merenkurkun neuvostossa tehdään aktiivista pohjoismaista, rajoja ylittävää yhteistyötä, josta keskeisimpänä on Merenkurkun kiinteän yhteyden selvittäminen. Vt3/E12 on yksi Kurikan pisimmistä tieväylistä. Merenkurkun neuvostossa toimitaan aktiivisesti sekä logistiikan ja infrastruktuurin että kulttuurin ja sivistyksen jaostoissa, joissa kaupunginjohtaja on varapuheenjohtajana kuten Merenkurkun neuvoston hallituksessa.

Tieyhetydet, Väylä

Vuoden 2025 alkuvuosi on Vuohiluoman risteyskysen suunnitteluaikaa, ja syksyllä 2025 mahdollisesti saadaan ns. kuokka maahan. Kyseessä on Väylän vetämä hanke, jota on odotettu vuosikymmeniä. Risteysalueen läheisyydessä on uudistettu Vuohiluoman kaavaa, ja risteysalue on vahvan kehityksen aluetta teollisuuden sekä liikenneasema-alueen suhteen. Kaupunki tekee katujärjestelyjä alueella osana risteys-hankkeen kokonaisrahoitusta.

Konepajateollisuuden kasvu ja lisääntyvä asuntotarve

Kurikan konepajateollisuus ja elintarviketeollisuus tekevät vahvaa kasvua. Kaupungin on tärkeää jatkaa asumisen kehittämistä vuokra-asuntotarjonnan muodossa, ja jatkossa tarjota asumisneuvontaa osana konserniyhtiö Kärrykartanon toimintaa. Kurikassa on laadukas ja maksuton varhaiskasvatus, poikkeuksellisen hyvät mahdollisuudet musiikin harrastamiseen, hyvät vapaa-ajan tilat ja erinomaiset mahdollisuudet mm. hevosharrastukseen. Toivottavasti nämä tuovat yhä enemmän uusia työikäisten perheitä Kurikkaan. Tällaisia suuntaviivoja on nähtävissä vuonna 2024.

Nuoret

Kurikan nuorisovaltuusto toimii aktiivisesti, ja nuorisotyötä on uudistettu olemaan siellä missä nuoretkin eli kouluissa, somessa ja tietysti nuorisotiloissa. Tärkeä osa nuorisotyötä on kansainvälisten nuorten kanssa työskentely ja heidän tukemisensa vapaa-ajan tekemisen ja kavereiden löytämisessä.

Lapset

Kurikan kaupunki on mukana Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallissa, ja nuorisovaltuuston ohella kaupungissa toimii lapsiparlamentti. Varhaiskasvatus tekee jatkuvasti arvokasta työtä positiivisen johtamisen ja Huomaa hyvä! -kampanjoiden muodossa. Työikäisiin ja lapsiperheisiin panostamalla on yhä paremmat mahdollisuudet saada perheiden muuttoa Kurikkaan.

TE-palvelut

TE-uudistus astuu voimaan 1.1.2025. Kurikka on osa Suupohjan työllisyysaluetta, jossa toiminnasta vastaa Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksi. Työllisyyspalvelut ovat osa elinvoimaosaston toimintaa, ja ne integroituvat osaksi yrityspalveluiden ja elinkeinoelämän kokonaisuutta.

Investoinnit

Vuonna 2025 valitaan Kurikka-talon arkkitehtikilpailun voittaja, ja Kurikka-talon suunnittelu aloitetaan. Toinen merkittävä investointi on Jyrän päiväkodin hankkeen jatkuminen osana varhaiskasvatustoiminnan kehittämistä.

Anna-Kaisa Pusa
Kaupunginjohtaja

2. YLEISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 YLEISET TALOUSNÄKYMÄT

2.1.1 Suomen talous

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelmassa vuodelle 2025 ja syksyn 2024 Taloudellisessa katsauksessa molemmissa uskotaan, että Suomen talouden taantuman pohja olisi ohitettu. BKT:n arvioidaan kuitenkin supistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2024. Inflaatio on hidastunut ja korot ovat kääntyneet laskuun. Samanaikaisesti kotitalouksien tulokehitys on ollut kohtuullisen hyvä. Nämä yhdes- sä lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Myös investointien uskotaan kääntyvän kasvuun vuonna 2025. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan BKT kasvaa 1,7 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026, vaikka julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen ko- rotus vähentävätkin kotimaista kysyntää ja nostavat hintoja.

Valtiovarainministeriön ennusteeseen sisältyy monia riskitekijöitä. Mikäli euroalueen ja maail- mantalouden elpyminen toteutuu odotettua hitaam- min, tämä vaikuttaa myös Suomen talouskasvuun. Lisäksi valtiovarainministeriö nostaa taloudellisessa katsauksessa esiin, että Suomessa rakentamisen lama voi olla pidempi ja työllisyyden kuoppa syvempi kuin mitä ennusteessa on oletettu. Jos näin käy, kulutus toipuu ennustettua hitaammin. Lisäk- si katsauksessa todetaan, että hallituksen toimien vaikutus kysyntään voi poiketa ennusteessa arvioi- dusta varsinkin, jos talouden muu toipuminen on odotettua hitaampaa. Myös investointihankkeiden toteutumiseen liittyy suurta epävarmuutta kumpaankin suuntaan.

2.1.2 Maailmantalous

Valtiovarainministeriö toteaa taloudellisessa katsauksessaan syksyllä 2024, että epävarmuus maailmanta- loudessa on kasvanut viime kuukausina geopolittisten jännitteiden kiristyttyä entisestään. Rahoitusmarkki- noiden levottomuus kesällä 2024 näyttäisi jääneen lyhytaikaiseksi. Toisaalta hidastuva inflaatio ja laskevat korot kasvattavat reaalityuloja monessa taloudessa. Talouskasvu painottuu yhä Yhdysvaltoihin ja nouseviin talouksiin. Euroalueen talouskasvu käynnistyi kuluvan vuoden alkupuoliskolla, mutta näkymät ovat yhä haas- tavat. Maailmantalouden arvioidaan kasvavan 3,1 prosenttia vuonna 2024, ja kasvun arvioidaan hidastu- van 3 prosenttiin vuonna 2025.

Euroalueen talouskasvu käynnistyi kuluvan vuoden alkupuoliskolla viime vuoden loppupuolen nollakasvun jälkeen, mutta näkymät ovat ennakoivien indikaattorei- den perusteella yhä haastavat.

Maailmantalouden ennustekuvaan liittyy merkittäviä riskejä. Keskeinen negatiivinen riski on Lähi-idän konfliktin eskaloituminen, mikä näkyisi myös energian hinnan nousuna. Protektionismin nousu ja maailman- talouden blokkiutumisen haittaisi maailmantalouden elpymistä. Kiinan kiinteistösektoriin liittyvät riskit eivät myöskään ole valtiovarainministeriön mukaan laantuneet.

2.1.3 Kuntatalous

Vuosi 2022 oli kuntataloudelle poikkeuksellinen, ja myös vuonna 2023 kuntien tilinpäätökset sisältävät ker- taluontoisia, sote-uudistuksesta johtuvia eriä. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksessa kuntien tuotot ja kulut vähenivät huomattavasti edel- liseen vuoteen verrattuna. Lisäksi sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymien lakkaaminen ja velkojen ja varojen siirtyminen hyvinvointialueille muutti merkittävästi kuntien konsernitilinpäätösten sisältöä.

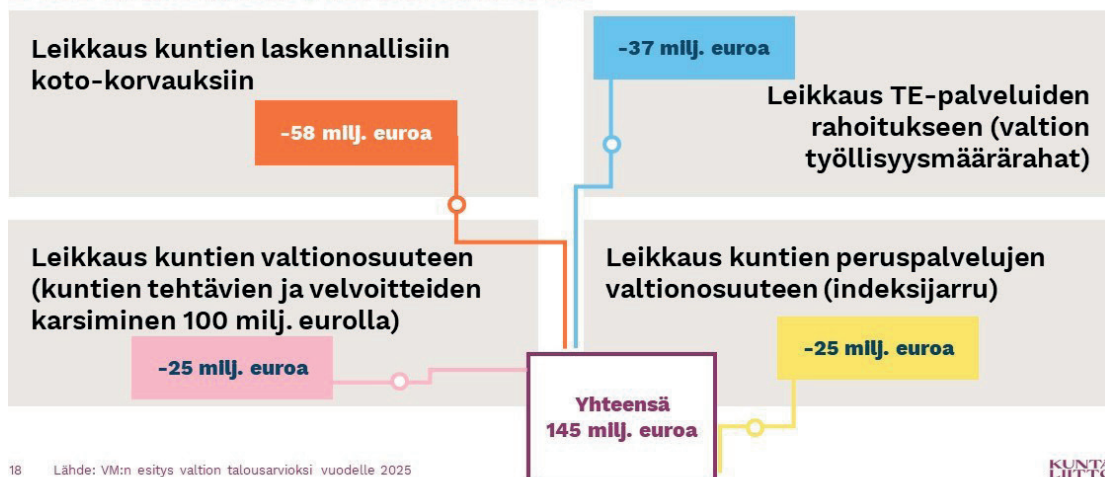
Valtiovarainministeriön syksyllä 2024 julkaisemassa Kuntatalousohjelmassa vuodelle 2025 todetaan, että sote-uudistukseen liittyvät kertaluontoiset tulot vahvis- tivat kuntien ja kuntakonsernien taloutta tilinpäätöksis- sä 2023. Toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi koko kuntataloudessa positiiviseksi. Kuntakonsernien yhteenlaskettu tulos vahvistui vuonna 2023 vajaalla 0,5 mrd. eurolla 2,1 mrd. euroon ja konsernitaseiden yhteenlaskettu kertynyt ylijäämä kasvoi lähes 1,9 mrd.

eurolla vajaaseen 19,7 mrd. euroon.

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan valtion vuoden 2025 talousarvioesitys sisältää kuntataloutta vahvistavia toimenpiteitä. Niiden positiivisten yhteisvaikutusten arvioidaan olevan n. 270 milj. euroa verrattuna edellisen vuoden talousarvioon. Merkittävin toimenpide valtiovarainministeriön näkökulmasta on 277 milj. euron valtionosuuslisäys, jolla lievennetään sote-uudistuksen siirtolaskelman valtionosuusvaikutuksia.

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallion näkemyksen mukaan valtion rahoitus kuntien nykyisin tehtäviin kuitenkin pienenee ensi vuonna. TE-uudistuksen myötä kuntien tehtävät laajenevat ensi vuonna työttömyyden hoidossa ja työttömyysturvan rahoituksessa. **TE-uudistuksen rahoituksen vuoksi kuntien valtionrahoitukseen kohdistuu vuonna 2025 iso lisäys, joka peittää alleen muun valtionrahoituksen supistuvan kehityksen.** Korvauksiin, jotka liittyvät maahanmuuttajien kotouttamiseen, ollaan kohdistamassa huomattava lisäleikkaus valtiontalouden tasapainottamiseksi. Lisäksi pääekonomisti Punakallio muistuttaa, että yhden prosenttiyksikön indeksijarru heikentää kuntien valtionosuuksia 25 milj. euroa vuosittain.

Kuntien rahoitusleikkaus nousee 145 milj. euroon vuonna 2025: leikkaukset, jotka toistaiseksi ilman velvoitteiden vähentämistä

Kuva Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallion blogista 20.8.2024
"Nouseeko hallituksen kädet pystyyn kuntien menojen hillinnän kanssa?"

Valtion toimenpiteisiin sisältyy kunnallisveron efektiivisyyden parantaminen poistamalla tulosta tehtävä ansiotulovähennys ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Tämä heikentää vastaavasti kuntien valtionosuuksiin sisältyvää verotulomenetysten korvausta.

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman mukaan Kuntatalouden tilanne heikkenee vuonna 2024 jyrkästi, kun sote-uudistuksen ns. verohännät poistuvat vahvistamasta kuntataloutta. **Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapainon ennakoitaan syvenevän edelleen lähivuosina erityisesti kasvavien kustannusten, investointipaineiden ja sote-uudistukseen**

liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena.

Kuntatalousohjelmassa arvioidaan kuntatalouden sopeutuspainetta mm. laskennallisen kunnallisveroprosentin korotuspaineen avulla. Laskennallinen korotuspaine ei huomioi kuntien omia sopeutustoi- mia. Kuntakohtaista korotuspainetta tarkasteltaessa on myös huomioitava TE-uudistus, joka kasvattaa merkittävästi suhdannevaihtelujen vaikutusta kuntatalouteen.

Taulukko 14. Laskennallinen paine veroprosentin korotukseen (%-yks.), kuntakokoryhmittäin.

Laskennallinen paine veroprosentin korotukseen (%-yks.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
yli 100 000 asukasta	-0,1	0,5	1,2	1,2	1,2	1,1
40 001 – 100 000	-0,8	0,9	1,4	1,3	1,3	1,0
20 001 – 40 000	0,2	1,1	1,4	1,4	1,4	1,3
10 001 – 20 000	0,0	1,2	1,9	1,8	1,8	1,5
5 001 – 10 000	-0,4	0,5	1,1	1,2	1,2	0,8
2 001 – 5 000	-0,9	0,7	1,8	2,1	2,4	2,1
alle 2 000	-0,2	1,3	2,9	3,3	3,5	3,1
Manner-Suomen kunnat yhteensä	-0,2	0,7	1,4	1,3	1,0	0,8

Kuva: Kuntatalousohjelma vuodelle 2025.

2.1.4 Uudistukset

Valtionuudistus

Eduskunta hyväksyi TE-palvelujen siirtoa koskevat lait 1.3.2023, ja järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025. Palvelut siirretään kunnille tai useammasta kunnasta muodostuville yhteistoiminta-alueille, joiden työvoimapohjan on oltava vähintään 20.000 henkilöä. Työ- ja elinkeinoministeriön hankesivujen mukaan uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Uudistuksessa huomioidaan palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Siirron yhteydessä kunnille on luotu rahoitusmalli, jonka on tarkoitus kannustaa niitä kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi. Kuntaliitto on antanut keväällä 9.4.2024 muistion, jossa se ilmaisee huolensa TE-palveluiden rahoituksen riittämättömyydestä. **Kuntaliitto on huolissaan siitä, että TE-palveluiden rahoitus ei vastaa uusien velvoitteiden aiheuttamia kuluja.**

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukainen kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen on käynnistynyt. Hallitusohjelman kirjauksen mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. **Uuden kuntien rahoitusjärjestelmän on määrä tulla voimaan 1.1.2026. Uudistusta valmis-**

tellaan valtion näkökulmasta kustannusneutraalisti, mutta kuntakohtaiset muutokset saattavat olla suuria.

Myös kiinteistöverotuksen uudistuksen valmistelu etenee syksyllä 2024. **Kiinteistöverotuksen arvostamisperusteiden uudistuksen tavoitteena on korjata kiinteistöjen verotusarvojen ja käyppien arvojen eriytyminen toisistaan.** Nykyisin rakennusten arvostaminen perustuu useiden vuosikymmenten takaisiin, keskimääräisiin ja rakennuskustannusindeksillä vuosittain tarkistettuihin jälleenhankinta-arvoihin, jotka perustuvat rakentamiskustannuksiin. Uudistuksen myötä siirryttäisiin käyttämään perusarvoa, jolla tarkoitetaan uudelleen määritettävän verotusarvon perusteena olevaa arvoa.

Maapohjan osalta hankkeen tavoitteena on luoda uusi aluehintakartta maapohjien verotusarvojen määrittämistä varten koko maan kattavasti. Yhtenäisen hinnan alueet perustuisivat lähtökohtaisesti markkinahintoihin eli toteutuneisiin kiinteistöjen kauppahintatietoihin, osin myös asuntojen kauppahintatietoihin.

Lähde: Valtiovarainministeriö (Kuntatalousohjelma vuodelle 2025, Syksy 2024; Taloudellinen katsaus, Syksy 2024; Kiinteistövero-uudistuksen hankesivut), Kuntaliitto (pääekonomisti Minna Punakallion palsta 20.8.2024; muistio 9.4.2024; Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamisen Internet-sivu), Työ- ja elinkeinoministeriö (TE-palvelut 2024-uudistus -Internet-sivut).

2.2 KURIKAN KAUPUNGIN TALOUS

2.2.1 Vuosi 2023

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalvelujen uudistus (sote-uudistus) vahvisti kaupungin toimintakatekatetta vuonna 2023, koska palvelujen järjestämiseen liittyvien erien poistaminen pienensi toimintameinoja ja -tuloja 91,5 milj. euroa. Kaupungin vuosikate vahvistui toteutuen 14,9 milj. euroa positiivisena, kun tilinpäätös 2022 oli 10,8 milj. euroa positiivinen.

Myös tilikauden kertynyt ylijäämä vahvistui, ollen 7,1 milj. euroa, kun taas vuonna 2022 ylijäämä oli 4,2 milj. euroa. Molempien vuosien positiivista kehitystä selittävät poikkeukselliset, kertaluonteiset erät. Vuoden 2022 vuosikate ja tulos sisälsivät kertaluonteisesti 3,1 milj. euroa pysyvien vastaavien myyntivoittoja. Vuonna 2023 taas tulosta paransivat sote-uudistuksen jälkeiset ns. valtionosuus- ja verotulohännät.

Vuonna 2023 kertyi verotuloja 40,2 milj. euroa. Sote-uudistuksen rahoituksen vuoksi verotulot pienentyivät edellisvuodesta 32 milj. euroa, kun Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja laskettiin 12,64 prosenttiyksikköä ja kuntien yhteisöverotulojen

jako-osuutta leikattiin. Kunnallisverot kuitenkin sisälsivät vielä 5 milj. euroa vuoden 2022 korkeamman kunnallisveroprosentin mukaista tilitystä, jota vuonna 2024 ja jatkossa ei enää saada.

Vuonna 2023 saatiin valtionosuuksia yhteensä 15,7 milj. euroa, mikä on 56,7 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Leikkaus aiheutui sote-uudistuksesta, ja se perustui perustui vuoden 2021 tilinpäätöksen 2021 ja vuoden 2022 talousarvion tietoihin kunnilta hyvinvointialueelle siirtyvien palvelujen kustannuksista. Toteutuneet siirtyneet kustannukset osoittautuivat ennustetta suuremmaksi, ja siirtynyt verorahoitus ennustetta pienemmäksi. Tämä erotus peritään kuntien valtionosuuksista tulevana vuosina, mutta niitä varten ei kuulunut tehdä varauksia vuonna 2023. Vuonna 2023 maksetut valtionosuudet tuli kirjata kunnissa sen vuoden tuloksi. Kuluvavana ja tulevana vuosina "takaisinperinnän" vaikutus heikentää vuosittaista valtionosuutta. Kuntaliiton laskelman mukaan tämä "valtionosuushäntä" oli Kurikalle 5,2 milj. euroa.

2.2.2 Vuosi 2024

Tulosennusteen mukaan vuoden 2024 toimintakate -56,6 milj. euroa on heikkenemässä n. 740.000 euroa alkuperäisestä talousarviosta. Tämä aiheutuu osittain (n. 470.000 euroa) musiikkiopiston siirtymisestä omaksi toiminnaksi, sillä musiikkiopiston valtionosuusrahoitus on toimintakatteen jälkeinen erä. Lisäksi vuoden 2024 aikana on tehty investoinneista (ei toimintakatteeseen sisältyvä erä) määrärahasiirto 150.000 euroa varautumiseen ja valmiustoimintaan, sekä myönnetty lisämäärärahoja vapaa-aikapalveluihin henkilöstömenoihin ja teknisen lautakunnalle tilapalveluihin.

Verotulot 40,6 milj. euroa ovat kasvamassa Kuntaliiton syyskuisen veroennustekehikon mukaan 2,3 milj. euroa verrattuna talousarvioon. Ennusteen parantuminen johtuu eniten siitä, että vuonna 2024 tilittyy tavanomaista suurempi osuus vuoden 2023 ja 2024 verotuloista. Vuodelta 2023 aiheutuvat veronpalautukset ovat tavanomaista pienemmät ja 2024 ennakonpidätykset suuremmat. Tämän arvioidaan heikentävän vuoden 2025 verotulotilityksiä suurempien veronpalautusten muodossa. Myös valtionosuudet toteutuvat voimassa olevien päätösten mukaisesti

alkuperäistä talousarviota parempina, mutta 0,7 milj. euron erotuksesta yli 0,4 milj. euroa aiheutui musiikkiopiston siirtymisestä omaksi toiminnaksi.

Arvio vuoden 2024 osinkotuloista on 12,8 milj. euroa, mistä Fortum Oyj:n osingot on 5,6 milj. euroa ja Neste Oyj:n 7,1 milj. euroa. Alkuperäisessä vuoden 2024 talousarviossa osinkoja on budjetoitu noin 9,1 milj. euroa.

Vuosikate on ennusteen mukaan lähes 6,5 milj. euroa, mikä on 6 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempi. Vuoden 2024 tilikauden tuloksen ennustetaan olevan tästä huolimatta noin -2 milj. euroa alijäämäinen, kun alkuperäinen talousarvio oli alijäämäinen -4,5 milj. euroa. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä taseessa on kertynyttä ylijäämää 19,7 milj. euroa.

Lainakannan kasvu on arvioitu alkuperäisessä talousarviossa 16,6 milj. euroksi, mutta tämä todennäköisesti toteutuu pienempänä toiminnan ja investointien rahavirran vahvistuttua.

2.2.3 Vuosi 2025 ja suunnitelmavuodet 2026–2027

Kaupunginhallituksen 10.6.2024 § 143 hyväksymä talousarvioraami oli lähtökohtaisesti -8,2 milj. euroa alijäämäinen. Syksyllä talousarviovalmistelun edettyä lautakuntien ja keskushallinnon talousarvioesitykset olivat yhteensä lähes -1,1 milj. euroa raamia negatiivisemmat.

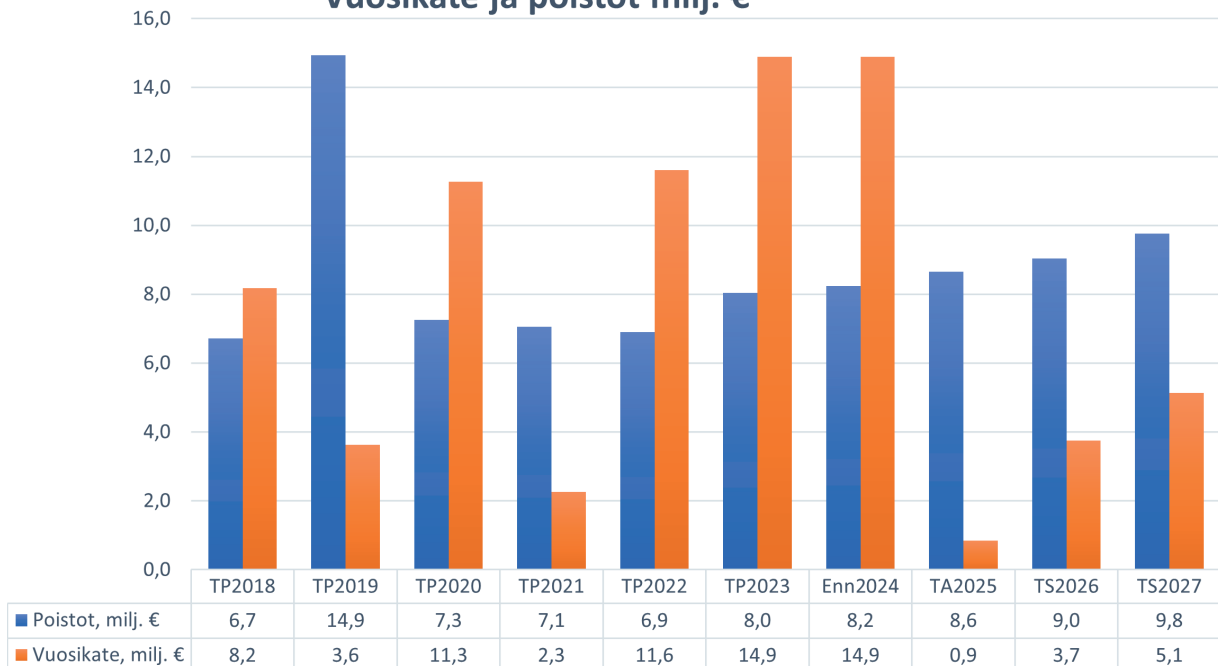
Teknisen lautakunnan talousarvioesityksessä todettiin, että uudet valmistuneet kiinteistöt ovat suurempia kuin poistuneet ja niiden ylläpitoon ja siivoukseen on välttämätöntä varata suuremmat määrärahat kuin raamissa on arvioitu. Näiden vaikutuksen arvioitiin olevan ainakin 280.000 euron menonlisäys käyttötalouteen. Lisäksi isojen investointikohteiden valmistuminen on nostanut poistojen tasoa ja lainakannan kasvun kautta korkomenoja. Tämä kehitys jatkuu, ellei uusien uudiskohteiden aloittamista rajoiteta kaupunginvaltuuston päätöksellä. Esimerkiksi n. 3 miljoonan euron rakennuskohteen poistot heikentävät vuosittain tulosta 150.000 eurolla ja korkokulut ensimmäisenä vuonna n. 75.000 eurolla. Kolmen vuoden suunnitelmakauden aikana tulosta heikentävä vaikutus kertautuu näillä oletuksilla 652.500 euron suuriseksi. Esimerkiksi n. 10 milj. euron rakennuskohteen poistot heikentävät tulosta vuosittain 0,5 milj. eurolla ja korkokulut ensimmäisenä vuonna n. 250.000 eurolla. Kolmen vuoden suunnitelmakauden aikana tulosta heikentävä vaikutus kertautuu näillä oletuksilla 2.125.000 euron suuriseksi. Näiden lisäksi saattaa aiheutua vaikutuksia käyttötaloustaloustalouteen kuten ylläpitomenoihin ja palvelujen tuottamisen menoihin.

Sivistyslautakunnalle asetettiin raamissa tehostamistavoitteita, koska ikäluokat ovat pienentyneet edellisvuodesta. Varhaiskasvatuksen määräraharapeisiin tavoite pystyttiin asettamaan, mutta muutoin lautakunnan talousarvioesitys ei heijastele talouden sopeuttamista vastaamaan väestönmuutoksen myötä heikentyvään tulorahoitukseen.

Asetettuun raamiin verrattuna myös verotuloennuste ja valtionosuusarvio heikentyivät syksyn aikana yhteensä 0,6 milj. euroa. Vaikka korkokulujen arvio on parantunut viitekorkojen kääntynyt laskuun, ennen kaupunginjohtajan esityksen valmistelua ja talouden tasapainotustoimenpiteitä vuosikate laski negatiiviseksi peräti 1,3 milj. euroa. Tämä on vakava suuntaus erityisesti poistojen koko ajan kasvaessa. Yksi ns. kriisikuntakriteereistä on kuntakonsernin vuosikatteen negatiivisuus kahtena peräkkäisenä vuonna. Kurikan kuntakonsernin tunnusluvut noudattavat pitkälti kaupungin omia tunnuslukuja. Vuosikatetta paransi marraskuussa saatu uusi arvio kiinteistöverotulojen kasvusta jo vuonna 2025.

Taloussuunnitelmavuosien 2026 ja 2027 vuosikatteen vahvistuvat, kun toimintakate vahvistuu teknisen lautakunnan rakennusten purkumäärärahojen poistuttua ja verotulojen ennakoitua kasvavan ansiotulojen kehityksen. Taloussuunnitelmavuosien suunnitteluun sisältyy poikkeuksellisen suurta epävarmuutta, koska kiinteistöverouudistuksesta ja valtionosuusuudistuksesta ei ole vielä kuntakohtaisia vaikutusarvioita. Taloussuunnitelmassa ei myöskään ole huomioitu hyvinvointialueelle vuokrattujen rakennusten yhtiöittämisen vaikutusta kaupungin talouteen.

Vuosikate ja poistot milj. €

2.3 TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

2.3.1 Tasapainoperiaate

Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilymisestä. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Taloussuunnitelma voi siten olla alijäämäinen, mutta vain enintään siihen määrään, kuin laadintavuoden lopussa arvioidaan kertyvän ylijäämää. Ylijäämän määrän arvioinnissa otetaan huomioon edellisen vuoden tilinpäätöksen lisäksi laadintavuoden talousarvio ja siihen tehdyt muutokset sekä muut tiedossa olevat laadintavuoden

tulokseen vaikuttavat tekijät. Kunnan laatiessa taloussuunnitelmaa se voi siten ottaa huomioon tasapainossa edellisen tilinpäätöksen ylijäämäerien ja talousarvion laadintavuoden arvioitujen ylijäämäerien yhteenlasketun määrän.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

2.3.2 Kurikan kaupungin talouden toteutuminen taloussuunnitelma-kaudella 2025–2027 lautakuntien esityksen jälkeen

Kaupunginhallituksen 10.6.2024 § 143 hyväksymä talousarvioraami oli -8,2 milj. euroa alijäämäinen huolimatta raamin sisältämistä tehostamisvelvoitteista (kuvattuna jäljempänä tarkemmin). Verotulo- ja valtionosuusennusteet ovat raamin valmistumisen jälkeen heikentyneet, ja sivistyslautakunta, vapaa-aikalautakunta ja tekninen lautakunta ylittivät esityksessään kaupunginhallituksen antaman raamin. Suunnitelmavuosille on huomioitu

- tiedossa olevat teknisen lautakunnan rakennusten purkumäärärahat ja purettavien rakennusten ylläpitomenojen poistuminen
- poistojen kasvaminen investointien valmistumisen myötä ja

- verotulot kuntakohtaisen veroennustekehikon mukaisina.

Verotuloihin on myös arvioitu valmistuvien tuulivoimainvoimain voimalaitosten kiinteistöverot.

Alla olevasta taulukosta on nähtävissä, että kaupungin suunnitelmakaudella 2025–2027 muodostuu alijäämää yhteensä 20,7 milj. euroa. Taloussuunnitelma ei ole siten tasapainossa. Jos vuosi 2024 ja suunnitelmavuodet 2025–2027 toteutuvat ennusteen ja lautakuntien esitysten mukaisesti, muodostuu kaupungin tase alijäämäiseksi vuonna 2027. Taseen alijäämän tulisi tuolloin olla katettuna vuoden 2032 loppuun mennessä.

€	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate	-61 501 235	-60 423 689	-60 358 689
Verotulot	41 929 400	44 065 330	44 721 410
Valtionosuudet	13 158 635	13 158 635	13 158 635
Rahoitustuotot- ja kulut	6 796 800	6 217 300	5 634 530
Vuosikate	383 600	3 017 576	3 155 886
Poistot	-8 645 890	-9 102 250	-9 878 400
Tilikauden tulos	-8 262 290	-6 084 674	-6 722 514
Poistoeron muutos	25 446	25 446	25 446
Tilikauden ylijäämä	-8 236 844	-6 059 228	-6 697 068

KUMULATIIVINEN KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ 31.12.				
TP2023	ENN2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
19 663 000	17 663 000	9 426 156	3 366 928	-3 330 140

2.3.3 Alijäämäisen kehityksen jo sisältämät talouden tasapainottamistoimenpiteet

1. Raami vuodelle 2025

Raamissa on huomioitu inflaatio vain osittain. Sivistyslautakunnan ja keskushallinnon joukkoliikenteen kuljetuspalvelujen osalta inflaatio on huomioitu raamissa 3 %:n mukaisena. Keskushallintoon sisältyvän tietohallinnon ict-palveluihin on arvioitu 3 %:n inflaatio. Raamissa on huomioitu, että sivistyslautakunta on hyväksynyt keväällä 2024 palvelusetelin sääntökirjan periaatteiden mukaisesti 4,9 % hinnankorotuksen varhaiskasvatuksen palveluseteliin. Palvelujen ostoissa ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa arvioidaan osittain toteutuvan 5 % inflaatio. Inflaatio on huomioitu merkittävimmissä erissä pl. purkumääräraha. Tuottoihin on arvioitu 2 % kasvu. Lisäksi kunnallistekniikkaan on huomioitu 200.000 euron tasokorotus liikunta-alueiden ja muun kunnallistekniikan ylläpitoon, sillä tulosyksikölle on myönnetty lisämääräraha useana vuonna peräkkäin. Muutoin toimielinten tulee kattaa raamin sisältä inflaation mahdollinen vaikutus.

Tehostamisvelvoite vaalien tulosalueelle on, että **aluevaalien valtion korvauksen on katettava vaalien järjestämisen kustannukset.**

Lomituspalvelujen tulosalueen nettomäärärahan ei odoteta kasvavan vuoden 2024 talousarviossa, mikä asettaa hallinnolle säästöpaineen. Mela korvaa lomittajien kustannukset täysimääräisesti ja hallinnon kustannukset laskennallisen korvausperusteen mukaisesti.

Sivistyslautakunnalle on asetettu 222.000 euron tehostamisvelvoite kouluverkossa tapahtuneiden muutosten ja ikäluokkien pienentymisen vuoksi.

Tekniselle lautakunnalle asetettiin 303.330 euron tehostamisvelvoite palveluverkossa tapahtuvien muutosten vuoksi. Käytöstä poistuvien rakennusten osalta on arvioitu määrärahatarpeen vähentyvän yhteensä 123.330 euroa verrattuna vuoden 2024 talousarvioon, jossa on jo huomioitu säästöt puolen vuoden osalta. Tämän lisäksi puhtaus- ja ruokapalvelujen voidaan odottaa tehostuvan. Taloussuunnitelman mukaisesti vuonna 2025 on varattava kertaluontoisia purkurahoja 180.000 euroa vuotta 2024 enemmän. Raamiin esitetään tehostamisvelvoitetta kattaa erotus raamin sisältä.

Lisäksi teknisen lautakunnan **yksityisteiden perusrannuksista on leikattu 100.000 euroa, koska vuonna 2024 määrärahatarve oli yksittäisen kohteen vuoksi korkeampi.**

2. Toimielinten esitykset

Toimielimet valmistelivat talousarvioesityksensä pää-

osin syyskuun loppuun mennessä. Arviot eläkevakuumaksuista ovat sen jälkeen muuttuneet siten, että palkkaperusteinen kuel-maksuprosentti on kasvanut ja henkilöstömenojen suhteessa toimielimille kohdistettava kuntakohtainen tasausmaksu on pienentynyt. Muutosten nettovaikutus vaihtelee toimielimittäin negatiivisesta positiiviseen.

Keskushallinnon esitykset noudattavat annettua raamia.

Elinvoimalautakunnan esitys alittaa annetun raamin merkittävästi.

Sivistyslautakunnan esitys ylitti annetun raamin yli 300.000 eurolla. Edellä mainittujen henkilöstömenojen sivukulukorjausten jälkeen sivistyslautakunnan tulosalue ylittää raamin yli 0,5 milj. eurolla. Ylitystä selittää usea tekijä. Sivistyslautakunta on laskenut vuonna 2024 ehtoa aamu- ja iltapäivätoiminnan vähimmäisosalistujamäärälle kahdeksasta viiteen. Ryhmien määrä on kasvanut, ja palveluohjauksen raamin ylitys ennen sivukulujen korvausta on 133.000 euroa.

Raamissa opetustoimelle esitetty kolmen henkilötyövuoden vähennys ei ole toteutunut, sillä mm. Koskuen ja Hirvijärven kouluille perustettiin lisäryhmät suuren ikäluokan vuoksi. Raamin ylitys tämän johdosta on 78 000 euroa. Perusopetuksen oppilasmäärässä tulee olemaan laskua 85 oppilasta verrattaessa vuoden 2024 syysä tulevaan vuoden 2025 syysyyn. Oppilasmäärän laskun ja ryhmien vähenemisen perusteella esitys vuodelle 2025 on 50 tuntia vähemmän kuin aikaisempi laskennallinen kehys. Tätä vähennettyä tuntimäärää ei kuitenkaan esitetä vähennettäväksi talousarviosta, vaan se siirretään suoraan perusopetuksen resurssintuteihin, josta se on käytettävissä opetukseen, koska kaikkia muutoksia tuntikehyksen käytön tarpeessa ei voida ennakoita talousarvion 2025 valmisteluvaiheessa. Lisäksi erityisopetukseen anotaan 32 tuntia lisää. Vuositasolla tämä tuntikehykseen esitetty lisäys tarkoittaa noin 120 000 euroa, joten syyslukukauden osuudeksi varataan 60 000 euroa.

Oppimisen tuen lakimuutos on tulossa voimaan 1.8.2025. Muutoksen vaikutuksia tuen toteuttamiseen ei vielä täysin osata arvioida. Lakiesityksen mukaan nykyinen kolmiportainen tuki poistuu ja tilalle tulee ennakoiva ryhmäkohtainen tuki ja oppilaskohtainen tuki. Ennakoivaan ja ryhmäkohtaiseen tukeen tulisi varata vähintään 0,122 opetustuntia/viikko/oppilas jokaiseen kouluun. Valtioneuvoston lakiesityksessä säädetään myös perusopetuksen opetusryhmien muodostamisesta. Yhdessä perusopetuksen ryhmässä saisi lakiesityksen mukaan olla enintään viisi oppilas-

ta, jotka saavat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä. Kyseessä ovat oppilaat, jotka opiskelevat yhden tai useamman oppiaineen kokonaan pienryhmässä.

Varhaiskasvatukseen huomioidaan 7 000 euron uusi määräraha varhaiskasvatuksen hallintajärjestelmään ja hygienialaitteiden pilotointiin. Varhaiskasvatukseen on kuitenkin huomioitu 140.000 euroa henkilöstömenojen vähennyistä vastaamaan ikäluokkien pienentymisen tuomaan sopeutuspaineeseen.

Kurikan kaupunki kuuluu UNICEFin lapsiystävällinen kunta -malliin. Mallin avulla kunnassa voidaan varmistaa, että lapsen oikeudet toteutuvat mahdollisimman hyvin kunnan jokaisen lapsen arjessa. Kehittämistyön ympärille on nimetty työryhmä, joka teki alkukartoituksen kaupungin lapsiystävällisyyden tilasta, jonka pohjalta on laadittu toimintasuunnitelma tavoitteiksi ja toimenpiteiksi. Lasten ja nuorten osallisuuden lisäämiseksi on toimintasuunnitelmaan kirjattu toimenpiteiksi mm. osallistava budjetointi, joka on suunniteltu jatkuvaksi toimenpiteeksi. Talousarvioon varataan lisärahaa lasten ja nuorten osallisuuden toteuttamiseen 5 000 euroa, jolloin kokonaisbudjetti on 15 000 euroa.

Sivistyslautakunta on 28.5.2024 § 48 päättänyt huomioida vuoden 2025 talousarviossa Kurikan kansalais-

opiston lisärahoitustarpeen 30 000 eurolla siten, että avustussumma kokonaisuudessaan on 330 000 euroa.

Vapaa-aikalautakunta ylittää raamin alle 30.000 eurolla. Ylityksen perusteena on mm. ensi vuodelle osuvien isojen tapahtumien kustannukset.

Teknisen lautakunnan talousarvioesitys ylittää raamin lähes 0,9 milj. eurolla. Teknisen lautakunnan perustelun mukaan uudet valmistuvat kiinteistöt ovat suurempia kuin käytöstä poistuvat. Niiden ylläpitoon ja siivoukseen tulee varata suuremmat määrärahat kuin raamissa on arvioitu. Puhtaus- ja ruokapalvelujen ulkoisia tuloja on raamissa korotettu indeksikorotuksella, mutta todellisuudessa hinnankorotus voidaan tehdä vain pieneen osaan.

Suunnitelmavuosien 2026–2027 määrärahoissa on huomioitu vuodelle 2025 varattujen purkurahojen tarpeen poistuminen ja purettavien rakennusten ylläpitomenojen säästyminen.

Ympäristölautakunnan esitys noudattaa raamia. Suunnitelmavuosien määrärahoissa on huomioitu lautakunnan talousarviokäsittelyn mukaisesti yleiskaa-voituksen korkeamman määrärahatarpeen vähentyminen vuonna 2026 ja edelleen 2027.

2.3.4 Kurikan kaupungin talouden toteutuminen taloussuunnitelma-kaudella 2025–2027 sisältäen kaupunginhallitukselle esitettävät talouden tasapainotustoimenpiteet

Talouden tasapainottamiseksi kaupunginhallitukselle valmisteltavaan talousarvioesitykseen on sisällytetty useita toimenpiteitä, joita on käyty läpi talouden tasapainotustoimikunnan kokouksessa 4.11.2024. Eriteltyjen toimenpiteiden lisäksi taloussuunnitelman noudattaminen edellyttää kaikissa toiminnoissa tehostamista vuosittaisen inflaation ja työehtosopimusten mukaisten palkankorotusten kattamiseksi.

Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunnan talousarvioesitys sisältää työllisyyspalvelujen menoja, joiden määrärahatarpeen tiedetään poistuneen TE-uudistuksen valmistelun edettyä. Vaikutus suunnitelmakaudella on n.160.000 euroa jakautuen tasan eri vuosille.

Sivistyslautakunta

Kotihoidontuen määrärahaa pienennetään 64.500 eurolla ja kotihoidontuen kuntalisän määrärahaa 10.000 eurolla vastaamaan vuoden 2024 toteumaennustetta. Suunnitelmakauden aikana vaikutus on 223.500 euroa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan asetetaan 89.000 euron tehostamisvelvoite vuodelle 2025, ja se jatkuu vuonna 2026 yhteensä 177.000 euron tehostamisvelvoitteena. Kyseessä on ulkoisten nettomäärärahojen palauttaminen vuoden 2024 tasolle. Sivistyslautakunta voi tehostaa toimintaa esim. sopeuttamalla palveluverkkoa, aukioloaikoja tai palvelumaksuja. Suunnitelmakauden aikana vaikutus on 325.000 euroa.

Perusopetukseen asetetaan 75.000 euron tehostamisvelvoite vuodelle 2025, ja se jatkuu vuonna 2026 yhteensä 150.000 euron tehostamisvelvoitteena. Velvoitteen suuruus perustuu 3 opetusryhmän vähentämiseen. Suunnitelmakauden aikana vaikutus on 375.000 euroa.

Lasten määrän vähentyminen mahdollistaa rakenteelliset muutokset sivistyspalveluissa. Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi sivistyslautakunnalle asetetaan muita sopeutusvelvoitteita jäljempänä.

Kirjastopalveluille asetetaan n. 43.000 euron säästövelvoite vuodelle 2025, ja se jatkuu vuonna 2026 yhteensä 85.000 euron velvoitteena. Yhteensä vaikutus on suunnitelmakaudella n. 210.000 euroa.

Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunnalle asetetaan n. 27.000 euron säästövelvoite. Säästötavoitetta voidaan tavoitella esim. vuokratilojen käyttö tehostamalla. Suunnitelmakauden vaikutus on n. 81.000 euroa.

Tekninen lautakunta

Tilapalvelujen henkilöstökulut kasvavat talousarvioesityksessä huomattavasti verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon. Koska henkilöstöresursseihin ei ole vastaavasti muutoksia, palkkamäärärahoja leikataan n. 54.000 euroa vuosittain vastaamaan resursseja. Vaikutus suunnitelmakaudella on n. 160.000 euroa.

Rahoitusmenot ja poisto

Talouden tasapainotustoimikunnan linjauksen mukaisesti Jalasjärven uimahallin investointimäärärahat on siirretty eteenpäin. Investointi on siirretty taloussuunnitelmakauden ulkopuolelle. Muutoksen vaikutus korkoihin on suunnitelmakaudella n. 130.000 euroa ja poistoihin n. 188.000 euroa.

Muu sopeutus

Talouden tasapainotus edellyttää edellä mainittujen lisäksi muitakin sopeutustoimia. Sopeutustarve on yhteensä n.1,1 milj. euroa. Se on taloussuunnitelmassa

kohdistettu toimielimittäin ulkoisten nettomenojen (vuonna 2027 ennen sopeutusta) suhteessa seuraavasti:

- Keskushallinto 136.770 euroa,
- Elinvoimalautakunta 112.990 euroa,
- Sivistyslautakunta 670.720 euroa,
- Vapaa-aikalautakunta 45.950 euroa,
- Tekninen lautakunta 221.730 euroa
- Ympäristölautakunta 11.240 euroa.

Sopeutustarve on merkittävä, ja sitä ei ole mahdollista toteuttaa ilman merkittäviä muutoksia toiminnassa. Toimielimiä edellytetään tarkastelemaan ei-lakisäätelisten palvelujen tuottamista, kaiken toiminnan sopeuttamista väestönmuutokseen ja tulojen tasoa vuodesta 2025 alkaen. Vapaa-aikalautakuntaa velvoitetaan tekemään selvitys liikuntapaikkojen nykyisistä käyttäjistä ja ennusteen tulevista tarpeista huomioiden väestönmuutos, ja huomioimaan tämän investointisuunnitelmassa ja palveluverkossa. Sivistysosasto velvoitetaan valmistelemaan suunnitelma Nummelan päiväkodin kiinteistön jatkokäytöstä uuden päiväkodin valmistuttua. Sivistyslautakunnan tulee tarkastella koulukuljetusrajojen muuttamista. Taloussuunnitelman hyväksyminen ei merkitse opetustai varhaiskasvatuspisteiden tai muiden palveluverkon yksiköiden lakkauttamista, vaan muutokset palveluverkossa ja -rakenteissa tullaan valmistelemaan päätettäväksi erikseen.

€	TA 2025	TS 2026	TS 2027	YHTEENSÄ
Toimintakate	-61 096 184	-59 789 185	-58 517 335	-170 494 487
Verotulot	41 929 400	44 065 330	44 721 410	
Valtionosuudet	13 158 635	13 158 635	13 158 635	
Rahoitustuotot- ja kulut	6 859 800	6 311 500	5 765 200	
Vuosikate	851 651	3 746 280	5 127 910	5 535 143
Poistot	-8 645 890	-9 039 750	-9 753 400	
Tilikauden tulos	-7 794 239	-5 293 470	-4 625 490	-19 205 267
Poistoeron muutos	25 450	25 450	25 450	
Tilikauden ylijäämä	-7 768 789	-5 268 020	-4 600 040	-19 128 929

KUMULATIIVINEN KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ 31.12.

TP2023	ENN2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
19 663 000	17 663 000	9 894 211	4 626 191	26 151

Mikäli kaikki erillisenä esitetyt tasapainottamistoimenpiteet ja tasapainotusvelvoitteet toteutuvat suunnitelman mukaisesti, muodostuu suunnitelmakauden 2025–2027 alijäämäksi yhteensä 17,6 milj. euroa. Suunnitelmakauden alijäämä on pienempi kuin taloussuunnitelman laadintavuoden 2024 lopuksi kertyväksi arvioitu ylijäämä 17,7 milj. euroa. Taloussuunnitelma on siten lain vaatimalla tavalla tasapainossa, koska taseeseen ei muodostu kertynyttä alijäämää.

Laskentaoletukset:

- Kaikki edellä esitetyt tasapainottamistoimenpiteet toteutuvat ja -velvoitteet täyttyvät.
- Toimintakate vahvistuu arvioidusti.
- Kunnallisverotulot on arvioitu veroprosentin 8,40 % mukaan Kuntaliiton lokakuun ennusteen mukaisesti lisättyinä arviolla voimalaitosverosta.
- Valtionosuudet on arvioitu Valtiovarainministeriön

syyskuisen ennakkotiedon mukaisesti ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet vuoden 2024 tasossa.

- Rahoitustulojen osinkotuotot toteutuvat arvioidusti muodostuen pääosin Neste Oyj:n ja Fortum Oyj:n osingoista.

Verrattuna tulorahoitukseen kaupunki investoi merkittävästi, ja tämän seurauksena investointeja rahoitetaan lainarahalla. Tulorahoituksen tulisi riittää poistoihin ja arvonalentumisiin, investointeihin ja lainan hoitoon. Taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 nettoinvestointien kokonaismäärä on n. 50 milj. euroa. Kurikan kaupungin talouden tasapainoon voidaan vaikuttaa merkittävästi investointien määrällä, priorisoinnilla ja ajoituksella.

Kriisikuntakriteerit

Kuntalain 118 §:ssä on säädetty erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Sen mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa

ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakava-raisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (v. 2023 k.m. 9,32);
3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (v. 2023 oli 12.099 eur/as);
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Kurikan kaupunkikonsernin vuoden 2023 tilinpäätösluvuista kriisikuntakriteerit eivät täyty. Lainamäärän kasvu ja vuosikatteen heikentyminen kuitenkin johtavat joidenkin kriisikuntakriteerien täyttymiseen suunnitelmakauden aikana.

2.4 KURIKAN KAUPUNGIN MUUTOKSET ORGANISAATIO-RAKENTEESSA

TE-uudistus laajentaa kuntien järjestämis- ja rahoitusvastuuta TE-palveluissa. Kurikan kaupungin lakisäätöiset TE-palvelut tuotetaan 1.1.2025 alkaen Suupohjan työllisyysalueella ja tuottajana toimii Suupohjan

koulutuskuntayhtymä. Palvelujen ja laajenevien työttömyyskorvausvastuiden rahoitus sijoittuu elinvoimalautakunnan määrärahoihin.

2.5 TILIVELVOLLISET

Kuntalain 125 § mukaan tilivelvollisia ovat hallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet sekä tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat. Kurikan kaupungin tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat ovat seuraavat: kaupunginhallituksen jäsenet, lautakuntien jäsenet, kaupunginjohtaja, osastopäälliköt, talousjohtaja ja lautakuntien esittelijät.

Kuntalain mukaan tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan

voidaan kohdistaa muistutus tilintarkastuskertomuksessa ja viranhaltijalle voidaan myöntää tai olla myöntämättä vastuuvapaus. Tilivelvollinen vastaa toiminnan ja talouden osalta sekä omasta että alaiensa tekemisestä, että tekemättä jättämisestä. Tilivelvollisella on vastuu johtamansa toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta ja kehittämisestä.

2.6 TALOUSARVION RAKENNE

Kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Talousarvio sisältää lisäksi yleisperustelut ja liitteet.

Kunnan kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden toteuttamiseen tarvittavat menot ja tulot. Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat verotulot, valtionosuudet ja varsinaisen toiminnan menot sekä suunnitelman mukaiset poistot. Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulo-rahoituksen riittävytenä eri suunnitelmavuosina. Tuloslaskelmaosasta suoraan saatavat tunnusluvut

ovat toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli- tai alijäämä.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää.

Rahoitussuunnitelmassa esitetään, kuinka investoinnit ja muut sijoitukset pysyviin vastaaviin sekä pääoman palautukset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan. Rahoitustarvetta voidaan kattaa lainanotolla tai vapauttamalla taseen pysyviin tai vaihtuviin vastaviin sitoutunutta pääomaa.

Taloussuunnitelma ja talousarvio ovat valtuuston toiminnan ja talouden ohjausvälineitä. Muut toimielimet ohjaavat palvelu- ja viranomaistoimintaa käyttösuunnitelmilla.

2.7 VÄESTÖ- JA TYÖPAIKKATAVOITTEET

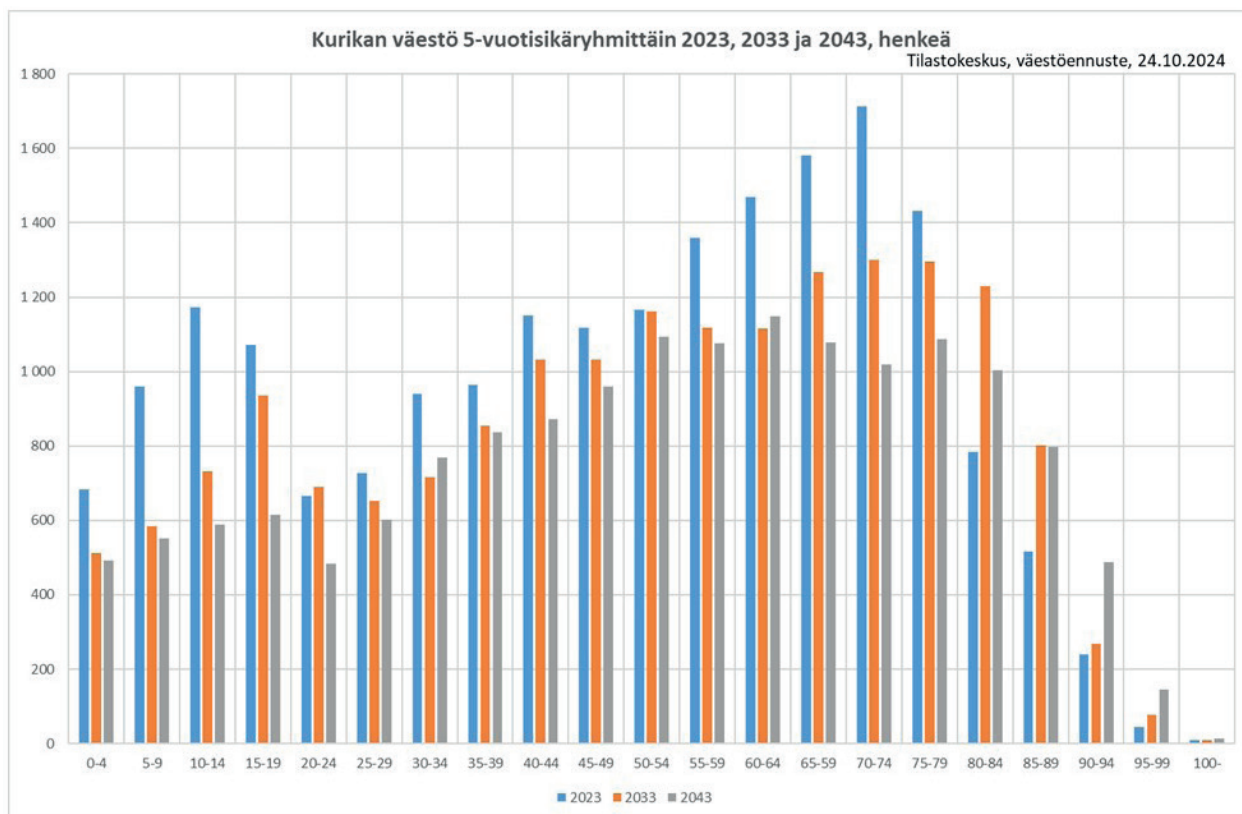
2.7.1 Kaupunki

Kurikan väestö- ja työpaikkakehitykseen toivotaan pitkällä tähtäimellä muutosta onnistuneella elinkeinopoliittikalla ja markkinoinnilla, kasvavalla vetovoimalla sekä positiivisen suhdannekehityksen avulla. Kurikan kampus ja sen lähes 900 opiskelijaa muodostavat kaupungin alueelle valtavan osaamis- ja väestöpotentiaal. Kampus on jo osoittautunut houkuttelevaksi opiskelijoille yli kuntarajojen. Maksuton varhaiskasvatus toimii yhtenä lapsiperheiden veto- ja pitovoimatekijänä. Kurikan kaupungin omat väestö- ja työpaikkatavoitteet perustuvat kaupungin omien toimenpiteiden vaikutuksiin.

Kurikan väestöennusteet noudattavat valtakunnallisia trendejä; kaupungin väestö vähenee ja vanhenee nopeasti seuraavan parinkymmenen vuoden aikana ja keskittyy kaupungin sisällä keskustaajamiin. Väestön ikääntymisen lisäksi huoltosuhdetta heikentää työikäisen väestön väheneminen. Syntyvyys on heikentynyt kaikilla kaupungin alueilla, kun verrataan esim. 10 vuoden takaiseen tilanteeseen. Muuttoliike on tasoitta-

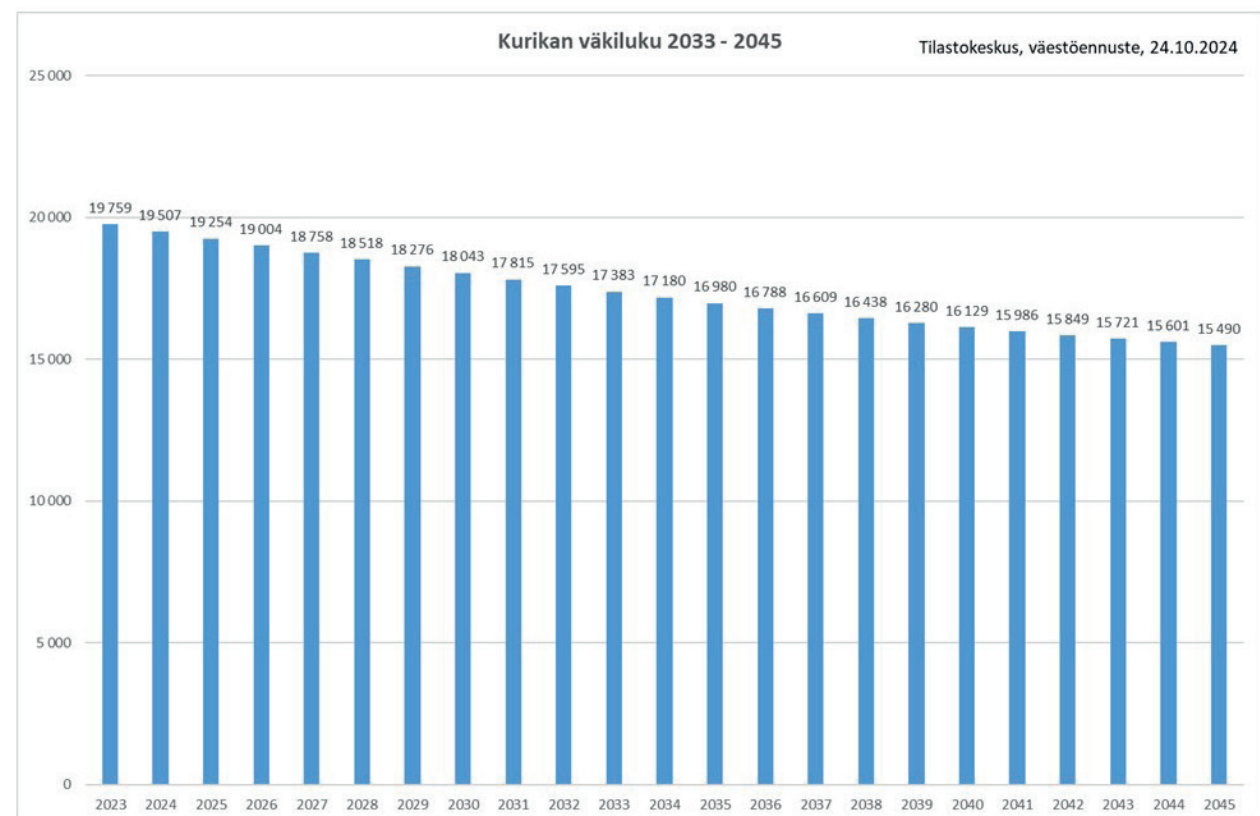
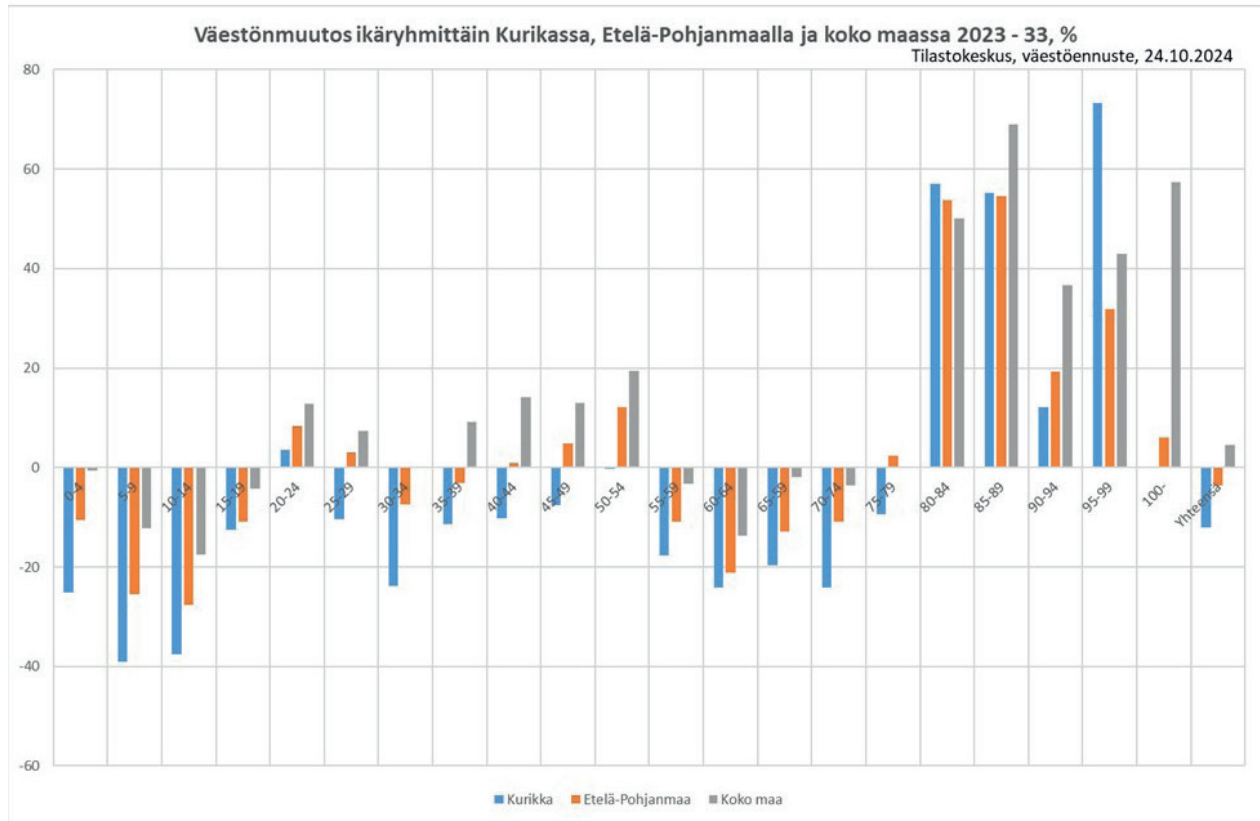
nut syntyvyyden vaikutusta ikäluokkiin. Tästä huolimatta väestömuutokset asettavat paineen sopeuttaa varhaiskasvatus- ja kouluverkkoa vastaamaan väestörakennetta.

Kaupungin omissa ennusteissa väestön määrässä tavoitellaan tällä valtuustokaudella väestömäärän alenemisen tuntuvaa hidastumista, ja uuden strategian mukaan jopa pysäyttämistä. Kurikassa teollisuuden työpaikkojen kehityksessä pyritään turvaamaan työvoiman saatavuus yhteistyössä yritysten ja koulutustoimijoiden kanssa. Metalliteollisuudessa on kärsitty viime vuosina jopa työvoimapulaa. Tähän tarpeeseen on kaupunki reagoinut lähtemällä mukaan työllisyyden kuntakokeluun sekä seutukaupunkihankkeeseen, jossa ulkomaiset rekrytoinnit ovat keskiössä. TE-uudistuksen myötä te-palvelut siirtyvät 1.1.2025 koulutus kuntayhtymän tuotettaviksi. Työttömyyden hoidossa pyritään jatkamaan ja edelleen kehittämään yritysten ja opinnollistamisen näkökulmaa.

2.7.2 Väestön kehitys

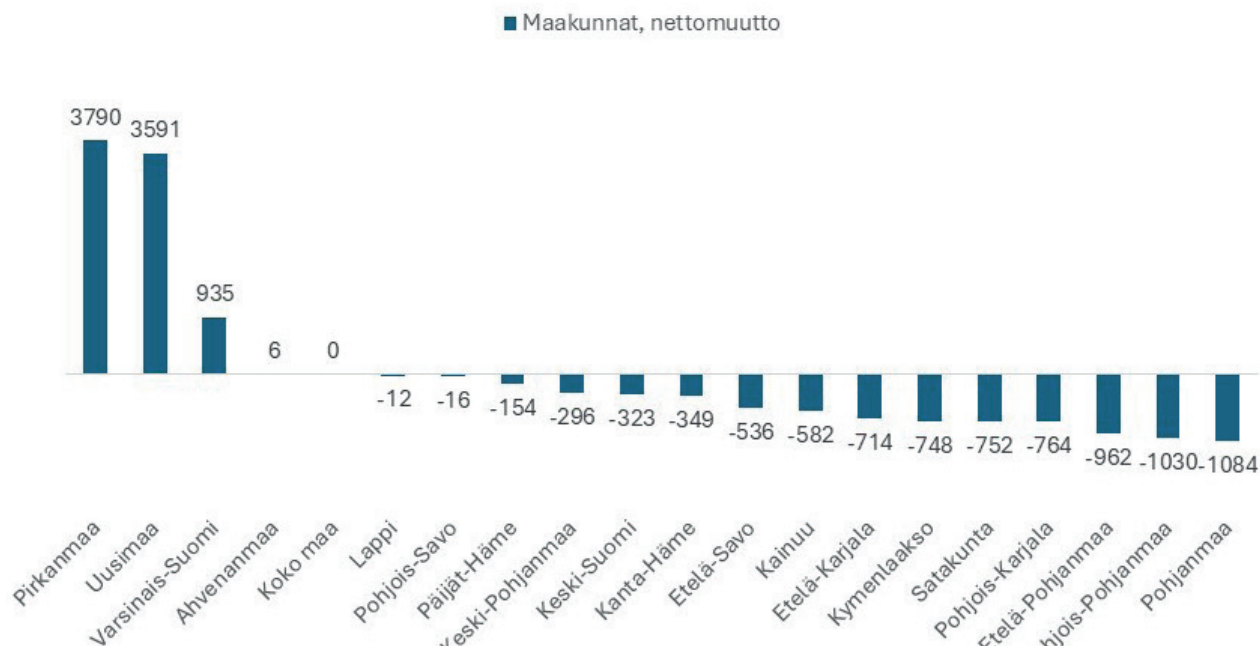
Kurikan luonnollinen väestönkasvu (syntyneet – kuolleet vuoden aikana) on ollut pitkään negatiivinen. Nettomuutto (tulomuutto – lähtömuutto) kääntyi vuonna 2023 positiiviseksi. Positiivinen nettomuutto aiheutui maahanmuutosta. Todennäköinen selitys tälle on kaupungin ukrainalaisväestö, jolle tuli vuonna 2023 mahdolliseksi hakea kotikuntatusta.

Muuttaminen

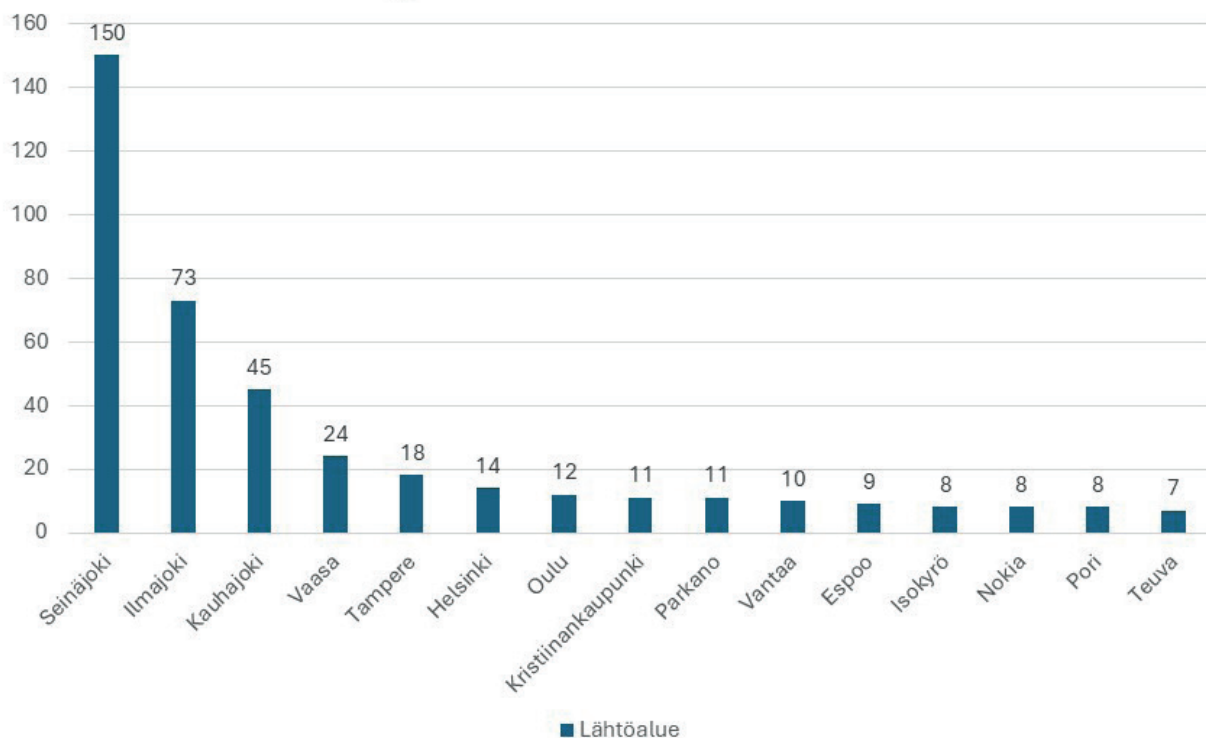
Kurikan nettomuutot maakunnittain v.2023 (tulomuutot – lähtömuutot) kertovat muuttovoitoista ja tappioista suhteessa maakuntiin. Kurikka on saanut eniten muuttovoittoa Pirkanmaalta ja Uudeltamaalta ja kärsinyt eniten muuttotappioita muulle Etelä-Pohjanmaalle, Pohjanmaalle ja Pohjois-Pohjanmaalle.

Kurikan nettomuutot maakunnittain 2023

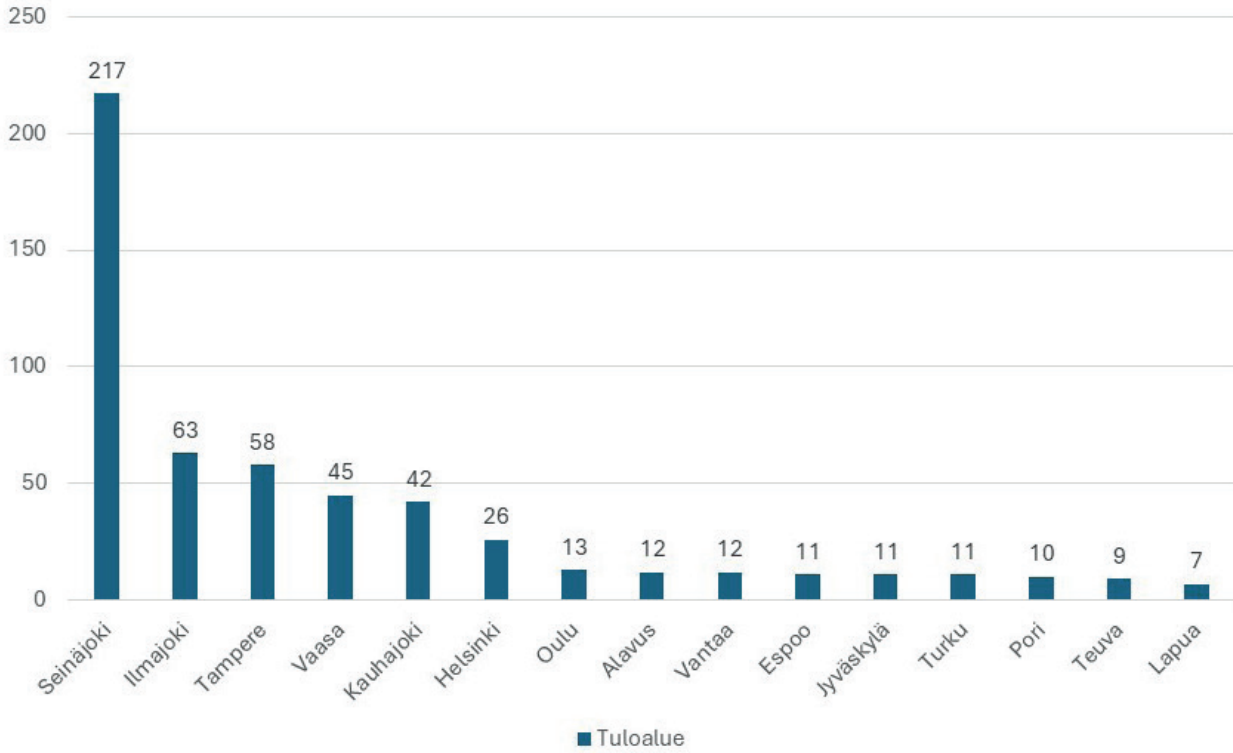
Lähde: Tilastokeskus, 28.5.2024

Kunnat, joista Kurikkaan on muutettu 2023

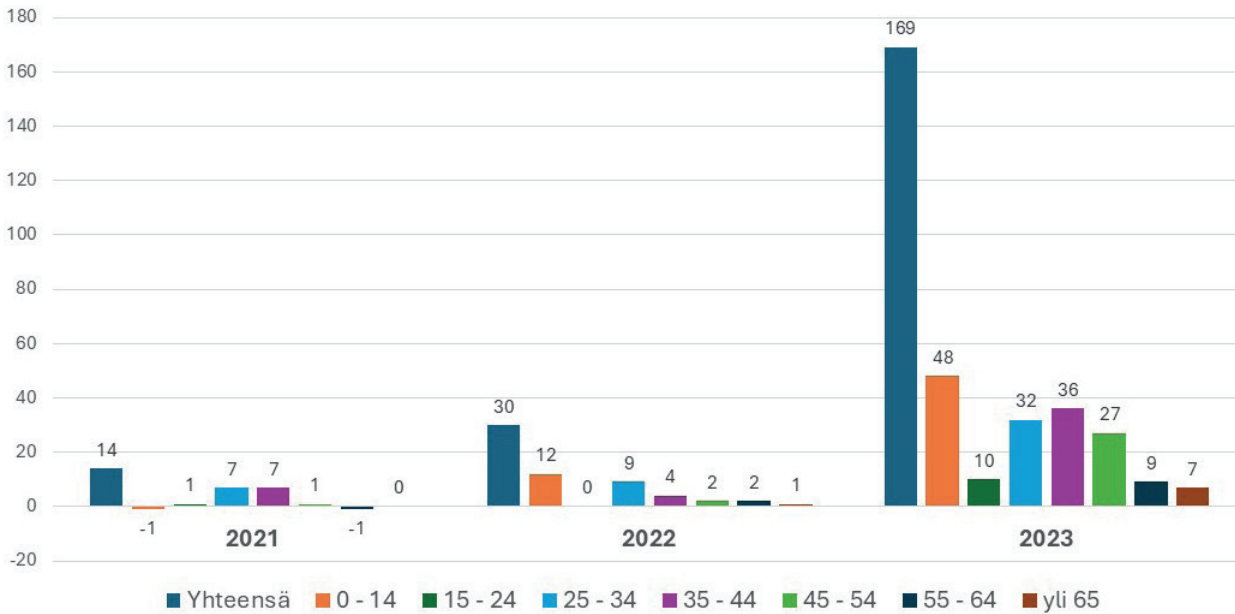
Lähde: Tilastokeskus, 28.5.2024

Kunnat, joihin Kurikasta on muutettu 2023

Lähde: Tilastokeskus, 28.5.2024

Nettomaahanmuutto ikäluokittain Kurikassa

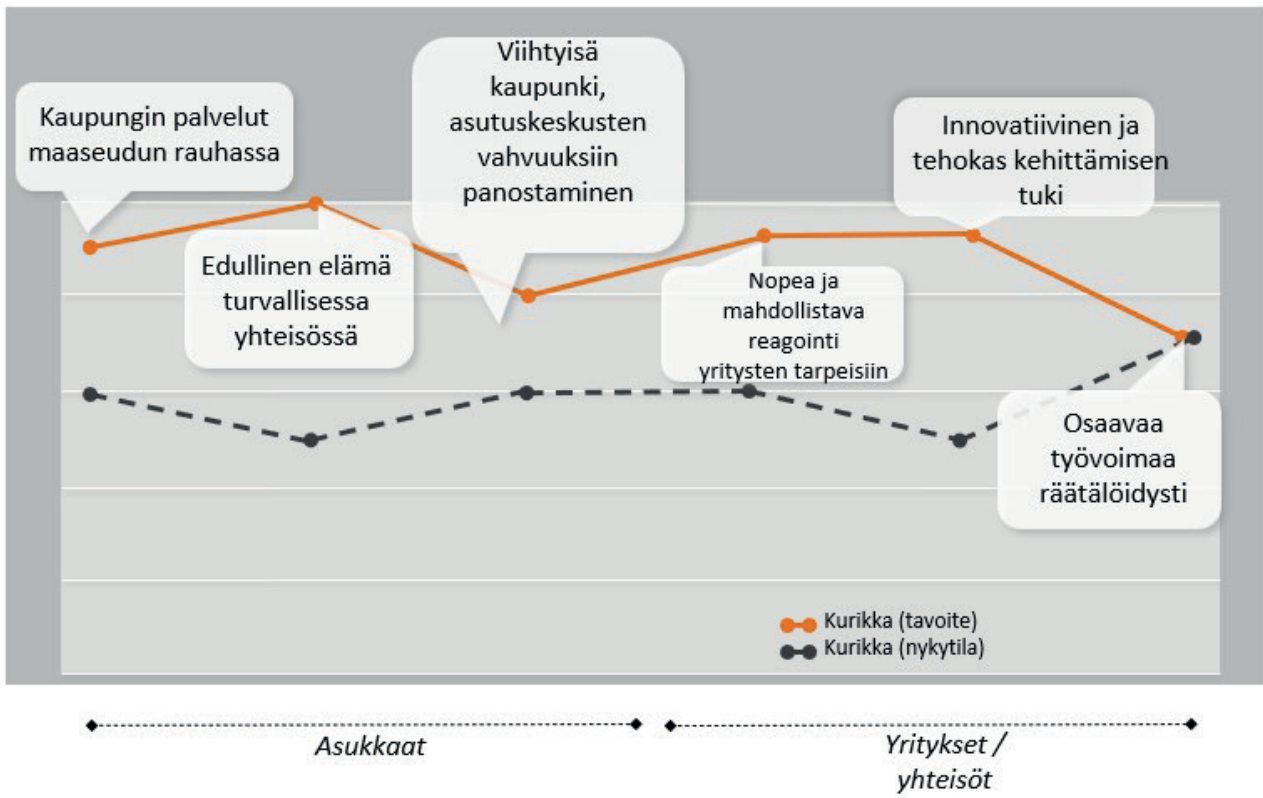
Lähde: Tilastokeskus, 24.5.2024

3. KURIKAN KAUPUNKISTRATEGIA

Kuntalain 37 §:n mukaan kuntastrategiassa päätehtävänä on kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Talousarvio- ja suunnitelma tulee laatia niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa. Kaupun-

ginvaltuusto on kokouksessaan 12.12.2022 § 149 hyväksynyt Kurikan kaupunkistrategian vuosille 2023–2027.

Lupauksemme

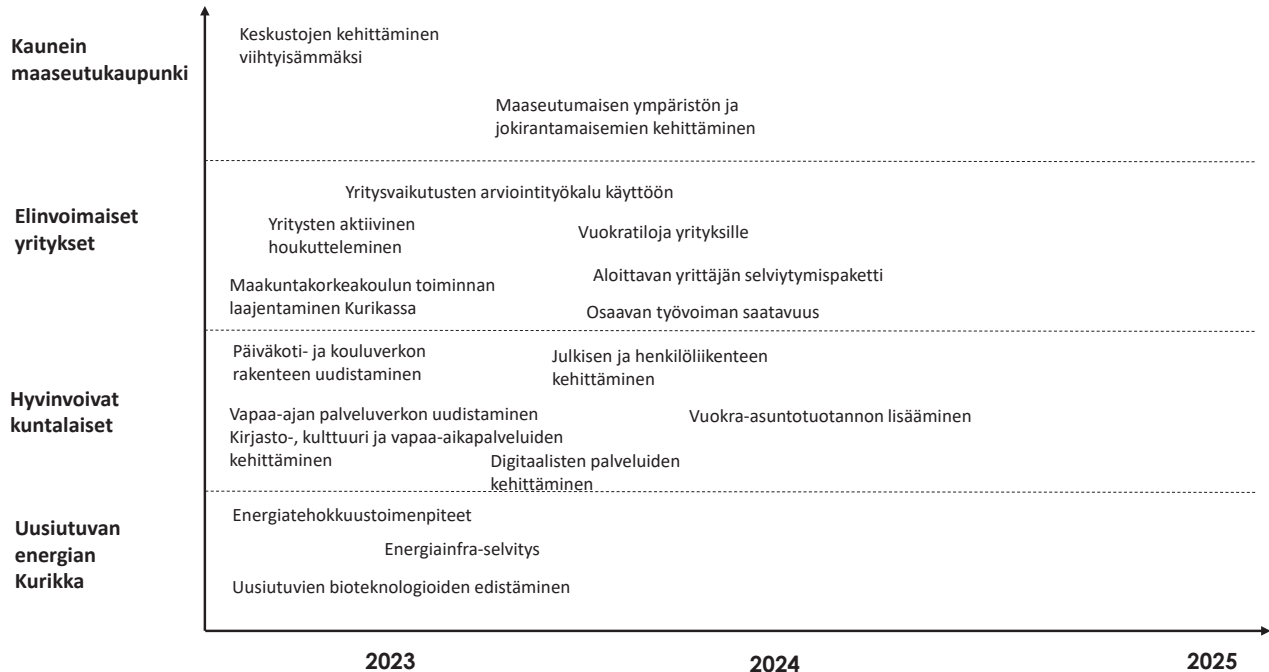
Kaupunkistrategian tavoitteet ja painopisteet

Tavoitteet	Energisin maaseutukaupunki				
	Asukasmäärän kasvu		Asukkaiden Hyvinvointi	Työpaikkojen määrän kasvu	Talouden tasapaino
Asiakasarvot	Kaupungin palvelut maaseudun rauhassa		Viihtyisä kaupunki, asutuskeskusten vahvuuksiin panostaminen	Nopea ja mahdollistava reagointi yritysten tarpeisiin	Innovatiivinen ja tehokas kehittämisen tuki Osaavaa työvoimaa räätälöidysti
Prosessit	Tehokas ja tarkoituksenmukainen palveluverkko	Selkeät, saavutettavat ja sähköiset palvelut	Markkinointi-investoinnit	Konserniohjauksen kehittäminen	Ketterä päätöksenteko
Resurssit ja osaaminen	Monipuoliset ja edulliset tontit	Yhteisöllisyys	Kaupungin palvelutarjoama	Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	Laadukkaat ja riittävät, edulliset vuokra-asunnot
	Puhdas luonto ja luontoharrastuspaikat		Kulttuuriperintö ja luonnonympäristö	Vaihtoehtoiset energiamuodot	Kurikan Kampus Vakaa työmarkkina

Kaupunkistrategian tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Tavoitteet	Mittarit	Toimenpiteet
Asukasmäärän kasvu Asukkaiden hyvinvointi	<ul style="list-style-type: none"> Asukasluku (muutos %) Nettomuutto Hyvinvointikertomuksesta kuntalaisten hyvinvointi Sairastavuusindeksi 	<ul style="list-style-type: none"> Kaupungin kehittäminen viihtyisämmäksi Maaseutumaisen ympäristön ja jokirantamaisemien kehittäminen Päiväkoti- ja kouluverkon rakenteen uudistaminen ja kehittäminen Vapaa-ajan palveluverkon uudistaminen ja kehittäminen Kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden kehittäminen Julkisen ja henkilöliikenteen kehittäminen Digitaalisten palveluiden kehittäminen Vuokra-asuntotuotannon lisääminen
Hyvinvoiva henkilöstö Ja tasapainoinen talous	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön työtyytyväisyys, mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön, henkilötyöpäivät, sairauspoissaolojen hallinta/seuranta Talousarvioon vahvistetut mittarit 	<ul style="list-style-type: none"> Seurataan vuosittain henkilöstökertomuksessa Seurataan vuosittain tilinpäätöksen tunnusluvuilla
Työpaikkojen määrän kasvu	<ul style="list-style-type: none"> Työpaikkojen määrä Yritysten toimipaikkojen määrä Avointen työpaikkojen määrä 	<ul style="list-style-type: none"> työvoiman saatavuuden parantaminen Maakuntakorkeakoulun toiminnan laajentaminen Kurikassa Yritysten aktiivinen houkuttelevuus Yritysvaikutusten arviointityökalu käyttöön Vuokratiloja yrityksille
Energia uudistus Hiilineutraalisuus	<ul style="list-style-type: none"> Hiilijalanjälki Omavaraisuusaste Energian säästö tavoitteet 	<ul style="list-style-type: none"> Uusiutuvan energian Kurikka, energiatehokkuustoimet Energiainfra-selvitys Uusiutuvien bioteknologioiden edistäminen

Kaupunkistrategian polku suunnitelmavuosina 2023-2025

4. RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan jatkuvuus ja häiriöttömyys. Riskienhallinnan avulla tunnistetaan kaupungin toimintaan mahdollisesti vaikuttavat tapahtumat ja saatetaan tapahtumien riskit hyväksyttävälle tasolle. Riskienhallinta kytkeytyy talousarvion laadintaan ja tavoitteita asetettaessa tulee varmistaa, että riskit ja niiden hallinta otetaan asianmukaisesti huomioon. Lautakuntien tulee omilla vastualueillaan sopia yhdessä viranhaltijoiden kanssa riskienhallintatoimenpiteistä ja niiden säännöllisestä seurannasta.

Riskien tunnistaminen, analysointi ja riskienhallintatoimenpiteiden osastotason dokumentointi sekä raportointi laaditaan yhtenäisellä kaupunkikonsernin riskikartoituslomakkeella. Osastoja on ohjeistettu raportoimaan asianomaisille toimielimille syyskuun 2024 loppuun mennessä. Osastotason raportit koostetaan yhteen tytäryhtiöiden riskiraportoinnin kanssa edelleen kaupunginhallitukselle tiedoksi annettavaksi.

Kaupunginvaltuuston 8.10.2018 hyväksymän konserniohjeen mukaan kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tulee noudattaa kaupunginvaltuuston hyväksymää kaupunkikonsernin yhteistä riskienhallin-

tapolitiikkaa. Yhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla on, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Tytäryhteisöjen tulee raportoida vuosittain konsernitilinpäätöksessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatavasta ja tuloksellisuudesta, yhteisön strategisia tavoitteita uhkaavista merkittävistä riskeistä sekä strategisista mahdollisuuksista.

Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027 käyttötalousosassa osastot antavat riskianalyysoitsikon alla sanallisen selvityksen merkittävistä ja kriittisistä riskeistä, jotka saattavat toteutuessaan estää asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Toimintakertomukseen kaupunginhallitus antaa selonteon sisäisestä valvonnasta ja konsernivalvonnasta sekä arvion merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta.

Kurikan kaupunkikonsernin riskikartassa riskit on luokiteltu strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Alla olevassa riskikartassa on esitelty yleisiä kaupungin toimintaan liittyviä riskejä. Riskikartta toimii myös tukena riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisessa.

5. KÄYTTÖTALOUSOSA

Seuraavilla sivuilla olevassa talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut toiminnalliset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimelle tehtävän tai tehtävien hoitamiseen. Toiminnallinen tavoite on valtuuston toimielimelle tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite. Kaupunginvaltuusto hyväksyy erikseen talousarvioasetelman.

Sitovuustaso

Talousarvion käyttötalousosan valtuustoon nähden sitovat määrärahat ovat sitovia nettomääräisinä, eli toimintakatetasolla. Hallintokunnille asetetut BSC-mittariston mukaiset tavoitteet ovat sitovia. Muut hallintokunnille asetetut tavoitteet ja suoritteet ovat sitovia siltä osin kuin käyttötalouden taulukoissa näin todetaan.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion muutosten esittämisoikeus ja -velvollisuus koskee samalla tavoin sekä määrärahoja että sitovia tavoitteita. Määrärahan korotuksen tai tuloarvion alentamisen yhteydessä on arvioitava myös toimintaa koskevien tavoitteiden muutostarve.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, kuuluvat talousarvion käyttötalousosaan.

Kaupunginhallituksen hyväksymät talousarvion täytäntöönpano-ohjeet ohjaavat hallintokuntia talousarvioon liittyvien tavoitteiden ja sääntöjen noudattamisessa. Kaupunginhallituksella on oikeus antaa osastoille sitovat ohjeet avoimiksi tulevien virkojen, viransijaisten ja työsuhteisten työntekijöiden palkkaamisesta. Osastoilla ei ole oikeutta lisätä virka- eikä työsuhteisten työntekijöiden määrää. virkojen ja työsopimussuhteiden täyttölupaesitysten osalta on tehtävä riittävä tarvehankinta ja tarve täyttämiseksi on perusteltava.

Neljännesvuosittain kunkin osaston on annettava valtuustolle selonteko talouden- ja toiminnan toteutumisesta.

Käyttösuunnitelmat

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi sekä päättävät omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä. Käyttösuunnitelmilla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Kaupunginhallituksen tai lautakunnan määräämä, sen alainen viranhaltija päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmista sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja osamäärärahojen käytöstä asettamalla tarkennetut tavoitteet ja jakamalla osamäärärahat ja -tuloarviot pienempiin ja tarkempiin osiin.

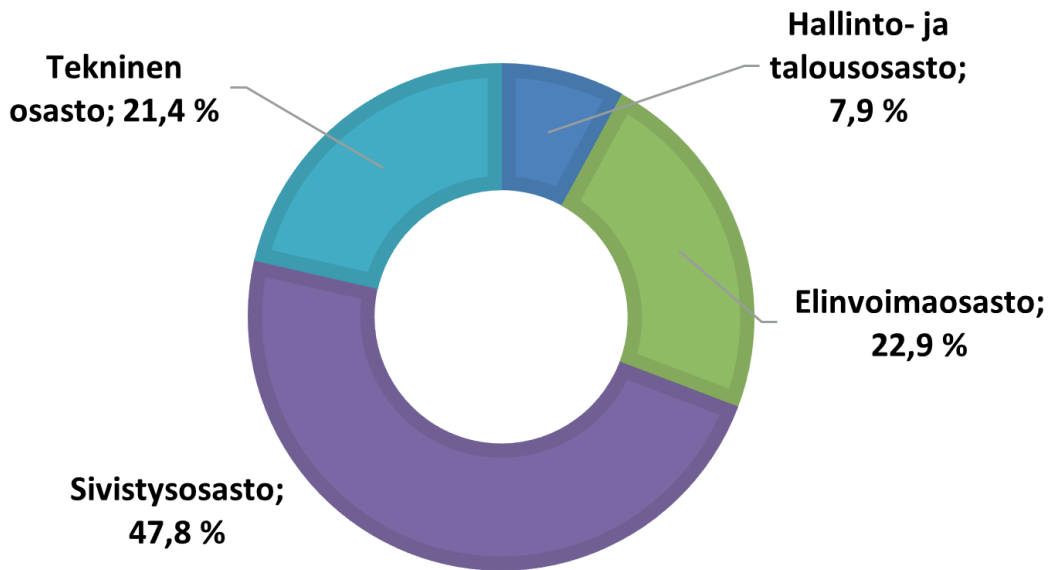
Sisäisen valvonnan ohjeiden mukaan hyväksytyt käyttösuunnitelmat on toimitettava taloustoimistoon kahden kuukauden kuluessa talousarvion hyväksymisestä.

Käyttötalous, yhdistelmä

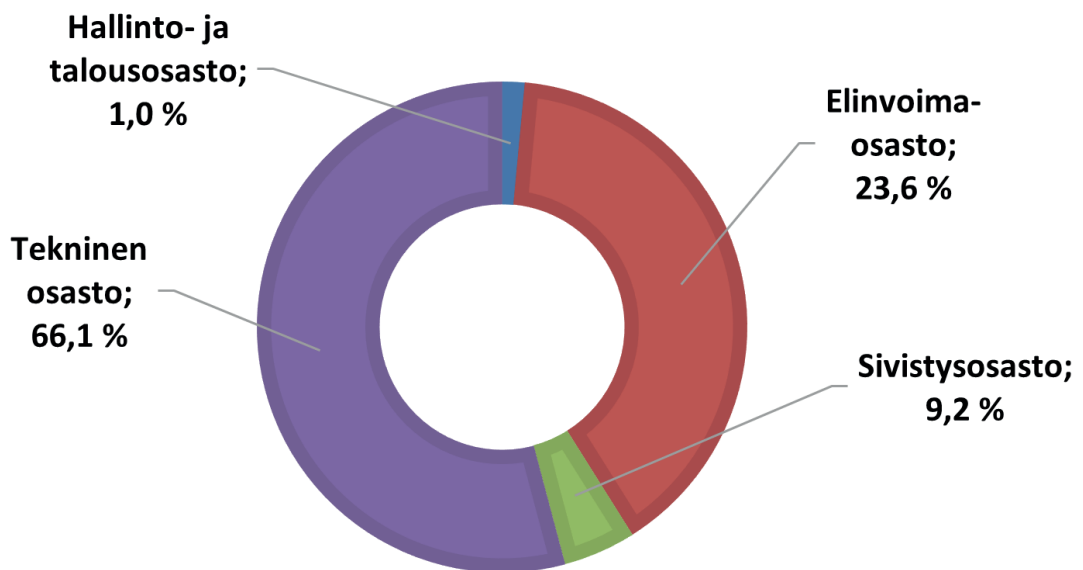
Seuraavassa laskelmassa on verrattu talousarviota 2025 vuoden 2023 tilinpäätökseen ja vuoden 2024 alkuperäiseen talousarvioon.

HALLINTO- JA TALOUSOSASTO		TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos vrt. TP2023 %	Muutos vrt. TA24 %
Tulot	Vaalit	38 518	96 108	38 530	0,0	-59,9
	Tilintarkastus					
	Keskushallinto	500 061	507 300	618 990	23,8	22,0
	Tilaajalautakunta	3 807				
	Tulot yhteensä	542 386	603 408	657 520	21,2	9,0
Menot	Vaalit	-39 273	-96 108	-77 220	96,6	-19,7
	Tilintarkastus	-46 546	-50 480	-51 331	10,3	1,7
	Keskushallinto	-7 197 051	-7 601 332	-7 890 770	9,6	3,8
	Tilaajalautakunta	-10 238				
	Menot yhteensä	-7 293 108	-7 747 920	-8 019 321	10,0	3,5
Netto	Vaalit	-755	0	-38 690	5024,5	
	Tilintarkastus	-46 546	-50 480	-51 331	10,3	1,7
	Keskushallinto	-6 696 990	-7 094 032	-7 271 780	8,6	2,5
	Tilaajalautakunta	-6 431	0	0	-100,0	
	Netto, Hallinto- ja talousosasto	-6 750 722	-7 144 512	-7 361 801	9,1	3,0
ELINVOIMAOSASTO						
Tulot	Elinvoimalautakunta	952 696	327 170	265 900	-72,1	-18,7
	Lomituspalvelut	16 968 114	16 886 012	17 162 375	1,1	1,6
	Maaseutupalvelut					
	Tulot yhteensä	17 920 810	17 213 182	17 428 275	-2,7	1,2
Menot	Elinvoimalautakunta	-3 065 842	-3 410 660	-5 595 650	82,5	64,1
	Lomituspalvelut	-16 592 020	-16 865 108	-17 145 797	3,3	1,7
	Maaseutupalvelut	-362 055	-405 529	-412 759	14,0	1,8
	Menot yhteensä	-20 019 917	-20 681 297	-23 154 206	15,7	12,0
Netto	Elinvoimalautakunta	-2 113 146	-3 083 490	-5 329 750	152,2	72,8
	Lomituspalvelut	376 094	20 904	16 578	-95,6	-20,7
	Maaseutupalvelut	-362 055	-405 529	-412 759	14,0	1,8
	Netto, Elinvoimaosasto	-2 099 107	-3 468 115	-5 725 931	172,8	65,1
SIVISTYSOSASTO						
Tulot	Sivistyslautakunta	1 906 147	1 606 373	1 589 572	-16,6	-1,0
	Vapaa-aikalautakunta	592 629	515 200	519 700	-12,3	0,9
	Tulot yhteensä	2 498 776	2 121 573	2 109 272	-15,6	-0,6
Menot	Sivistyslautakunta	-43 752 190	-44 100 870	-46 749 019	6,8	6,0
	Vapaa-aikalautakunta	-4 278 201	-4 312 114	-5 506 358	28,7	27,7
	Menot yhteensä	-48 030 391	-48 412 984	-52 255 377	8,8	7,9
Netto	Sivistyslautakunta	-41 846 043	-42 494 497	-45 159 447	7,9	6,3
	Vapaa-aikalautakunta	-3 685 572	-3 796 914	-4 986 658	35,3	31,3
	Netto, Sivistysosasto	-45 531 615	-46 291 411	-50 146 105	10,1	8,3
TEKNINEN OSASTO						
Tulot	Tekninen toimi	20 152 670	20 498 902	23 172 440	15,0	13,0
	Ympäristötoimi	683 223	663 500	663 500	-2,9	0,0
	Tulot yhteensä	20 835 893	21 162 402	23 835 940	14,4	12,6
Menot	Tekninen toimi	-18 236 268	-18 681 143	-20 225 349	10,9	8,3
	Ympäristötoimi	-1 028 152	-1 450 860	-1 472 938	43,3	1,5
	Menot yhteensä	-19 264 420	-20 132 003	-21 698 287	12,6	7,8
Netto	Tekninen toimi	1 916 402	1 817 759	2 947 091	53,8	62,1
	Ympäristötoimi	-344 929	-787 360	-809 438	134,7	2,8
	Netto, Tekninen osasto	1 571 473	1 030 399	2 137 653	36,0	107,5
KAUPUNKI YHTEENSÄ						
Tulot		41 797 865	41 100 565	44 031 007	5,3	7,1
Menot		-94 607 836	-96 974 204	-105 127 191	11,1	8,4
Netto		-52 809 971	-55 873 639	-61 096 184	15,7	9,3

Käyttötalous, menot jakautumien

Käyttötalous, tulojen jakautuminen

5.1 HALLINTO- JA TALOUSOSASTO

Toiminnan kuvaus

Hallinto- ja talousosasto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Lisäksi osaston vastuualueeseen kuuluvat kaupungin toimistopalvelut, henkilöstö- ja talouspalvelut, viestintä sekä ICT-asiat. Ympäristöterveydenhuollon yksikkö sijoittuu hallinto- ja talousosaston alaisuuteen.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Työhyvinvointi, pohjoismaisen ja kansainvälisen yhteistyön syventäminen, henkilölogistiikan ja Kurikan eri väylien edunvalvonta ja vaikuttaminen, kansainvälisen ja yliopistoyhteistyön lisääminen Kurikan veden ja geologian yhteistyössä ja hankkeissa, aktiivisuus uusiutuviissa energiaratkaisuissa.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Toiminnan tehostaminen prosessien kehittämisen myötä.

Riskianalyysi

Operatiivinen riski raportoitiin vuonna 2024 kaupunginhallitukselle kaikissa tukitoiminnoissa: palkanlaskenta, talousosasto ja ict-palvelut. Näitä riskejä on saatu osin hallintaan, mutta avainhenkilöriskit tai kolmannesta osapuolesta johtuva riskit voivat toteutua vieläkin.

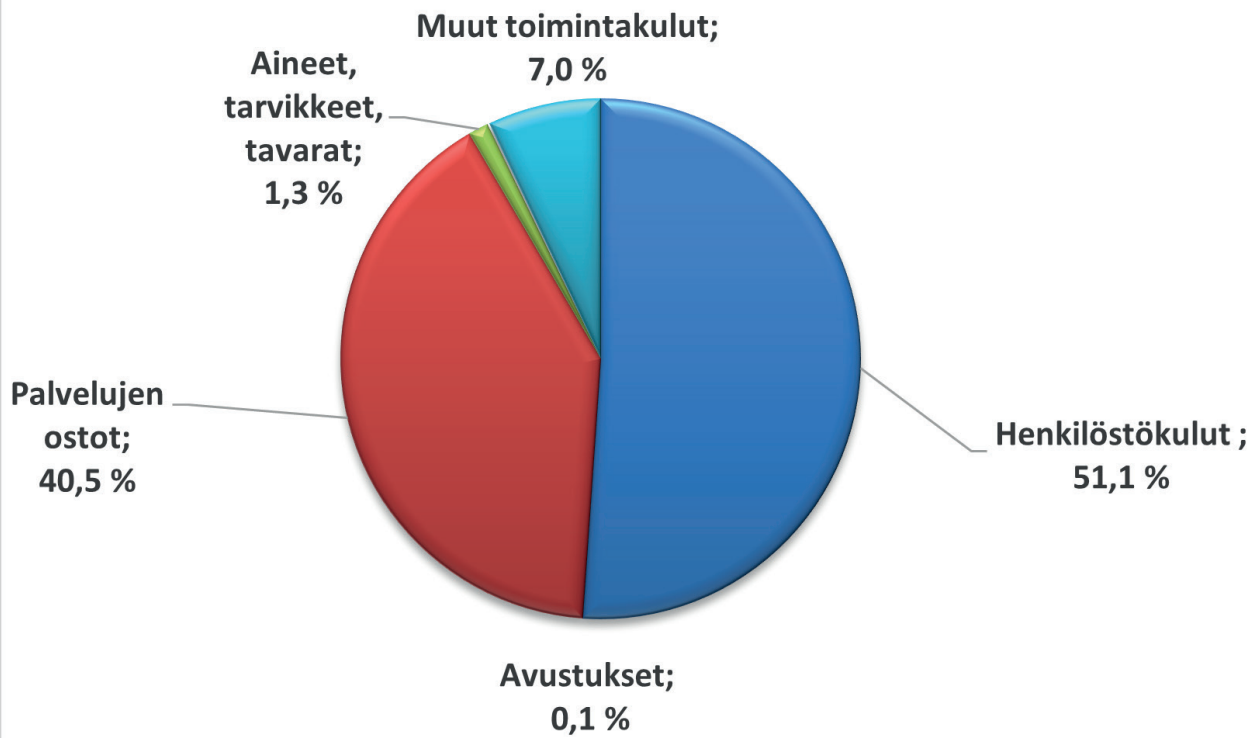
Henkilöstöresurssit

Kaupunginhallituksen henkilövahvuuteen kuuluvat kaupunginjohtaja ja elinvoimajohtaja 40 %. Kaupunginhallituksen alaisen hallinto- ja talousosaston henkilöstöön kuuluvat:

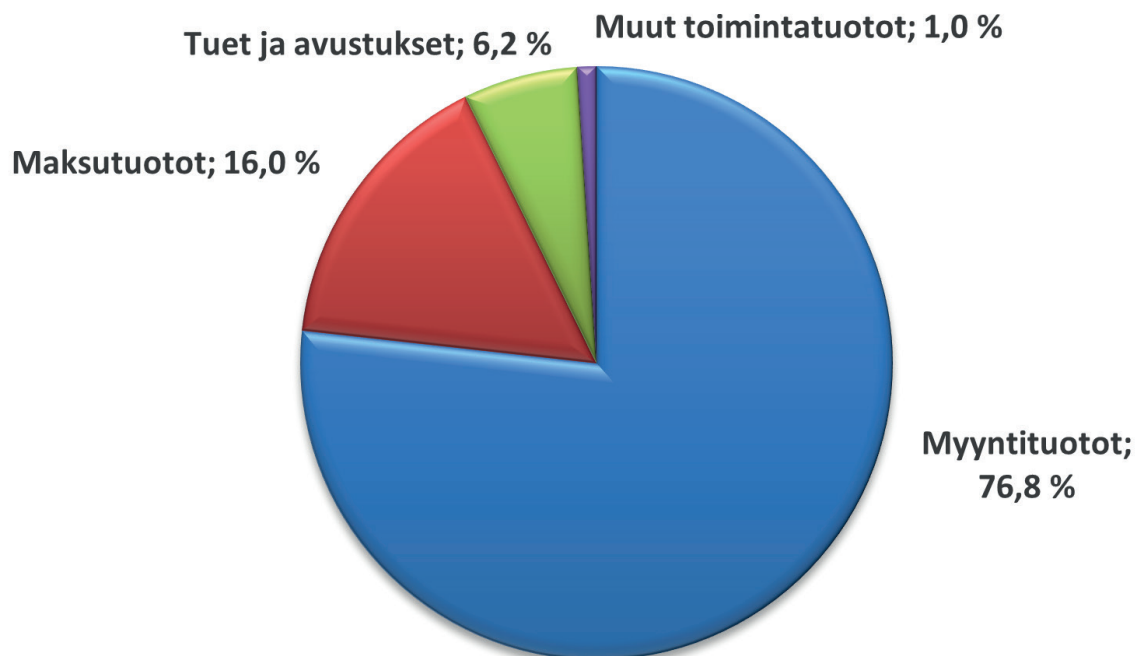
Hallintojohtaja, talousjohtaja, tiedottaja, controller, 1 taloussihteeri, hankintasihteeri, 2 laskentasihteeriä, pääkirjanpitäjä, 3 kirjanpitäjää, tietohallintopäällikkö, 2 it-tukihenkilöä, 3 järjestelmäasiantuntijaa, 4 palkkasihteeriä, henkilöstöpäällikkö, 2 hallinnon suunnittelijaa, 10 toimistosihteeriä, kaupunginarkistonhoitaja, palveluneuvoja, graafinen suunnittelija, viestintäsuunnittelija ja logistiikkasuunnittelija. Lisäksi osaston henkilöstöresursseihin lukeutuu ympäristöterveydenhuollon henkilöstö, joka on kuvattu ympäristöterveydenhuollon erillisessä osiossa.

Hallinto- ja talousosasto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Vaalit					
Toimintatuotot	38 518	96 108	38 530		
Toimintakulut	-39 273	-96 108	-77 220		
Toimintakate	-755	0	-38 690	0	0
Tilintarkastus					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-46 546	-50 480	-51 331		
Toimintakate	-46 546	-50 480	-51 331	-51 331	-51 331
Keskushallinto					
Toimintatuotot	500 061	507 300	618 990		
Toimintakulut	-7 197 051	-7 601 332	-7 890 770		
Toimintakate	-6 696 990	-7 094 032	-7 271 780	-7 271 780	-7 130 010
JIK-tilaajalautakunta					
Toimintatuotot	3 807				
Toimintakulut	-10 238				
Toimintakate	-6 431	0	0	0	0
Yhteensä					
Toimintatuotot	495 840	603 408	657 520		
Toimintakulut	-7 293 108	-7 747 920	-8 019 321		
Toimintakate	-6 797 268	-7 144 512	-7 361 801	-7 323 111	-7 181 341

Menot, Hallinto- ja talousosasto

Tulot, Hallinto- ja talousosasto

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Prosessit		
Prosessien kehittäminen ja sähköistäminen.	Sähköisen arkistointi laajentuminen jatkuu	kyllä
Resurssit ja osaaminen		
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön työtyytyväisyyden seuraaminen	työtyytyväisyyskysely tehdään vuosittain tavoite vastausprosentin nostaminen ed. vuodesta (v.2024 67,50 %)
	Tyhy-projektin aloittaminen ja toimenpiteet 2025	Kyllä
Henkilöstö ajan tasalla ajankohtaisista asioista	Henkilöstötiedotteen julkaisu	Julkaistujen henkilöstötiedotteiden määrä
Pohjoismainen ja kansainvälinen verkostoituminen	Kaupunginhallituksen pohjoismaisen verkostoitumisen matka syksyllä 2025	Palaute matkasta
Yhteistyön ja verkostoitumisen kehittäminen eri aloilla kaupungin toiminnassa	Mahdollinen konsertti Korsholman musiikkijuhlien kanssa	Toteutunut konsertti
Talous		
Konsernin talous- ja rahoitushallinnan kehittäminen	Tytäryhtiöiden johdon ja hallinto-, elinvoima- ja talousjohtajan säännölliset tapaamiset 4 kertaa vuodessa	Kyllä
Kustannustietoisuuden lisääminen ja tiedolla johtamisen vahvistaminen	Kuukausikatsausten kehittäminen investointien osalta	kyllä
	Ostolaskudata julkaistaan tilinpäätöksen yhteydessä	Toteutunut kyllä/ei
Asiakasarvot		
Viestintä: Kaupungin palvelu- ja toimipistetiedon välittymisen parantaminen	Muuttajapakettiin sisältyvästä muuttajakäsikirjasta kehitetään yleinen Kurikan kaupungin palveluopas. Palveluopas lähetetään muuttajapakettien mukana, mutta niitä jaetaan lisäksi myös kaupungin kirjastoissa ja muissa mahdollisissa toivotuissa paikoissa.	Muuttajille ja muille kuntalaisille jaettujen palveluoppaiden määrä.
Viestintä: Tapahtumakalenterin kehittäminen kuntalaisia ja alueen tapahtumatoimijoita paremmin palvelevaksi	Verkkosivujen tapahtumakalenterin WordPress-lisäosa päivitetään, ja tapahtumakalenterin visuaalinen ilme verkkosivuilla uudistetaan.	Toteutunut/ei toteutunut
Viestintä: Viestin välitys kuntalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista asioista	Mediatiedotteiden julkaisu Lehti-ilmoitusten julkaisu Esitteiden, julisteiden ja muiden painotuotteiden suunnittelu ja julkaisu Sähköisen viestintä-/markkinointimateriaalin laadinta Verkkosivupäivitysten tekeminen Sosiaalisen median julkaisujen tekeminen	Määrä per vuosi
Viestintä: Yhteisöllisyyden ja tunnettuuden lisääminen	Tapahtumat	Määrä per vuosi ja rooli tuotannossa

Valmius: kaupungin toiminnot ja lakisääteiset tehtävät on kyettävä hoitamaan normaaliolojen poikkeustilanteissa sekä valmiuslain voimassa ollessa	Jatkuva/säännöllinen omien valmiuksien tarkastelu yli hallintokuntien kootusti.	3 kertaa vuodessa johdettu valmiussuunnitelman mukainen johtokeskustasoinen tarkastelu
Valmius: harjoitusten laadun tason nosto	Osallistutaan aktiivisesti, valmistautuen harjoituksiin	Avin harjoitukset, Taisto-harjoitukset 100 pros. osallistuminen, alueelliset maanpuolustusurssit, omat harjoitukset, ja ylimääräiset harjoitukset lisäksi
Kyberturvallisuus: kyberturvallisuustason nosto normaalioloista lähemmäs kansainvälisen organisaation kyberturvaan.	MDR&SOC palvelu, palomuurien ja suodattaminen vahvuus, organisaation tietoisuuden kasvattaminen response/palautuminen hyökkäyksistä, viestinnän harjoittelu	ei kerrota julkisesti
Tiedonhallinta: Ajantasaistaminen nykyaikaiselle tasolle lainsäädännön vaatimusten täyttämisen	tiedonhallintamallin päivitys, tietosuojan täyttävät monitoimitilostimet joka paikkaan, tietoturvapoliittikka tiedot teams/pilvipalveluihin verkkolevyjen tiedostoista	lainsäädännön vaatimukset
Vaalit: alue- ja kuntavaalit keväällä 2025	kuuluu keskusvaalilautakunnan yleistoimivaltaan	Laadukas, uskottava, virheet minimoiva, demokratiaa tukeva vaaliprosessi

5.1.1 Ympäristöterveyspalvelut

Toiminnan kuvaus

Elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalainsäädännössä sekä lääkelaisissa kunnan elintarvike- ja terveydensuojeluviranomaiselle säädettyjen viranomaistehävien hoitaminen.

Eläinlääkintähuoltolain mukaisen peruseläinlääkärin palvelun ja kiireellinen eläinlääkäriavun (päivystys 24/7) järjestäminen sekä kunnaneläinlääkärille eläinlääkintähuoltolaissa määriteltyjen valvontatehtävien hoitaminen.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Kaupungin strategisista tavoitteista asukkaiden hyvinvointi ja talouden tasapaino liittyvät ympäristöterveyspalveluiden toimintaan. Asiakasarvon painopisteellä nopea reagointi yritysten tarpeisiin, prosessien painopisteellä yhden luokun periaate, selkeät, saavutettavat ja sähköiset palvelut ja ketterä päätöksen teko sekä resurssien ja osaamisen painopisteellä osaava henkilöstö linkittyvät ympäristöterveyspalveluihin. Vuoden 2025 toimenpiteisiin on sisällytetty

strategiapolutta digitaalisten palveluiden kehittäminen (hyvinvoivat kuntalaiset) ja aloittavan yrittäjän selviytymispaketti (elinvoimaiset yrittäjät).

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Vastuualueen toimintaan kuuluvat lakisääteiset palvelut pyritään järjestämään mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousoassa

Ympäristöterveyspalveluissa on tunnistettu tavoitteita uhkaavia kriittisiä ja merkittäviä taloudellisia, toiminnallisia, strategis- ja vahinkoriskejä. Riskien taso on määritetty ja niiden hallitsemiseksi on mietitty toimenpiteitä ja toteutustapoja (erillinen riskianalyysi).

Henkilöstöresurssit

Ympäristöterveysjohtaja, 4 vakituista terveystarkastajaa ja yksi määräaikainen apulaisterveystarkastaja, 7 kunnaneläinlääkärinä, valvontaeläinlääkäri ja eläinlääkäri.

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Asiakaslähtöinen toiminta	Aloittavien yrittäjien selviytymispaketti	Ennen toiminnan aloittamista pyynnöstä tehdyt ohjaus- ja neuvontasuoritteet
Nopea reagointi asiakkaiden tarpeisiin	Kiireellistä apua tarvitsevien asiakkaiden priorisointi	Kiireellinen eläinlääkäriapu annetaan saman päivän aikana mahdollisimman pienellä viiveellä avuntarpeesta
Prosessit		
Digitaalisten palveluiden kehittäminen	Sähköisen asiakaspalautteen kerääminen	Asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen valitulle kohderyhmälle
	Sähköinen ajanvaraus	Sähköisen ajanvarauksen käyttökokeilu eläinlääkärivastaanotolla
Resurssit ja osaaminen		
Kehittyvä henkilöstö	Valvontahenkilöstön jatkuva kouluttaminen	Valvontaa tekevät viranhaltijat koulutautuvat keskimäärin vähintään 8 työpäivää vuodessa
	Praktikkoeläinlääkärien jatkuva kouluttaminen	Jokainen praktikkaa tekevä kunnan eläinlääkäri osallistuu eläinlääkäripäiville vähintään joka toinen vuosi
Talous		
Talousarvion toteutuminen	Tulojen ja menojen kvartaaliseuranta	Tulojen ja menojen toteuma suunniteltua vastaavasti

5.2 ELINVOIMAOSASTO

Tavoitteet

Elinvoimaosasto toteuttaa Kurikan elinvoimaohjelmaa 2023-2027 osana kaupunkistrategiaa. Magneetin yritysalueen eteen kohdistetaan toimenpiteitä uusien yritysten hankkimiseksi. Yritykset saavat Yrityspalvelupiste Formusta laadukkaat palvelut yhden luukun periaatteella Formun verkostojen kautta. Kaikille yrityksille tuotetaan tasavertaiset palvelut. Osallistutaan sellaisiin yhteistyö- ja kehittämishankkeisiin, jotka tukevat kaupungin strategian toteuttamista. Kannustetaan yrityksiä kansainvälistymiseen.

Elinvoimaosaston vastuualueeseen kuuluu myös maahanmuuttajien tiedon, neuvonnan ja ohjauksen palvelut sekä kotoutuminen.

TE-uudistuksen myötä kaupungin työllisyyspalvelujen järjestämistä vastuu ja työttömyysturvan rahoitusvastuu laajenevat. Työllisyyspalvelut siirtyvät Suupohjan työllisyysalueen tuotettavaksi, mutta kuntamaksuosuus ja työmarkkinatuen kuntamaksuosuus sisältyvät jatkossakin elinvoimalautakunnan tulosalueen määrärahoihin.

Lomituspalvelut toteutetaan niin, että maatalousyrittäjät voivat käyttää täysimääräisesti ja tasapuolisesti kaikki vuosilomansa ja saada tarvittaessa sijaisapua ja maksullista lomitusta. Maakunnalliset lomituspalvelut tuotetaan asiantuntevasti, taloudellisesti ja tehokkaasti, asiakkaiden toiveita kuunnellen ja arvostaen. Toiminnassa noudatetaan lainsäädännön ja Melan ohjeiden linjaa. Lomituspalvelut katsovat asioita koko maakunnan alueen näkökulmasta ja omalta osaltaan vahvistavat maatalousyrittäjien ja turkistuottajien hyvinvointia. Lomituspalvelut on tutkitusti maatalousyrittäjien tärkein hyvinvointipalvelu ja tärkeä osa Suomen huoltovarmuutta.

Kurikan maaseutupalvelut tuottavat maataloustukihallinnon palvelut eli neuvonnan, koulutuksen, hakemusten käsittelyn, hallinnollisen valvonnan ja tukien maksatusmenettelyn Kurikan maatalousyrittäjille kaupungin ja Ruokaviraston välisen maksajavirastosopimuksen määrittelemien ehtojen ja toimintatapojen mukaisesti.

Maaseutupalvelut tuottaa hallintotehtävien lisäksi maatalousyrittäjille erikseen räätälöityä koulutus-

kokonaisuuksia ja yksittäisiä koulutuksia eri yhteistyötahojen kanssa.

Myös petoeläinvahinkojen ja hirvivahinkojen arviointi ja hukkakauralain mukaisten valvontojen tekeminen kuuluvat maaseutupalveluiden tehtäväkokonaisuuteen.

Maaseutuyrityksille suunnitellaan myös kehittämissankkeita mm. johtamiseen, digitaalisuuteen, jatkojalostukseen, biokaasuun ja ympäristöteemoihin liittyen yhdessä laajan toimijakentän kanssa. Ohjelmaperusteisia hankkeita haetaan myös kansallisista rahoituslähteistä ja erilaisista konsortioista.

Tavoitteissa korostuvat seuraavat asiat (hallintopalveluprosessin säädöstenmukaisuuden lisäksi):

- Alkutuotannon merkityksen ja aseman korostaminen osana ilmastonmuutoksen torjuntaa myös

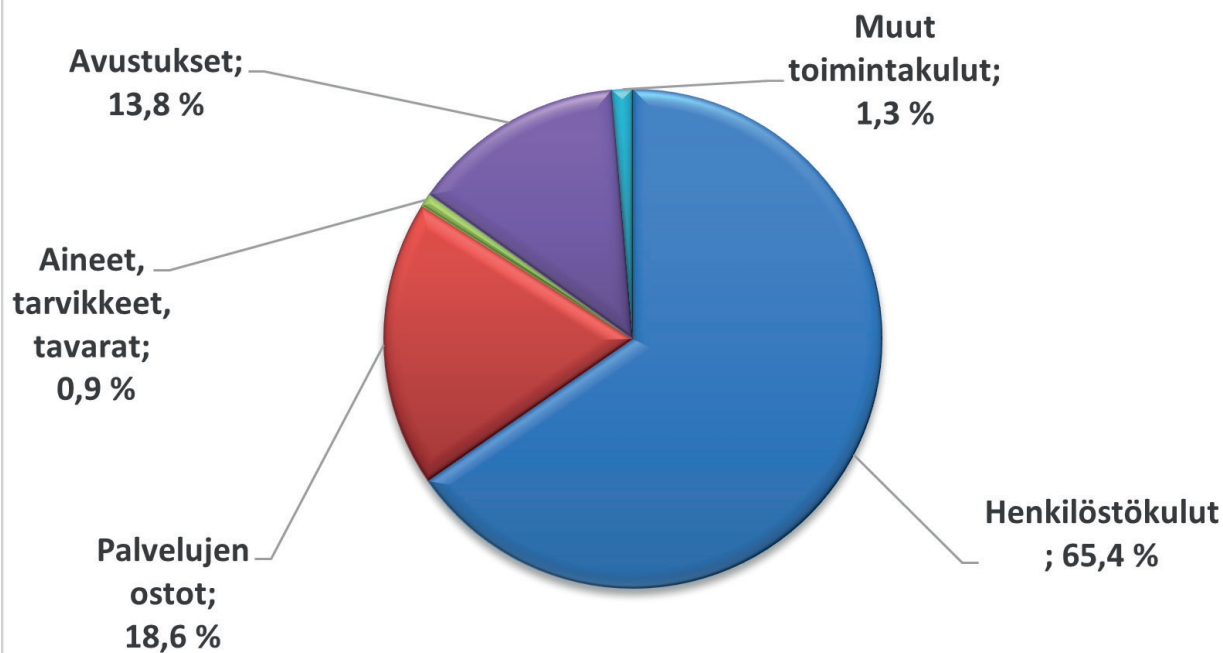
energiaomavaraisuuden näkökulmasta mm. hankkeiden kautta ja niissä kurikkalaisten osallistujien määrän maksimoiminen

- Toimivat neuvontapalvelut (asiakaspalaute ja kyselyt)
- Maa- ja metsätalouden resurssien monipuolinen hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä ja vahvan maatalouden jatkuva kehittäminen tukemaan omavaraisuutta ja huoltovarmuutta
- Maaseutuyritysten välinen pitkäkestoinen yhteistyö ja erityisesti yrityslähtöiset kehityshankkeet
- Elintarviketuotannon tuotteiden jatkojalostuksen kehittäminen ja tuotekehitys myös pienimuotoisessa tuotannossa

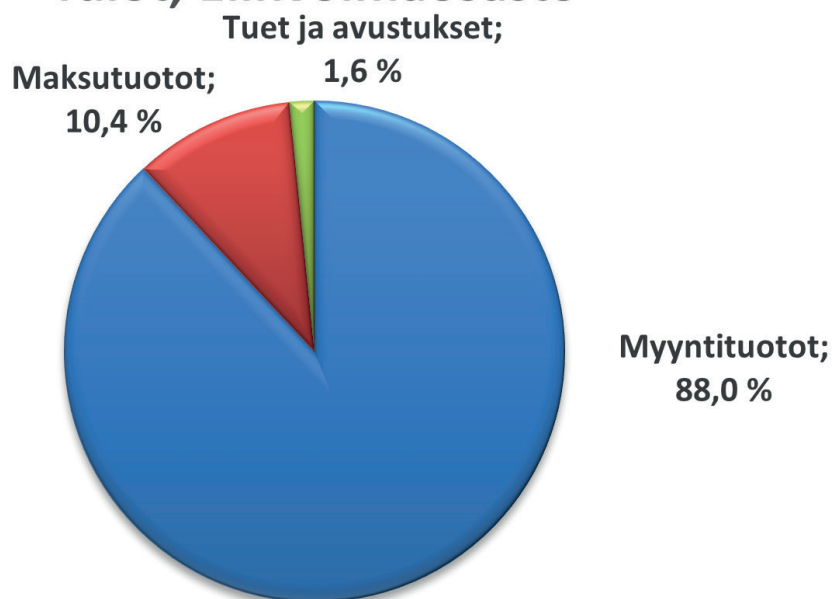
Elinvoimaosasto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Elinvoimalautakunta					
Toimintatuotot	952 696	327 170	265 900		
Toimintakulut	-3 065 842	-3 410 660	-5 595 650		
Toimintakate	-2 113 146	-3 083 490	-5 329 750	-5 329 750	-5 224 230
Lomituspalvelut					
Toimintatuotot	16 968 114	16 886 012	17 162 375		
Toimintakulut	-16 592 020	-16 865 108	-17 145 797		
Toimintakate	376 094	20 904	16 578	16 578	16 578
Maaseututoimi					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-362 055	-405 529	-412 759		
Toimintakate	-362 055	-405 529	-412 759	-412 759	-405 299
Yhteensä					
Toimintatuotot	17 920 810	17 213 182	17 428 275		
Toimintakulut	-20 019 917	-20 681 297	-23 196 055		
Toimintakate	-2 099 107	-3 468 115	-5 725 931	-5 725 931	-5 612 941

Huomio: Elinvoimalautakunnan toimintakulut eri vuosilta eivät ole vertailukelpoisia. TE-uudistus kasvattaa työllisyyspalveluiden menoja 2,2 milj. euroa 1.1.2025 alkaen. Vastaava tulojen lisäys sisältyy kuitenkin toimintakatteen jälkeiseen valtionosuuserään, joka ei näy elinvoimaosaston toimintatuloissa.

Menot, Elinvoimaosasto

Tulot, Elinvoimaosasto

5.2.1 Elinvoimalautakunta

Toiminnan kuvaus

Kurikan kaupungin elinvoimaosasto kattaa yritys-, työllisyys-, maahanmuutto-, maatalous- ja lomituspalvelut. Maatalous- ja lomituspalveluille on laadittu erilliset sanalliset kuvaukset ja toimenpiteet.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Kärkiteemoina ovat yritysten toimintaedellytysten tukeminen sekä veto- ja pitovoiman sekä tunnetavuuden lisääminen. Kärkiteemojen lisäksi toimintaa ohjaavat kehittämistyö, yhteistyö ja osallistaminen sekä kansainvälisyys. Osaston toimintaa ohjaa kaupungin strategiasta johdettu elinvoimakäsikirja vuosille 2023-2027.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Osasto toimii annetussa budjettiraamissa ja seuraa kuukausittain talouden kehitystä.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Osastolla on tehty tarkka riskianalyysi. Riskinä lähinnä henkilöriski, johon varaudutaan tehtäväkuvilla, varahenkilöjärjestelmällä ja riittävällä perehdytyksellä sekä mahdollisuudella kouluttautua.

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvo		
Nopea ja mahdollistava reagointi yritysten tarpeisiin ja ketterä päätöksenteko	<ul style="list-style-type: none"> Y-tiimin kokoukset ja esille tulleisiin tarpeisiin reagointi Yritystoiminnan ja kasvun tukeminen Aktiivinen yhteydenpito ja yritysten tarpeiden tunnistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Järjestetty 8 Y-tiimin kokousta Yrittäjien kuntabarometrin ja yrittäjyystavallinen kuntakyselyn tulokset paranevat edellisiin tuloksiin verrattuna Yritysten tarpeisiin ja kysymyksiin reagoidaan kohtuullisessa ajassa. Kohtuullinen aika yritysten tarpeisiin reagoinnissa on 3 työpäivää
Yritysvaikutusten arviointi	<ul style="list-style-type: none"> YrVAN laajempi käyttö ja osastojen neuvonta YrVAN käyttöön 	<ul style="list-style-type: none"> Kaikista merkittävistä elinvoimaosaston päätöksistä on tehty yritysvaikutusten arviointi
Innovatiivinen ja tehokas kehittämisen tuki	<ul style="list-style-type: none"> Hankeasiantuntijan palvelut Yritysasiantuntijoiden neuvontapalvelut SeAMK Maakuntakorkeakoulun toiminnan hyödyntäminen Kasvu Openissa mukana Uuden kotolain mukaiset toimenpiteet käyttöön, yhteistyössä työllisyysalueen kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Yrityksiä ja yhteisöjä neuvotaan ja tuetaan hankerahoituksen hyödyntämisessä. Tavoitteena eri rahoituslähteistä 20 hanketta vuoden 2025 aikana. SeAMK Maakuntakorkeakoulu järjestää koulutuksia ja työpajoja Kurikan alueella Vähintään 2 kurikkalaista yritystä mukaan KasvuOpeniin. Otetaan valtakunnallinen maahanmuuttajien asiakasrekisterijärjestelmä käyttöön 2025 vuoden aikana Uusi kotoutumisohjelma käytäntöön
Osaavaa työvoimaa räätälöidysti	<ul style="list-style-type: none"> SeAMK Maakuntakorkeakoulun toiminnan hyödyntäminen Yritys- ja oppilaitosyhteistyö työvoiman hankinnassa Yrittäjyyskasvatuksen toteuttaminen 4H –yrittäjyydessä tukeminen Työvoiman saatavuuden parantaminen Nuorten työllistäminen Maahanmuuttopalveluiden riittävä resurssointi ja kotoutumisen onnistuminen 	<ul style="list-style-type: none"> SeAMK Maakuntakorkeakoulun koulutusten ja tapahtumien määrä Rekrymessut 2025 järjestetty, osallistuneiden yritysten määrä vähintään 30 yritystä 10 vierailua eri yhteistyötahoihin (mm. oppilaitokset ja päiväkodit) 5 järjestettyä Leijonanluolaa 4H –yrittäjille Työllisyystilastot, Työttömyys 07/24 7,7% Myönnettyjen kesätyösetelien määrä 40 KV-työvoiman työllistyminen,

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Vetovoimainen kaupunki	<ul style="list-style-type: none"> • Matkailukohteiden, yritys- ja elinvoimapalveluiden, kauppiaaverkoston kampanjoiden ja yhteisten tapahtumien aktiivinen markkinointi ja viestintä • Monipuolisten tapahtumien tuottaminen, järjestäjäkumppanina toimiminen ja osallistuminen • Maahanmuuttajat osana yhteisöä 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkkosivukävijöiden ja somekanavien seuraajien (asujaela.fi, visitkurikka.fi) määrän kasvu • Järjestetty kaksi kauppiaaverkoston kampanjaa • Järjestetty Asu&Elä –messut • Näkyvyys medioissa ja tapahtumissa lisääntynyt • Väestönkehityksen laskun lieventäminen • Matkailijamäärien kasvu • Nettomaahanmuutto
Prosessit		
Yritysten houkuttelevuus	<ul style="list-style-type: none"> • Matkailualan mahdollisuuksien ja tunnettavuuden edistäminen • Yritys- ja elinvoimapalveluiden ja yhteisten tapahtumien aktiivinen markkinointi ja viestintä • Formuliven tuotannon vakiinnuttaminen • Avoimet toimitilat julkaistu Investkurikka.fi -sivustolla • Aloittavien yrittäjien huomioiminen ja maksuttoman palvelun tarjoaminen • Digitalisaatiossa tukeminen • Maksullisten asiantuntijapalveluiden tukeminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkkosivukävijöiden ja somekanavien seuraajien (kurikka.fi/formu) määrän kasvu • Utiskirjeen tilaajamäärä on vähintään 600 • Avointen toimitilojen määrä • Formuliven kanavien katsoja- ja tilaajamäärien lisääntyminen • Uusien yritysten määrä 95 • Myönnettyjen digitukien määrä 15 • Myönnettyjen yrityspalvelusetelien määrä 10
Yritysneuvonta	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiivinen yritysten kontaktointi ja yritysneuvonta • Järjestelmällisen asiakastytyväisyyskyselyn käyttöönotto • Viestitään palveluista, tapahtumista, messuista ja koulutuksista • Formuliven tuotannon vakiinnuttaminen • Järjestetään tapahtumia ja tilaisuuksia yrittäjille ajankohtaisista teemoista 	<ul style="list-style-type: none"> • CRM:n aktiivisten asiakkuuksien määrä • Asiakastytyväisyyskyselyn perusteella 80 % asiakkaista suosittelee Formun yrityspalveluita • Formuliven kanavien katsoja- ja tilaajamäärien lisääntyminen • Järjestetty 10 tilaisuutta/tapahtumaa yrittäjille
Reilu ja avoin johtajuus	<ul style="list-style-type: none"> • Asioista informoiminen • Viikkopalaverit • Tasapuolinen kohtelu 	<ul style="list-style-type: none"> • Säännölliset viikkopalaverit • Tasapuolinen tiedonjako • henkilöstön laaja osallistaminen
Resurssit ja osaaminen		
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> • Kouluttautuminen ja sen mahdollistava resurssointi • Toimivat työtilat ja -välineet • Työkuorman tasainen jakautuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointikeskustelut 100% • Hyvä työilmapiiri • Asianmukaiset työvälineet
Vakaa työmarkkina	<ul style="list-style-type: none"> • Työllisyysalueen tuloksellinen toiminta käynnistynyt • Ulkomaisen työvoiman houkuttelu ja kotouttaminen • Riittävästi vuokra-asuntoja tarpeeseen 	<ul style="list-style-type: none"> • Sakkomaksut alentuvat edelleen • Lisää työpaikkoja • Uusia vuokra-asuntoja
Talous		
Osaston palvelut järjestetään taloudellisesti	Aktiivinen toimintojen ja kulujen seuranta	Talousarvion raameissa pysyminen

Lomituspalvelut

Toiminnan kuvaus

Tuottaa laadukkaat maatalouslomitus- ja turkislomituspalvelut Etelä-Pohjanmaan sekä Laihian ja Kristiinank kaupungin alueella.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Lomituspalveluiden tuottaminen koko maakunnalle tukee kaupungin strategiatavoitetta olla energisin maaseutukaupunki.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Rahoitus lomituspalveluihin tulee valtiolta ja toimintaa ohjaavat lomituspalvelulaki ja -asetus sekä Melan antamat ohjeet. Mela myös valvoo yksikön toimintaa.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousoosassa

Henkilöriski merkittävin riski toiminnan järjestämisen ja taloudellisuuden näkökulmasta.

Henkilöstöresurssit

Lomituspalvelut

- Lomituspalvelupäällikkö
- 4 Lomituspalvelusihteriä
- 2 Lomituspalvelusihteriä (palkat)
- 15 Lomituspalveluohjaajaa (joista yksi 50% lomituspalveluohjaaja ja 50% sisäinen valvoja)
- Toimistosihteri
- 205 vakituista maatalouslomittajaa
- lisäksi vaihteleva määrä tuntilomittajia

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Lomituspalvelujen järjestäminen asiakkaille uuden Etelä-Pohjanmaan paikallisyksikön alueella.	Vuosilomat järjestetään lomavuoden aikana ja tasaisesti ympäri vuoden Sijaisapu- ja tuetun maksulliset pyynnöt pystytään toteuttamaan	Vuosilomaa pidetään keskimäärin 26 pv/v/käyttäjää.
Prosessit		
Palvelujen asiakaslähtöinen toteuttaminen.	Palveluista tiedotetaan riittävästi ja oikea-aikaisesti	Asiakastytyväisyyskyselyn mukaan palvelun käyttäjät ovat tyytyväisiä lomituspalveluiden toteutumiseen kokonaisuutena, arvosana vähintään 4,0 (asteikko 1-5)
Asiakkaat saavat lomituspäätökset ilman aiheutonta viivytystä.	Päätökset tehdään viivytyksettä.	Vuosilomalomitusta koskevan itse järjestetyn korvaushakemuksen käsittely-aika keskimäärin enintään 20 päivää
Resurssit ja osaaminen		
Ammattitaitoinen ja työhönsä sitoutunut lomitushenkilöstö.	Tilakohtaista perehdytystä ja täydennyskoulutusta järjestetään lomittajan koulutustarpeen mukaisesti	Lomittajien osaaminen on kartoitettu. Asiakaspalautekyselyn tulokset lomittajan ammattitaidosta, arvosana vähintään 3,5 (asteikko 1-5)
Talous		
Lomituspalvelut järjestetään taloudellisesti.	Paikallisyksikkö työllistää kuntaan työsuhteessa olevat maatalouslomittajat siten, ettei lomittajalle jää sellaista työaikaa, johon ei löydy työkohdetta. Työnantaja pitää huolen maatalouslomittajien työssä jaksamisesta ja työkyvystä.	Maatalouslomittajien sairauspoissaolot prosentteina kalenteripäivistä vähenevät edellisestä vuodesta Paikallisyksikön järjestämän lomituksen bruttokustannus ilman matkakuluja ei ylitä keskimääräistä tuntihintaa yli 6 %:a eikä keskimääräistä päivähintaa yli 6 %:a

Toiminnan kuvaus

Tuottaa laadukkaat maataloushallinnon palvelut Kurikan alueen maatalousyrittäjille.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Maaseutuhallinnon palveluiden tuottaminen tukee omalta osaltaan kaupungin strategiatavoitetta olla energisin maaseutukaupunki.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Toiminta tapahtuu Ruokaviraston kanssa laaditun maksajavirastosopimuksen perusteella: Rahoitus on osa elinvoimaosaston kokonaisbudjettia ja toiminta sopeutetaan sen mukaan.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Riskinä lähinnä henkilöriski. Riskienhallinnassa käytössä ISO 27001-standardin mukainen soveltamistapakuvaus ja erillinen työkirja.

Henkilöstöresurssit

Maaseutupalvelut:

- maaseutupäällikkö
- maaseutuasiantuntija
- 4 toimistosihteerä

Strateginen tavoite 2024-2027	Toimenpiteet 2027	Mittari ja tavoitetaso 2027
Asiakasarvot		
Maaseutuhallinnon palveluiden järjestäminen asiakkaille.	Viljelijöiden neuvonta, koulutus ja tukihakupalvelut järjestetään hakuvuoden tarpeiden mukaisina.	Palveluiden laadukas toteuttaminen, ulkoisten evaluointien arvosanat.
Prosessit		
Palvelujen asiakaslähtöinen toteuttaminen.	Palveluista ja prosesseista tiedotetaan riittävästi ja oikea-aikaisesti.	Asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan palvelun käyttäjät ovat tyytyväisiä toteutumiseen kokonaisuutena.
Resurssit ja osaaminen		
Ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö.	Koulutusta järjestetään yhteistyössä hallinnonalan kanssa koulutustarpeen mukaisesti.	Asiakaskyselyn arvosana osaamisesta, koulutukseen osallistumisen määrä.
Talous		
Hallinto ja kehittämispalvelut järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti	Henkilöstöresurssi vastaa työmäärän vaatimusta ja maksajavirastosopimuksen veloitetta. Työnantaja huolehtii työssä jaksamisesta ja työkyvystä.	Talousarvion raami pitää kunakin vuonna.

5.3 SIVISTYSOSASTO

Toiminnan kuvaus

Sivistysosasto vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, aamu- ja iltapäivä-, musiikinopetus-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, ja nuorisopalveluista. Toiminnalla luodaan edellytyksiä kasvulle, hyvinvoinnille ja oppimiselle. Laadukkaat palvelut vahvistavat lasten ja nuorten hyvinvointia ja ehkäisevät syrjäytymistä. Tavoitteena on vastata kuntalaisten palvelutarpeeseen ja osallistaa heitä suunnittelemaan palvelutuotantoa. Palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja taloudellisesti joko omina palveluina, ostopalveluina tai avustettuina toimintoina.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Taloudellinen, laadukas, monipuolinen ja ympäristön muutokset huomioiva toiminta ohjaavat palvelujen tuottamista.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Resurssien kohdentaminen kasvaviin yksikköihin tai

palveluihin. Palvelutarpeen ja resurssien uudelleen arviointi niiden palvelujen osalta, joissa toiminta on vähentynyt.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

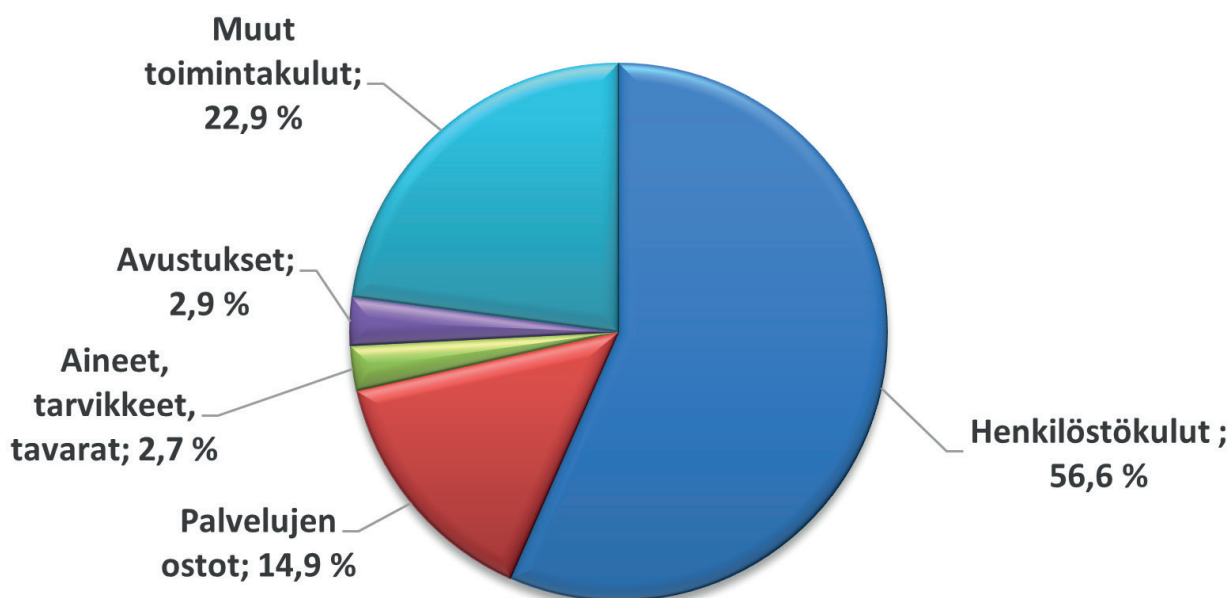
Säännöllinen palvelurakenteiden tarkastelu ja niissä tapahtuneet muutokset tulee ohjata esityksiä ja päätöksentekoa. Palveluja kehitettäessä on osallistettava kuntalaisia ja lapsiin liittyvissä asioissa tehtävä lapsivaikutusten arviointi. Henkilöstöresurssien riittämättömyys ja rekrytointihaasteet on tunnistettava laajan palveluverkon ylläpitämisessä. Samoin on huomioitava ympäristön muutosten myötä lisääntynyt tai vähentynyt palvelu- ja resurssitarve joillakin osa-alueilla mm. lasten ja nuorten kasvanut pahoinvointi ja käyttäytymisen haasteet, kuntalaisille suunnattujen toimintojen osallistumisaktiivisuuden väheneminen.

Henkilöstöresurssit

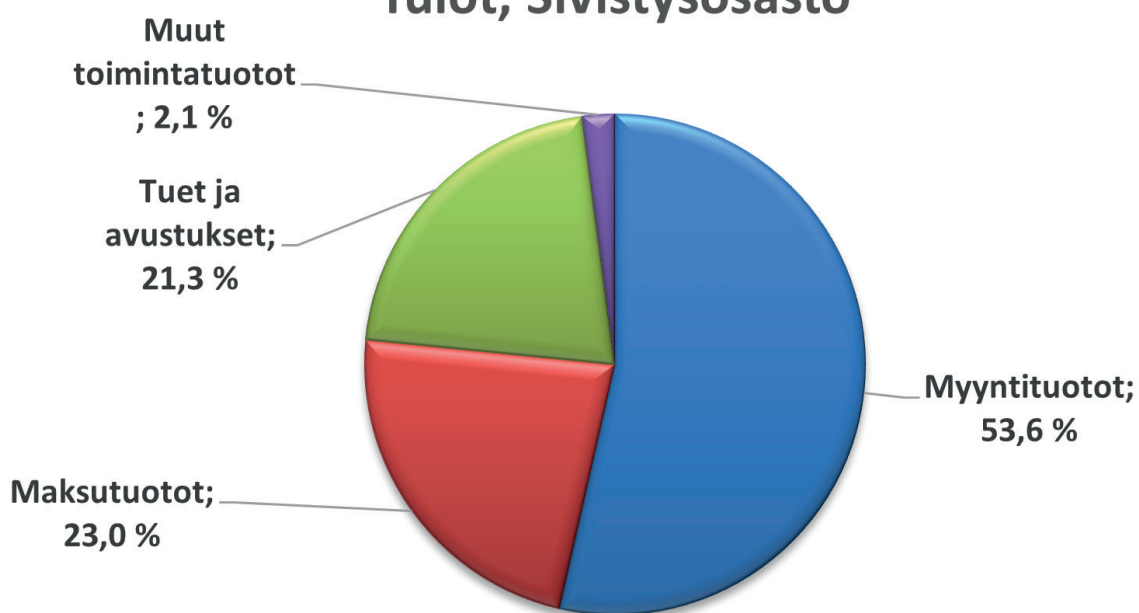
Sivistysosaston henkilöresurssi on yhteensä 621 henkilöä.

Sivistysosasto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Sivistyslautakunta					
Toimintatuotot	1 906 147	1 606 373	1 589 572		
Toimintakulut	-43 752 190	-44 100 870	-46 749 019		
Toimintakate	-41 846 043	-42 494 497	-45 159 447	-44 931 264	-44 259 944
Vapaa-aikalautakunta					
Toimintatuotot	592 629	515 200	519 700		
Toimintakulut	-4 278 201	-4 312 114	-5 506 358		
Toimintakate	-3 685 572	-3 796 914	-4 986 658	-4 986 658	-4 939 158
Yhteensä					
Toimintatuotot	2 498 776	2 121 573	2 109 272		
Toimintakulut	-48 030 391	-48 412 984	-52 255 377		
Toimintakate	-45 531 615	-46 291 411	-50 146 105	-49 917 922	-49 199 102

Menot, Sivistysosasto

Tulot, Sivistysosasto

Strateginen tavoite 2025–2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Laadukas palveluntuottaminen	Jokainen sektori kehittää omia palvelujaan	Uusia palveluja otettu käyttöön
Prosessit		
Tarkoituksenmukaiset palvelut	Tarjottujen palvelujen seuranta ja saavutettavuus.	Tuotetut palvelut ja niiden määrä
Resurssit ja osaaminen		
Työntekijöiden pitovoima	Työnantajamielikuvan kehittäminen	Henkilöstön vaihtuvuus alle 10 %
Talous		
Talousarvion vuosikate toteutuu suunnitellusti	Talousarvion säännöllinen seuranta	Talousarvion toteutuminen budjetin mukaisesti sivistysosaston vastuualueilla ja toiminnoissa
Tarkoituksenmukainen palveluverkko	Palveluverkon kriittinen tarkastelu	Väestönkehitys ja syntyvyysluvut.

5.3.1 Sivistystoimi (Sivistyslautakunta)

Sivistystoimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Sivistysltk hallinto					
Toimintatuotot	877				
Toimintakulut	-208568	-193954	-193 668		
Toimintakate	-207 691	-193 954	-193 668	-193 668	-189 788
Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	409 507	187 908	84 908		
Toimintakulut	-13 567 689	-13 588 340	-14 039 893		
Toimintakate	-13 158 182	-13 400 432	-13 954 985	-13 934 985	-13 714 765
Perusopetus					
Toimintatuotot	1 226 599	1 116 000	1 049 565		
Toimintakulut	-24 078 979	-24 267 686	-25 490 608		
Toimintakate	-22 852 380	-23 151 686	-24 441 043	-24 366 043	-24 023 113
Palveluohjaus					
Toimintatuotot	120 460	136 386	175 428		
Toimintakulut	-526 085	-529 418	-669 717		
Toimintakate	-421 638	-393 032	-494 289	-404 769	-397 969
Lukiopalvelut					
Toimintatuotot	99 725	110 000	115 000		
Toimintakulut	-3 382 591	-3 505 025	-3 748 974		
Toimintakate	-3 282 866	-3 395 025	-3 633 974	-3 633 974	-3 567 534
Muu koulutoimi					
Toimintatuotot	219	33 079	133 071		
Toimintakulut	-722 569	-759 317	-1 260 504		
Toimintakate	-722 350	-726 238	-1 127 433	-1 127 433	-1 106 073
Kirjastopalvelut					
Toimintatuotot	48 758	23 000	31 600		
Toimintakulut	-1 265 708	-1 257 130	-1 345 655		
Toimintakate	-1 216 950	-1 234 130	-1 314 055	-1 270 392	-1 250 702
Yhteensä					
Toimintatuotot	1 906 145	1 606 373	1 589 572		
Toimintakulut	-43 752 189	-44 100 870	-46 749 019		
Toimintakate	-41 846 044	-42 494 497	-45 159 447	-44 931 264	-44 259 944

Opetustoimi

Toiminnan kuvaus

Opetustoimi järjestää ja kehittää perusopetusta, lukiokoulutusta, opiskeluhuoltoa, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä oppimisen tukea ja erityisopetusta. Opiskeluhuoltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Kaupungin perusopetus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Perusopetus ja lukio-opetus tarjoavat oppilaille laajan yleissivistuksen perustan ja antavat valmiudet jatko-opintoihin.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Laadukkaan palvelun tuottaminen lakisääteisesti. Toiminnan muuttaminen lakimuutosten mukaisesti. Tavoitteena on oppilaan oppimisen kokonaisvaltainen tukeminen ja edistäminen.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Oppilasmäärän kehitys. Resurssiviisaiden palveluiden sopeuttaminen tulevan väestöennusteen näkökulmasta. Tuntikehyksen vähentäminen.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Rekrytinnin ongelmat. Osaavan henkilöstön rekrytointi maaseutuvoittoisen kaupungin haasteena.

Väestökehitys haastaa maaseutuvoittoisen kaupungin lakisääteisten palveluiden toteuttamista. Iso maantieteellinen alue, jossa väestö hajautunut isolle alueelle. Miten turvataan kaikille yhdenvertaiset palvelut.

Myös kuljetuskustannusten nousu sekä vanhentuneet, energiataloudellisesti epätarkoituksenmukaiset kiinteistöt. Lisäksi kiinteistöjen huono kunto ja kasvava korjaustarve aiheuttavat haasteita palveluiden toteuttamiseen.

Yhä monimutkaistuva lainsäädäntö aiheuttaa myös omat haasteensa.

Henkilöstöresurssit

Yhteensä 317 henkilöä.

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Tarjotaan laadukkaat palvelut perusopetuksessa. Tiedotetaan palveluista.	Yhteistyö viestinnän kanssa sekä myönteisen imagon luominen.	Asukas- ja oppilasmäärän kehittymisen seuraaminen.
Asiakkuuksien muutosten huomioiminen	Palvelujen uudelleen muotoilu	Valmistavan opetuksen ja oppimisen tuen oppilaat Palvelujen sujuvuus kyllä/ei
Prosessit		
Parannetaan tiedonkulkua sekä kehitetään niiden prosesseja.	Kehitetään olemassaolevia järjestelmiä ja pohditaan tehostamisen keinoja.	Toteutunut (kyllä/ei)
Tarkoituksenmukainen palveluverkko	Palveluverkon tarkastelu.	Henkilöstömäärän seuraaminen
Hanketoiminnan koordinointi.	Hyödynnetään saatavilla olevia hankkeita perusopetuksen kehitystyössä.	Avustusten määrä (lkm) Avustusten määrä (€)
Resurssit ja osaaminen		
Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitäminen	Koulutustarjonta. Omat koulutukset täydentävät yleistä tarjontaa.	Työnantajan järjestämät koulutukset.
Osaavan henkilöstön rekrytointi	Myönteisen työnantajakuvan rakentaminen. Työnantajan tarjoamien etuuksien tarkastelu.	Pätevä henkilöstö % Työhyvinvointikyselyn tulokset
Opetustoimen kehittämistyö	Opetustoimen kehittämisohjelma 2021-2025	Lukuvuosisuunnitelmat. Henkilöstökyselyn tulokset.
Talous		
Henkilöstöresurssin järkevä, perusteltu ja tehokas käyttö	Työvoiman jakaminen ja sijoittaminen tarpeen mukaan.	Yksiköiden raportointi ja seuranta

Oppilasmääräennuste / perusopetusryhmät + pienopetusryhmät + valmistava				
Koulu	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28
Hirvijärvi	67 / 4	74	69	66
Jurvan yhtenäiskoulu 1-6 lk	198 / 12 valm+Tu	188	173	163
Kangas	120 / 8	115	109	112
Kirkonkylä + pienluokat	235 / 13 + 6+valm	205	190	176
Koskue	68 / 4	67	73	76
Luopajärvi	52 / 4	45	41	42
Luopa	61 / 3	65	57	56
Metsola	41 / 3	39	36	33
Mieto	59 / 4	62	65	62
Paulaharju + pienluokat	268 / 13 + 6+valm	245	241	212
Tuiskulan koulu + pienlk (1.8.-24 alk)	105 / 6 + 2	94	80	69

Jalasjärven yläaste	284 / 13 + 4 + Valokki	285	261	235
Jurvan yhtenäiskoulu 7-9 lk	115 / 6 + Tuisku	122	110	105
Kurikan yhteiskoulu	341 / 20 + 2	319	307	290
- Tuntikehyksen / kurssimäärän tavoitetaso:		Seurantatapa: tuntikehys/kurssimäärä/lukuvuosi		

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
Vuosiluokat 1-6 oppilasmäärä	1294	1261	1187	1121	1054
tuntikehys	1897	2107	1947	1875	1875
tuntikehys, erityisopetus	582	505	611	611	611
Vuosiluokat 7-9 oppilasmäärä	737	706	726	678	630
tuntikehys	1416	1409	1386	1386	1386
tuntikehys, erityisopetus	318	236	267	267	267
resurssitunnit lastensuojeluyksiköt		51 + 26	80	80	80
Lukiot					
Oppilasmäärä	344 (josta kaksarit 56 ja aineopisk 8)	315 + 80	315 + 80	315 + 80	315 + 80
Kurssimäärä	580	580	580	580	580
resurssitunnit perusop + lukio		144	144	144	144
lautakunta voi jakaa kokonais-tuntimäärän haluamallaan tavalla, jaottelu ohjeellinen.					

Koulukuljetus 1.–4. luokalla koko lukuvuoden, jos matka vähintään 3 km.	Seurantatapa: kuljetusoppilaiden lukumäärä/vuosi
Kurikkalan Setlementille kansalaisopistotoiminnan järjestämisestä avustus 330.000 €.	Avustuksen myöntäminen. Avustus sisältää vakituisen musiikinopettajan palkkakustannukset sovittujen opetustuntien mukaisesti. Seurantatapa: käyttö/vuosi
Jääajan osto Kurikan Jäähalli Oy:ltä 35.000 €.	Avustuksen myöntäminen Seurantatapa: käyttö/vuosi
Suupohjan koulutuskuntayhtymä (VUOKSI) 10.000 €	Perussopimuksen mukaisen osuuden maksaminen. Seurantatapa: käyttö/vuosi
Opiskelijaraha 25.000 €, jaetaan syksyllä 200 €/opiskelija	Seurantatapa: käyttö/vuosi

Suoritteet Perusopetus (sisältää mahd. erillisrahoitushankkeet)					
TP 2023	TA 2024		TA 2025	TA 2026	TA 2027
23.473.096	24.267.686	Menot	25.490.608	25.415.608	24.478.848
1956	1967	Oppilasmäärä	1913	1799	1714
12.001	12.337	€/opp.	13.325	14.128	14.282
166.500	169.000	Opetustunnit (ei sis. erityistehtäviä)	166.200	163.500	163.500
140,97	143,59	€/opetustunti	153,37	155,44	149,71

Suoritteet Lukio (sisältää mahd. erillisrahoitushankkeet)					
TP 2023	TA 2024		TA 2025	TA 2026	TA 2027
3.382.591	3.505.025	Menot	3.748.974	3.748.974	3.594.804
281 + 51	315 + 80	Opiskelijamäärä + aineopisk.	315 + 80	315 + 80	315 + 80
11.704	11.127	€/opisk.	11.902	11.902	11.412
21.105	23.000	Opetustunnit (ei sis. erityistehtäviä)	23.000	23.000	23.000
160,27	152,39	€/opetustunti	162,99	162,99	156,29

Muut tavoitteet

1.-2 -luokkalaisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta kaupunki saa lain mukaan päättää itse missä ja millä laajuudella toimintaa toteutetaan. Sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koko lukuvuosi, jos 1 – 2 luokkien oppilaita on ryhmään toimintakauden alussa ilmoittautunut vähintään viisi (5) lasta.

Koulutoimen resurssit

Kymmenen koulua, jotka antavat perusopetusta vuosiluokilla 1-6, pienryhmät, kaksi perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 koulua, yksi perusopetuksen vuosiluokkien 1-9 koulu sekä kolme lukiota.

Muu toiminta

Taiteen perusopetuksen koulutuksen järjestämislupa musiikin ja tanssin taiteenaloilta 1.1.2024 lukien.

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalveluja ovat lakisääteiset lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon järjestämisestä koskevat varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut. Toiminnallisena tavoitteena on monipuolisen, joustavan ja turvallisen varhaiskasvatuksen tuottaminen paikallista ja valtakunnallista varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmaa noudattaen.

Varhaiskasvatuslain velvoittamana järjestetään varhaiskasvatuspaikka perheen ja lapsen tarpeen mukaisesti alle kouluikäisille lapsille. Varhaiskasvatuspaikka on lain mukaan järjestettävä viimeistään neljän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä. Mikäli hoidon tarve johtuu huoltajan työllistymisestä tai opiskelusta eikä tarve ole ennakoitavissa, varhaiskasvatuspaikka on järjestettävä kahden viikon sisällä. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa ja perhepäivähoitona. Lisäksi käytössä on varhaiskasvatuksen palveluseteli. Avoin päiväkotitoimitus Sopevan palvelut tukevat muuta toimintaa lasten kerhojen sekä perhekerhojen eri muodoissa. Esiopetus on perusopetuslain alaista toimintaa. Pelkästään esiopetuksessa oleville järjestetään koulukuljetus, mikäli matka on kolme kilometriä tai sitä pitempi. Erityisistä ja asiantuntijalausunnoin voidaan järjestää ilmainen kuljetus myös kolme kilometriä lyhemmille matkoille. Esiopetuksen lisäksi järjestetään esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Varhaiseri-tyiskasvatusta järjestetään lapsille heidän yksilöllisen kehitystasonsa mukaisesti, jolloin kasvatukselta, opetustalta ja hoitoa voidaan tukitoimin suunnitelmallisesti tehostaa, mukauttaa ja vahvistaa. Sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa käytetään tuen tasoja, joita ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Strategiasta johdetut tavoitteet ovat varhaiskasvatuksessa lasten ja perheiden erilaisten tarpeiden huomioiminen palvelutarjonnan palvelumuodoissa, positiivisen pedagogiikan ja positiivisen asenteen vahvistaminen toiminnassa. Lisäksi lasten hyvinvointia tuetaan liikkumiseen ja toiminnallisuutteen painottamalla toiminnalla. Kaupungin pito- ja vetovoimaan pyritään vaikuttamaan monipuolisen ja laadukkaan toiminnan näkyväksi tekemisellä.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Henkilöstöresurssien järkevää ja tehokasta käyttöä arvioidaan koko ajan ja erityisesti keväällä, kun muodostetaan uusia esiopetus- ja varhaiskasvatusryhmiä uudelle toimintakaudelle. Toimintaa sopeutetaan seuraamalla eri alueiden palvelutarvetta ja tulevia ikäryhmiä. Asukasmäärän kasvua pyritään saamaan tuomalla Kurikan maksutonta, monipuolista ja laadukasta varhaiskasvatusta näkyväksi sisällön ja työtapojen osalta.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Varhaiskasvatuksen merkittävin riski liittyy varhaiskasvatuspalvelun tarpeen vaikeaan ennakointiin ja sitä kautta riittävän palveluverkon kokoon. Mikäli palvelua käytetään ennakoitua enemmän aiheuttaa se lisäryhmien perustamista. Jos taas palvelua käytetään äkillisesti vähemmän, saattaa palveluverkon koko olla liian iso. Lisäksi ennakoimattomat mahdolliset lasten erityisen ja tehostetun tuen tarpeet voivat lisätä henkilöstön tarpeita.

Henkilöstöresurssit

Vakituisia 176 ja määräaikaista 44, joista suurin osa sijaistaa työvapaalla olevaa vakituista henkilöä.

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Asukasmäärän kasvu		
Tehdään näkyväksi eri tavoin huoltajille, muille kuntalaisille ja yli kuntarajojen Kurikan monipuolisen ja laadukkaan varhaiskasvatuksen sisältöä ja työtapoja sekä markkinoidaan maksutonta varhaiskasvatusta	Tiivis yhteistyö markkinointitiimin kanssa toteuttaen erilaisia tuotoksia toiminnan näkyväksi tekemisestä eri tiedotuskanaviin. Ajankohtaisten asioiden ja muutosten päivittäminen varhaiskasvatuksen nettisivuille jatkuvasti	Tuotosten määrä eri tiedotuskanaviin. Yksiköiden Instagram-tilien määrä Varhaiskasvatuksen nettisivujen tiedot ovat ajan tasalla.
Asukkaiden hyvinvointi		
Palvelutarjonnassa kehitetään ja säilytetään erilaisia palvelumuotoja; perhepäivähoito, päiväkotit ja avoin varhaiskasvatus sekä palveluseteli	Aktiivinen kehittämistyö kaikissa hoitomuodoissa	Varhaiskasvatuspaikkojen määrä eri hoitomuodoissa
Prosessit		
Asukkaiden hyvinvointi		
Sujuvat ja selkeät palveluprosessit	Laaditaan prosessikuvauksia ydintehävistä hyödyntäen mm. Lean-ajattelua	Laaditut prosessikuvaukset, Laaditut selkeät ohjeet huoltajille
Lapsen hyvät siirtymät hoitomuodosta toiseen ja esiopetuksesta kouluun	Siirtymätilanteiden yhteistyön kehittäminen ja vahvistaminen. Laaditaan selkeät toimintaohjeet.	Toimintaohjeet laadittu. Esiopetuksen ja koulun nivelvaiheyhteistyön vuosikello päivitetty.
Resurssit ja osaaminen		
Asukkaiden hyvinvointi		
Huomioidaan lasten ja heidän perheidensä erilaisia tarpeita painottaen kasvatuskumppanuutta ja vanhemmuuden vahvistamista	Koulutukset, jotka tukevat tavoitteiden saavuttamista	Asiakaskokemus/palautekysely ja oman toiminnan arvioinnin tulokset
Positiivisen pedagogiikan ja positiivisen asenteen vahvistaminen sekä lasten kanssa työskentelyssä että kaikessa muussa asiakaspalvelussa	Koulutukset, jotka tukevat tavoitteiden saavuttamista Oman toiminnan arviointia Valssi-työkalulla	Asiakaskokemus/palautekysely ja oman toiminnan arvioinnin tulokset
Lasten hyvinvointia tukevan ja liikkumiseen kannustavan varhaiskasvatuksen järjestäminen	Tiivis yhteistyö liikuntatoimen kanssa.	Yhteistyön aikaansaannokset
	Otetaan käyttöön eri-ikäisten lasten motoriikan arviointi ja varhainen tunnistaminen.	Arvioinnit tehty
	Yksiköissä tehdään liikkuvan varhaiskasvatuksen nykytilan arvioinnit.	Arvioinnit tehty: xx/13
	Koulutuksen järjestäminen. Opetuksessa ja kasvatuksessa huomioitu monipuolinen liikkuminen ja toiminnallisuus	Asiakaskokemus/palautekysely ja oman toiminnan arvioinnin tulokset.
Talous		
Henkilöstöresurssin järkevä, perusteltu ja tehokas käyttö	Lapsiryhmän koon ja erityistarpeiden jatkuva tarkastelu ja seuranta.	Lasten ja kasvattajien määrä kahtena eri tilastointipäivänä (syksy ja kevät)
Sopeutetaan toimintaa sen mukaan millainen on eri alueiden palvelutarve	Työntekijäresurssin jakaminen palvelutarpeen mukaan.	Lasten määrä palveluiden piirissä alueittain kahtena eri tilastointipäivänä (syksy ja kevät)
Henkilöstöjohtamisessa huomioidaan varhaisen tuen malli. Sairauslomien ennaltaehkäisy.	Esimiehet seuraavat aktiivisesti poissaoloja.	Poissaolojen määrä
	Fyysisen ja psyykkisen työympäristön kehittäminen	Tehdyt toimenpiteet

TP 2023	TA 2024	(laskettu oletusarvona yli 3 -vuotiaiden määrällä suhdeluvulla 1:7)	TA 2025	TA 2026	TA 2027
30.4.:90 30.9. 70	80	Perhepäivähoidon paikat (lask. 1:4)	76	72	72
30.4.: 727, joista 141 alle 3 v 30.9. 633, joista 151 alle 3 v (kerroin 1,75)	780	Päiväkotipaikat, sisältäen esiopetuksen	730	680	660
30.4.: 155 30.9.: 148	120	joista vuorohoitoa käyttävien lasten määrä	120	120	100
30.4.: 230 (sis. myös esikariko-keilun), joista eo + hoito 204 30.9.: 196 (sis. eska-rikok.), joista eo + hoito 177	161	Esiopetuspaikat	155	125	137

Resurssit:

Käytössä on 11 päiväkotia, 2 esiopetusyksikköä ja avoin Päiväkoti SoPeVa

Kirjasto

Toiminnan kuvaus

Kurikan kirjastotoimella on neljä toimipistettä, joissa palvelut tuotetaan kaupungin omina palveluina. Kirjastotoimen tavoitteena on asiakaslähtöinen ja innovatiivinen toiminta. Palvelut järjestetään laadukkaasti ja taloudellisesti.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Toiminnan painopisteenä on laadukas kirjastopalvelu. Kirjastoissa seurataan ympäristön muutoksia ja palveluita tuotetaan innovatiivisella työotteella. Toiminnassa huomioidaan asiakaslähtöisyys ja taloudelliset resurssit.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Henkilöstöresurssissa tapahtuviin muutoksiin reagoitavuus, mahdolliset tilapäiset resurssivaajat ja rekrytointiprosessit muodostavat palvelujen laadukkaalle tuottamiselle suurimman riskin. Ympäristöstä kumpuavat riskit, kuten esimerkiksi mahdollinen kirjastotiloihin kohdistuvan ilkeän riskin, ennakoitaan ja minimoidaan mahdollisimman tehokkaasti.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssi yhteensä 16 henkilöä: kirjastotoimenjohtaja, erikoiskirjastonhoitaja, 4 kirjastonhoitajaa, 8 kirjastovirkailijaa, osa-aikainen toimistoapulainen, palkkatuettu järjestelyapulainen. Palkkatuettuja mahdollisuuksien mukaan useampia.

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot ja prosessit		
Kirjastopalveluiden saavutettavuus on hyvä ja kirjastojen aukioloajat ovat riittävät, verkkopalvelut ovat monipuoliset ja saavutettavat	Kirjastot palvelevat omatoimiaikana virkailija-aukiolojen ulkopuolella aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin. Kirjastoautotoiminnan pysäkkiverkosto on kattava	Aukiolotuntien lukumäärä, kirjastoautopysäkkien lukumäärä, verkkopalveluiden käyttö, omatoimiajan käytön seuranta ja tilastointi
Kirjastot tukevat kuntalaisten hyvinvointia ja edistävät demokratiaa, aktiivista kansalaisuutta, kuntalaisten tietoyhteiskuntataitoja ja medialukutaitoa sekä järjestettyä ja omaehtoista oppimista	Asiakaskyselyt, hankintatoiveiden huomiointi, monipuolisten ja eri ikäryhmille suunnattujen tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten järjestäminen, digitaalinen tapahtumatuotanto: striimatut lähetykset ja videokuvatut tallenteet, monipuolinen ja ajantasainen laitteisto, kirjastotilantarjoajana, aineistokokoelman laadukkuus, koulun ja kirjaston yhteistyösopimus käytössä	Asiakaskyselyiden ja vastaajien lukumäärä, hankintatoiveiden toteuttaminen, tapahtumien, käyttäjäkoulutusten ja opastusten lukumäärä ja osallistujien lukumäärä, näyttelyiden lukumäärä, hankintojen ja poistojen seuranta, tilastointi ja raportointi, yhteistyösopimuksen seuranta ja tilastointi
Resurssit ja osaaminen		
Osaamisen ja ammatillisuuden kehittäminen	Täydennyskoulutuksiin osallistuminen	Täydennyskoulutusten lukumäärä, koulutuksiin osallistuneiden lukumäärä
Talous		
Kustannustehokkuuden lisääminen	Volyymistä Eepos-kirjastojen yhteishankinnoilla ja yhteisillä hankkeilla, yhteistyö tapahtumien järjestämisessä yritysten, yhdistysten ja kaupungin muiden toimijoiden kanssa, hankeavustukset kehittämishankkeisiin	Talousarvion seuranta ja talousarvion raamissa pysyminen, haetut avustukset ja hankkeiden lukumäärä

Suoritteet			
TP 2023	TA 2024		TA 2025
376.913	370.000	Kirjastoaineiston lainoja	370.000
179.762	180.000	Kirjastokäyntejä	182.000
94.501	80.000	Verkkokäyntejä	85.000
48.831	70.000	Tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten osallistujamäärä	50.000

5.3.2 Vapaa-aikatoimi (Vapaa-aikalautakunta)

Toiminnan kuvaus

Vapaa-aikalautakunta on sivistysosaston alaisuudessa toimiva päätöksentekuelin, joka vastaa Kurikan kaupungin liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelujen tuottamisesta ja kehittämisestä. Tavoitteena on monipuolisten palvelujen avulla rakentaa ja tarjota elinvoimainen ja hyvinvoiva Kurikka kaikille kuntalaisille.

Vapaa-aikalautakunta vastaa toimialansa lainmukaisesta toiminnasta ja pyrkii vastaamaan uusiin tarpeisiin ja kehittämään toimintaa tarpeiden mukaan. Toimintaa määrittävät Kuntalain ohella mm. Nuorisolaki ja Laki kuntien kulttuuritoiminnasta. Vapaa-aikalautakunta asettaa toimialansa tavoitteet, määrittelee painoalueet, päättää avustusten jakamisesta ja seuraa tulosalueidensa talouden toteutumista.

Vapaa-aikatoimi tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin muiden hallinnonalojen, erityisesti sivistystoimen, teknisen toimen ja elinvoimaosaston kanssa.

Vuoden 2025 talousarviossa vapaa-aikalautakunnan kustannuspaikalle on kirjattu lautakunnan hallinto- ja kokouskulut, hallinnon henkilöstökulut (vapaa-aikasunnittelija 100% ja kulttuuripäällikkö 40%) sekä Harrastus kaikille Kurikassa –hankkeen henkilöstö- ja toimintakulut.

Muut sitovat tavoitteet

Vapaa-aikatoimen talousarviomäärärahoihin sisältyy 20 000 euron säästövelvoite. Kaupunginvaltuuston päätöksellä säästöä ei kohdisteta nuorten työpajatoiminnan vuokriin, vaan vapaa-aikalautakunta päättää säästöjen kohdentamisesta käyttösunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Nuorten työpajalle annetaan oikeus käyttää nykyisiä toimitiloja vähintään kolmen vuoden ajan ja toteuttaa suunnitelmiaan. Lisäksi edellytetään, että nuorten työpajan ja Sedun kanssa tehdyt sopimukset päivitetään välittömästi.

Vapaa-aikatoimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Vapaa-aikalautakunta					
Toimintatuotot	85 422	36 000	47 000		
Toimintakulut	-101 955	-113 676	-173 190		
Toimintakate	-16 533	-77 676	-126 190	-126 190	-123 260
Liikuntapalvelut					
Toimintatuotot	315 461	283 200	306 200		
Toimintakulut	-2 948 322	-2 866 541	-3 960 950		
Toimintakate	-2 632 861	-2 583 341	-3 654 750	-3 654 750	-3 632 860
Nuorisopalvelut					
Toimintatuotot	188 251	193 500	158 800		
Toimintakulut	-882 816	-901 708	-913 462		
Toimintakate	-694 565	-708 208	-754 662	-754 662	-741 732
Kulttuuripalvelut					
Toimintatuotot	3 494	2 500	7 700		
Toimintakulut	-345 108	-430 189	-458 756		
Toimintakate	-341 614	-427 689	-451 056	-451 056	-441 306
Vapaa-aikatoimi yhteensä					
Toimintatuotot	592 628	515 200	519 700		
Toimintakulut	-4 278 201	-4 312 114	-5 506 358		
Toimintakate	-3 685 573	-3 796 914	-4 986 658	-4 986 658	-4 939 158

Liikuntapalvelut

Toiminnan kuvaus

Liikuntatoimen tavoitteena on edistää kuntaisten hyvinvointia jokaisessa ikäryhmässä sekä saada heidät liikkumaan ja harrastamaan.

Liikuntatoimi vastaa kaupungin liikuntapaikkaverkoston ylläpidosta yhteistyössä teknisen toimen kanssa sekä tuottaa itsenäisesti monipuolisia liikunta- ja vapaa-aikapalveluja. Liikuntatoimen ohjaustoiminta keskittyy lasten, lapsiperheiden ja nuorten liikuttamiseen sekä soveltavan liikunnan ryhmiin. Yhteistyö kunnan eri toimialojen kanssa takaa kattavan liikuntapaikkaverkoston ja monipuoliset liikuntapalvelut.

Kurikan kaupungin liikuntapalvelujen toimintamuotoja ovat:

- Uimahallit Molskis ja Polskis
- Kuntosalit Jurvan liikuntahallilla, Monnarilla ja Kiuaskalliolla
- Liikuntatilojen ja -paikkojen vuokraaminen eri käyttäjäryhmille
- Ulkoliikuntapaikat ja -reitit
- Ohjatut liikuntaryhmät
- Soveltavan liikunnan palvelut – liikuntaryhmät ja erityisryhmien liikuntakortti
- Ikääntyneiden terveyslääkintä - ohjatut ryhmät, seniorikortti ja palveluseteli yli 65-vuotiaiden ohjattuun ja tavoitteelliseen kuntosaliharjoitteluun
- Liikuntaneuvonta ja elintapaohjaus
- Perheliikuntaneuvonta
- Lasten ja lapsiperheiden liikuttaminen
- Liikuntaedut Nuorisopassissa
- Monipuolinen ja aktiivinen yhteistyö kaupungin eri toimialojen, seurojen ja järjestöjen, hyvinvointialueen, liikunta-alan yritysten sekä muiden toimijoiden kanssa
- Yhdistysten, yhteisöjen, seurojen ja yksittäisten henkilöiden tukeminen avustuksilla
- Liikunta- ja hyvinvointipalveluihin keskittyvät kehittämissankkeet
- Omatoimisen liikunnan edistäminen
- Tapahtumat ja tempaukset
- Kuntalaisten aktiivinen kannustaminen liikunnan pariin (tiedotus, viestintä)
- Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja siitä raportointi

Toiminnan painopisteet strategian toteuttami-

seksi talousarviovuonna

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen tulee olemaan painopisteenä vuonna 2025. Tulemme jatkamaan perheliikuntaneuvonnan ja MOVE-palvelupolun kehittämistä. MOVE-palvelupolun avulla on tarkoitus tukea lasten liikunnallisten perustaitojen kehittämistä. Tulevana vuonna edistetään taas kovasti kuntalaisten liikkumismahdollisuuksia liikuntapaikkarakentamisen kautta. Yhtenä painopisteenä tulee olemaan omatoimisen liikunnan ja arkiliikunnan edistäminen.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Sivistysosasto on tehnyt yhteisen laajemman riskianalyysin. Liikuntatoimen toiminnassa suurin riski liittyy henkilöstöresurssiin. Sijaisten saatavuus erityisesti uimahallien valvonnassa on erittäin haastavaa. Lisäksi kesätyöntekijöiden saaminen uimakoulujen ohjaukseen on viime vuosina vaikeutunut. Vanhat kiinteistöt ovat keskeytyksentömän toiminnan ylläpitämisen näkökulmasta riskejä.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Tavoitteena on tarkastella nykyisiä resursseja siten, että saadaan mahdollisimman paljon vaikuttavuutta aikaan olemassa olevilla resursseilla. Liikuntapaikkojen aukioloaikoja ja ylläpidettäviä kohteita tarkastellaan vuosittain. Liikuntatilojen käyttöaste pyritään saamaan mahdollisimman korkealle.

Henkilöstöresurssit

- liikuntatoimen päällikkö
- 2 liikunnanohjaajaa (lasten ja nuorten liikunnanohjaaja sekä soveltavan liikunnan ohjaaja)
- hyvinvointiohjaaja (elintapaohjaus)
- 3 liikunnanohjaajaa uimahalleilla (uimavalvonta ja liikunnanohjaus)
- 3 palvelupisteenhoitajaa uimahalleilla (joista 1 osa-aikainen)
- tuntityöntekijöitä uimahalleilla
- osa-aikaiset palvelupisteenhoitajat Jurvan ja Jalasjärven liikuntahalleilla
- 1 hanketyöntekijä
- kesätyöntekijät uimakouluja järjestämässä

Lisäksi vapaa-aikatoimen yhteisinä työntekijöinä toimivat vapaa-aikatoimen suunnittelija, toimistosihteri sekä Harrastus kaikille Kurikassa -hankekoordinaattori ja hankkeen kerho-ohjaaja. Liikuntatoimen alaisuudessa toimii myös Liikkuva koulu ja MOVE-polun kehittäminen -hankkeen koordinaattori.

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Edulliset palvelut	Harrastamisen Suomen mallin kautta tarjotaan harrastusmahdollisuuksia koulupäivän jälkeen	Kerhojen määrä (lkm) Harrastajien määrä (lkm)
	Harrastamisen Suomen mallin -hankkeessa luodaan Kurikassa toimiva etsivä harrastustoiminta malli	Etsivä harrastustoimintamalli toiminnassa (kyllä/ei) Ohjauksien määrä (lkm)
	Nuorisopassin kautta tuetaan lasten ja nuorten liikuntaa	Nuorisopassin käyttäjämäärät (lkm) Etujen määrä (lkm) Käytettyjen etujen määrä (lkm) Ilmaisten uintien määrä (80krt vuodessa)
	Edulliset asiakasmaksut	Asiakasmaksut pysyvät nykyisellä tasolla (kyllä/ei)
	Maksuttomien tapahtumien järjestäminen lapsiperheille	Tapahtumien määrä (lkm) Yhteistyötahot
	Seurojen tukeminen matalan kynnyksen harrastamistoiminnan järjestämisessä	Avustetun toiminnan määrä (seurojen lkm, avustuksien määrä €)
Kaupungin palvelut maaseudun rauhassa	Kuntalaiset käyttävät uimahalleja ja muita liikuntapalveluita aktiivisesti	Uimahallien ja liikunnanohjauksen kävijämäärät (lkm) Toimintatunnit (lkm) Palvelusetelin käyttömäärä (€)
	Liikuntasalit aktiivisessa käytössä	Salien käyttöaste (%)
Viihtyisä ydinkeskusta	Liikuntapaikkainvestointien kautta kehitetään keskustoja viihtyisemmiksi	Toteutuneet investoinnit Haetut ja saadut avustukset hankkeille (lkm ja €)
	Nuorisotilojen ja päiväkotien liikkumisolosuhteiden kehittäminen	Tehdyt kehittämistoimenpiteet
Asukkaiden hyvinvointi	Kuntalaisten hyvinvoinnista raportoidaan vuosittain talousarvion ja toiminnan suunnittelun tueksi	Laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistuminen kevään 2025 aikana
	Kurikan liikkumishjelman valmistuminen vuoden 2025 aikana	Toteutunut (kyllä/ei)
	Perheliikuntaneuvonnan kehittämisen jatkaminen ja toiminnan käynnistäminen	Toiminnan jatkuminen (kyllä/ei) Hankkeen jatkokaudelle saatu avustus (kyllä/ei)
	MOVE-polun kehittäminen ja käyttöönotto	Hankkeen jatkuminen (kyllä/ei) Tehdyt toimenpiteet Hankkeen jatkokaudelle saatu avustus (kyllä/ei)
Prosessit		
Selkeät, saavutettavat sähköiset palvelut	Sähköisten palveluiden kehittäminen esiin nousseiden tarpeiden mukaan	Toimenpiteiden/hankintojen määrä (lkm)
	Nuorisopassin käyttö	Käyttäjämäärät (lkm) Käytettyjen etujen määrä (lkm)
	Säännöllinen uutiskirje seuroille, yhdistyksille ja muille kiinnostuneille	Uutiskirjeiden määrä (lkm) Tilaaajien määrä (lkm)
	Omatoimisen harjoittelun tukeminen sähköisten palveluiden kautta	Olemassa olevat palvelut

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Tehokas tarkoituksenmukainen palveluverkko	Aukioloaikojen tarkastelu ja tehostaminen	Tehdyt tehostamistoimenpiteet
	Ylläpidettävien liikuntapaikkojen ja -tilojen tehokas käyttö	Kävijämäärien seuranta mahdollisuuksien mukaan (kävijämäärät lkm) Tilojen käyttöaste (%)
Kansainvälisyyskasvatus	Haetaan avustusta kansainvälisen toiminnan kehittämiseen	Haettu avustus (kyllä/ei, €)
	Tuetaan kv. opiskelijoita Kurikkaan kotiutumissa	Tukemisen muodot
Hanketoiminnan johtaminen	Liikuntapaikkarakentamisessa, liikuntapalveluiden kehittämisessä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä hyödynnetään hankeavustuksia	Haetut ja saadut avustukset hankkeille (lkm ja €) Meneillään olevat hankkeet (lkm)
Resurssit ja osaaminen		
Yhteisöllisyys	Lapsiystävällinen kunta -mallin toimintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Tehdyt toimenpiteet (lkm) Tehdyt LAVA-määrät (lkm)
	Lasten ja nuorten osallistaminen liikuntaolosuhteiden kehittämiseen liittyen	Osallistamistoimenpiteet (lkm) Tehdyt toimenpiteet osallistamisen seurauksena
	Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) työkalun käyttöönotto	Otettu käyttöön (kyllä/ei)
	Asukkaiden osallistaminen liikuntapalveluiden ja -paikkojen kehittämiseen	Osallistamistoimenpiteet (lkm)
	Seurojen ja yhdistysten tukeminen avustuksilla	Myönnetty avustukset (€) Avustetut seurat ja yhdistykset (lkm)
	Seura- ja yhdistysfoorumien järjestäminen säännöllisesti	Järjestetyt forumit (lkm) Seurafoorumin hajauttaminen pienempiin kokonaisuuksiin (kyllä/ei)
Puhdas luonto ja luontoharastuspaikat	Luontoreittien parantaminen tehdyn kehittämissuunnitelman mukaisesti	Parannettujen reitti määrä (lkm/km) Tehdyt ylläpito-, huolto- ja parannustoimenpiteet reiteillä esim. retkeilyrakenneet
	Kyrönjoen jokireitin virkistyskäyttömahdollisuuksien kehittämisen jatkaminen	Kehittämistoimenpiteiden määrä (lkm)
	Lamminjärven alueen kehittäminen	Tehdyt toimenpiteet (lkm)
	Säläisjärven alueen kehittäminen	Tehdyt toimenpiteet (lkm)
Kaupungin palvelutarjooma	Olemassa olevien resurssien tarkastelu vaikutavuuden lisäämiseksi	Kehittämistoimenpiteet
	Liikuntatoimen palveluista luodaan palvelupolku	Toteutunut (kyllä/ei)
	Palvelusetelimallin kehittäminen	Tehdyt toimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	Henkilöstön osaamista ylläpidetään ja kehitetään säännöllisillä koulutuksilla ja tapahtumiin osallistumisilla	Osallistumiset koulutuksiin ja tapahtumiin Hyvinvointikeskustelut 100%
	Säännölliset palaverit tiimeittäin	Säännölliset palaverikäytännöt tiimeittäin (kyllä/ei)
Talous		
Talouden tasapaino	Talouden kehityksen seuranta kuukausittain	Kuukausittain tehdyt raportit
	Asiakasmäärien kuukausittainen seuranta	Kuukausittain tehdyt raportit

Toiminnan kuvaus

Nuorisopalvelujen tavoitteena on tehdä ennaltaehkäisevää työtä kurikkalaisten nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Keskeisenä pyrkimyksenä on välittää kasvavasta sukupolvesta, tukea sen mahdollisuuksia, asemaa ja toimintaedellytyksiä yhteiskunnassa yhteistyössä toimialan verkostojen kanssa. Monipuolisilla nuorisotyön menetelmillä vahvistetaan nuorten sosiaalisia taitoja, elämänhallintaa ja kansalaisvalmiuksia sekä ennaltaehkäistään mahdollisia ongelmia.

Nuorisotyö seuraa ajan ilmiöitä ja kehittyy nuorten tarpeiden ja nuorisokulttuurien mukana. Nuorisotyö luo edellytyksiä nuorten osallisuudelle, itsenäiselle toimijuudelle, pelkojen voittamiselle ja unelmien toteuttamiselle.

Kurikan kaupungin nuorisopalvelujen toimintamuotoja ovat:

- Nuorisotilat - Nuorisotalo Kurnu (Kurikka), Jurvan Nuorisotila, Nuorisotalo Wilhola (Jalasjärvi)
- Kurssit, leirit, retket, tapahtumat, kerhot
- Etsivä nuorisotyö
- Koulunuorisotyö
- Nuorten työpajatoiminta (kohdentuu 17-28 -vuotiaisiin nuoriin)
- Nuorisovaltuusto
- Liikennepuistot Kurikassa, Jurvassa ja Jalasjärvellä
- Kesätyöpaikat nuorille (mm. liikennepuistot, leirit, kerhot, tapahtumat, projektit)
- Harjoittelupaikat sekä määräaikaiset työt nuorille
- Kouluilla tehtävä kasvatustyö (seksuaalikasvatus, mediakasvatus, medialukutaito, rasismien vastainen työ, ehkäisevä päihdetyö, liikennekasvatustyö)
- Sosiaalisen median hyödyntäminen nuorisotyössä
- Verkottuminen ja yhteistyö mm. eri hallintokuntien, koulujen, seurakunnan, poliisin, hyvinvointialueen, työvoimatoimiston, kuntakokeilun, yrittäjien ja vanhempien kanssa
- Yhteistyö lähialueen kuntien nuorisotoimien kanssa (koulutus, leirit, tapahtumat, kokoukset, kansainvälinen toiminta)
- Nuorten ohjaus- ja neuvontatyö, koulutukset
- Nuorten kuuleminen heihin kohdistuvissa asioissa, osallisuus ja vaikuttamistyö

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Ensisijaisena tavoitteena on nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen ja lisääminen.

Tavoitteena on vahvistaa olemassa olevia ja toimivia nuorisotyön toimintoja sekä vakiinnuttaa uusia käyttöönotettuja nuorisotyön muotoja, jotta tavoitettaisiin nuoria vielä aiempaa paremmin. Lisäksi pyritään käyttämään olemassa olevat resurssit siten, että toiminta on mahdollisimman monipuolista ja vaikuttavaa. Jatketaan yhteistyöverkostojen vahvistamista, jotta saadaan nykyisillä resursseilla enemmän aikaan. Toimintaa ohjaavia arvoja ovat mm. välittävä kohtaaminen, vastuullisuus, nuorisotyöllinen työote ja syrjäytymisen ehkäisyyn tähtäävä työ.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Tavoitteena on tarkastella nykyisiä resursseja siten, että saadaan mahdollisimman paljon vaikuttavuutta aikaan olemassa olevilla resursseilla.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Sivistysosasto on tehnyt yhteisen laajemman riskianalyysin. Nuorisotoimen toiminnassa suurin riski liittyy henkilöstöresurssiin. Sijaisten saatavuus erityisesti nuorisotilojen iltavalvontoihin on erittäin haastavaa esimerkiksi sairastapauksissa.

Henkilöstöresurssit

- Nuorisotoimen päällikkö
- 3 Nuorisohjaajaa
- 3 Etsivää nuorisotyöntekijää
- 3 Koulunuorisotyöntekijää
- 3 Yksilövalmentajaa, joista yksi osa-aikainen
- 9-12 osa-aikaista ohjaajaa nuorisotiloilla
- n. 20 kesätyöntekijää

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Edullinen elämä turvallisessa ympäristössä	Koulunuorisotyön vaikutusten arviointi ja toimintamuodon juurruttaminen	Kysely oppilaille, huoltajille ja koulun henkilökunnalle tehty (kyllä/ei) NuoDo-raportointi käytössä (kyllä/ei)
	Jalkautuvan nuorisotyön toteuttaminen ja kehittäminen	Jalkautuvan nuorisotyön toteuttamiskerrat (lkm) Paikallisten sekä alueellisten jalkautuvan työn verkostojen tapaamiset (lkm)
	Tehostetun nuorisotyön suunnitelman laatiminen	Toteutunut (kyllä/ei)
Kaupungin palvelut maaseudun rauhassa	Yhteistyön toteuttaminen eri nuorisotoimijoiden ja viranomaisten kanssa	Säännölliset yhteistyöverkostojen ja ohjausryhmien tapaamiset (lkm)
	Ylläpidetään ja kehitetään monipuolista maksutonta nuorisotilatoimintaa nuorten toiveita kuunnellen.	Kävijämäärät NuoDo -raportointi käytössä (kyllä/ei)
Viihtyisä ydinkeskusta	Liikennepuistotoiminnan kehittäminen Jurvassa, Kurikassa ja Jalasjärvellä siten, miten saneerausten toteutumisen puitteissa on mahdollista	Valmistuneiden puistojen aktiivinen käyttö (kyllä/ei) Kävijämäärät (lkm) Vaihtoehtoisten "pop-up" puistojen mahdollisuuksien kartoitus tehty (kyllä/ei) Toimintaa toteutettu tarvittaessa vaihtoehtoisissa ympäristöissä (kyllä/ei)
Prosessit		
Selkeät, saavutettavat sähköiset palvelut	Nuorisopalveluista tiedottamisen tehostaminen	Tiedottamisen suunnitelma ja vuosikello tehty ja käyttöön otettu (kyllä/ei)
	Sosiaalisen median kanavat työvälineenä käytössä	Kanavien lkm Toimivuus, tavoitettavuus ja merkitys
	Muiden mahdollisten sähköisten nuorisotyömuotojen kehittäminen ja käyttöönotto	Toteutunut (kyllä/ei) – mitä?
Yhden luukun periaate	Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta tekevät kohdennettua erityisnuorisotyötä haastavassa elämäntilanteessa olevien, alle 29-vuotiaiden nuorten kanssa. Työelämään, opiskeluihin ja muihin yhteiskunnan palveluihin valmentaminen ja ohjaaminen ovat työn keskiössä.	Sovari -vaikuttavuusmittari (sosiaalisen vahvistamisen mittari ja asiakaskysely) PARent- ja PARty-tilastot (asiakasmäärien tilastointi)
Hanketoiminnan johtaminen	Toiminnassa hyödynnetään hankeavustuksia	Haetut ja saadut avustukset (lkm ja €)
Kansainvälisyyskasvatus	Tuetaan kv-nuoria Kurikkaan kotiutumisessa ja nuorisopalveluiden saavutettavuudessa.	Toteutunut (kyllä/ei)
Resurssit ja osaaminen		
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	Henkilöstön osaamista ylläpidetään ja kehitetään säännöllisillä koulutuksilla ja tapahtumiin osallistumisella.	Koulutuksiin ja tapahtumiin osallistumisten määrät (lkm)
	Henkilöstölle tarjotaan säännöllisesti ryhmä- sekä yksilötyönohjausta.	Toteutunut (kyllä/ei)
	Tehtävänkuvat on tarkistettu ja ajan tasalla. Resursseja kohdennetaan osaamisen, toiminnan vaikuttavuuden ja tarpeen mukaan järkevästi.	Toteutunut (kyllä/ei)
	Säännölliset tiimipalaverikäytännöt ja hyvinvointikeskustelut	Toteutunut (kyllä/ei)

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Kaupungin palvelutarjoama	Lasten ja nuorten loma-aikojen palveluiden tarkastelu ja kehittäminen uudet henkilöstöresurssit huomioiden	Toteutunut (kyllä/ei)
Yhteisöllisyys	Nuorten osallistaminen toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja hankintoihin	Toteutunut (kyllä/ei)
	Nuorisofoorumin perustaminen lasten ja nuorten kanssa toimiville seuroille ja yhdistyksille	Toteutunut (kyllä/ei) Tapaamisten määrä (lkm)
	Seurojen ja yhdistysten tukeminen avustuksilla	Myönnetty avustukset (€)
	Nuorisolain 9§:n mukainen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston säännöllinen toiminta	Toteutunut (kyllä/ei)
Talous		
Talouden tasapaino	Talouden kehityksen seuranta kuukausittain	Kuukausittain tehdyt raportit
	Kävijämäärien seuranta kuukausittain	Kuukausittain tehdyt raportit

Kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus

Kulttuuritoiminnan keskeinen tehtävä on monipuolisen kulttuuritoiminnan tuottaminen kaikenikäisille kuntalaisille osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Kulttuuritoiminnan tavoitteena on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjota mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle sekä vaalia kulttuuriperintöä. Kulttuuritoiminta edistää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa.

Kulttuuritoimi tukee avustuksilla kurikkalaisia yhdistyksiä kulttuurinharrastajia koko Kurikan alueella. Kulttuuritoimi tarjoaa osallistavia ja yhteisöllisiä harrastuksia ja kulttuuripalveluita. Lisäksi ollaan mukana eri kulttuurimuotojen kehittämishankkeissa.

Kurikan kaupungin kulttuuripalvelujen toimintamuotoja ovat:

- Kulttuuritapahtumat (YaRockSM, konsertit, teatteri-esitykset, muut)
- Ohjelmalliset Kesätori-illat Kurikan torilla ja Kulttuuri-illat eri puolilla Kurikkaa
- Taidepaja erilaisille harrastusryhmille
- Mobiililava eri puolilla Kurikkaa järjestettäviä tapahtumia varten
- Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen yhteistyössä sivistystoimen kanssa

- Juhlat ja merkkipäivät (itsenäisyyspäivän juhlallisuudet, muut merkkipäivät)
- KurikkaLIVE-kanava yhteistyössä kirjaston kanssa
- Museotoiminnan tukeminen koko Kurikan alueella
- Kulttuuriperinnön vaaliminen
- Kulttuurinharrastajien, yhdistysten ja yksityisten henkilöiden tukeminen avustuksilla ja muilla käytettävissä olevilla keinoilla
- Koulutukset ja verkostoitumismahdollisuudet yhdistyksille ja kulttuuritoimijoille
- Kesätyöpaikat nuorille (tapahtumat, some-tuottajat ym.)
- Harjoittelupaikat nuorille
- Maakunnallinen kulttuuriyhteistyö (Etelä-Pohjanmaan liitto ja Lastenkulttuurikeskus Louhimo)
- Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö (Pohjoismaiset lasten ja nuorten kulttuuripäivät, EU-hankkeet, Merenkurkun alueen kulttuuriyhteistyö)
- Kulttuurin kehittämishankkeet ja uudet innovaatiot

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Kulttuuripalvelut toteuttavat uutta kaupunkistrategiaa ennen kaikkea tarjoamalla monipuolisia ja laadukkaita kulttuurielämyksiä ja osallistumismahdollisuuksia, rakentamalla yhteisöllisyyttä ja vaalimalla kulttuuriperintöä ja luonnonympäristöä. Vuoden 2025 panostetaan erityisesti kansainvälisyyteen ja tapahtumatuotantoon. Luodaan uusia kansainvälisiä yhteyksiä ja osallistutaan

kansainväliseen hanketoimintaan EU-kumppanien ja Merenkurkun neuvoston kautta. Kurikan lukion ulko- maisten opiskelijoiden vapaa-ajanpalveluita kehitetään koko vapaa-aikatoimen voimin. Keväällä 2025 Kurikassa järjestetään Pohjoismaisten lasten ja nuorten kulttuuripäivät, joihin saapuu vieraita ystävyyskunnista Ockelbosta ja Melhusista. Keväällä toteutetaan myös viime vuonna menestyksekkäästi elvytetty YaRock-SM-tapahtuma, jonka kehittämiseksi haetaan hankeavustusta Leader Suupohjalta. Lisäksi järjestetään itsenäisyyspäiväjuhla ja muuta kulttuuritapahtumia normaaliin tapaan. Kulttuuritoimen uuden mobiililavan käyttöä jatketaan ja markkinoidaan laavaa potentiaalisille käyttäjille. Yhteistyökumppaneina kaikessa tekemisessä ovat kurikkalaiset yhdistykset, yhteisöt, harrastusryhmät, koululaiset ja aktiiviset kuntalaiset, yrityksiä unohtamatta.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Suurin yksittäinen kuluerä on avustukset, joten myös säästömahdollisuudet rajautuvat avustuksiin.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalouso- sassa

Kulttuuritoimen toimintakenttä on laaja, mutta henkilöstöresurssit pienet. Riskit liittyvät henkilöstön jaksamiseen ja toimintakykyyn.

Henkilöstöresurssit

- Kulttuuripäällikkö (60% kulttuuri / 40% vapaa- aikatoimen hallinto)
- Kulttuuri- ja vapaa-ajanohjaaja
- Kaksi kesätyöntekijää
- Työharjoittelija (kulttuurialan opiskelija)
- Tuntityöntekijä kv-opiskelijoiden vapaa-ajan tueksi

Kulttuuritoimen avustukset	TA 2025
Museoavustukset (erillinen haku)	79 000
Toiminta- ja kohdeavustukset yhdistyksille, yksittäisille taiteilijoille ja rekisteröimättömille toimijoille (vapaa-aikalautakunnan kevään avustushaku) sekä suurten tapahtumien avustukset (erillinen haku)	132 000
Yhteensä	211 000

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Palvelut	Tarjotaan kuntalaisille laadukasta ja monipuolista kulttuuritoimintaa, elämyksiä ja osallistumismahdollisuuksia sekä kaupungin järjestämänä että tukemalla kolmannen sektorin toimintaa.	Toteutunut (kyllä/ei) Osavuosikatsaukset, tilinpäätöksen toimintakertomus, hyvinvointikertomus.
Edullinen elämä	Säilytetään kulttuuritoimen tapahtumiin osallistuminen pääsääntöisesti maksuttomana.	Toteutunut (kyllä/ei)
Viihtyisyys	Edistetään julkisen taiteen hankkimista kaupungin kiinteistöihin ja rakennuskohteisiin	Toteutunut (kyllä/ei)
	Edistetään ja tuetaan taiteilijoiden työmahdollisuuksia ja tuodaan taidetta kuntalaisten nähtäville.	Myönnetty avustukset Toteutuneet projektit, työpajat ja tapahtumat.

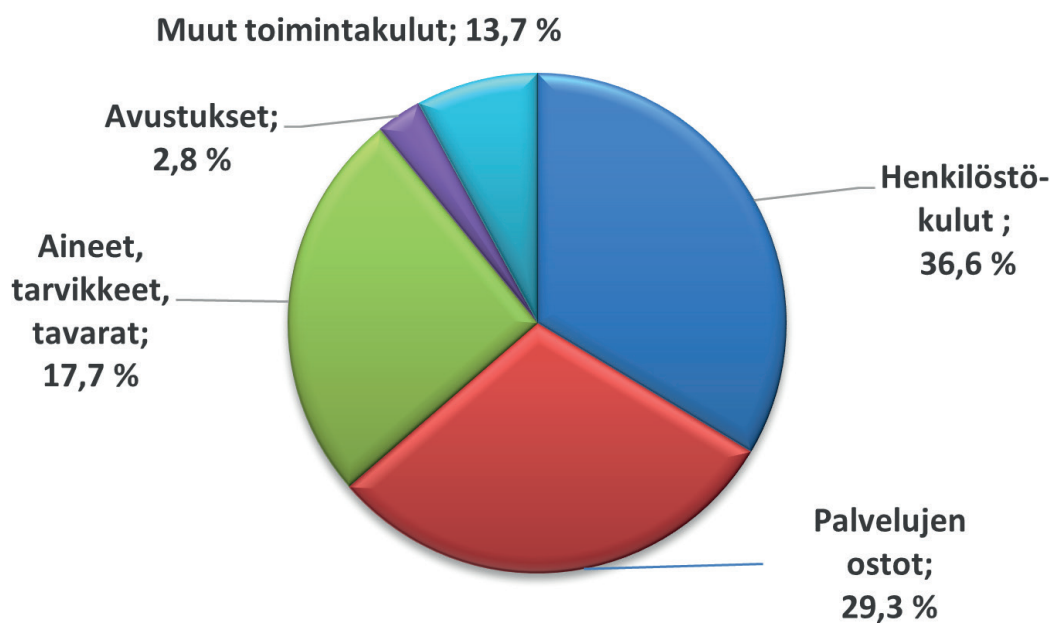
Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Prosessit		
Kansainvälisyyskasvatus	Tuetaan kv-opiskelijoita Kurikkaan kotiutumisessa	Toteutuneet toimenpiteet
	Järjestetään Lasten ja nuorten pohjoismaiset kulttuuripäivät Kurikassa keväällä. Pidetään yhteyksiä Ockelbohon ja Melhusiin.	Toteutunut (kyllä/ei)
	Etsitään ja luodaan uusia kansainvälisiä yhteyksiä, kumppanuuksia ja mahdollisuuksia kulttuuri- ja nuorisotoimijoiden kesken.	Toteutunut (kyllä/ei)
Hanketoiminta	Osallistutaan E-P:n liiton ja Lastenkulttuurikeskus Louhimon hanketoimintaan mahdollisuuksien ja resurssien mukaan.	Toteutunut (kyllä, miten? / ei)
	Osallistutaan kansainvälisiin hankkeisiin.	Toteutunut (kyllä, miten? / ei)
Selkeät, saavutettavat sähköiset palvelut	Kehitetään kulttuuritoimen viestintää sosiaalisessa mediassa	Toteutunut (kyllä, miten? / ei)
	Tuotetaan KurikkaLive-kanavalle monipuolista ja laadukasta kulttuurisisältöä.	Toteutunut (kyllä/ei)
Resurssit ja osaaminen		
Yhteisöllisyyden vaaliminen ja vahvistaminen	Yhdistysten ja kulttuuritoimijoiden tukeminen.	Myönnetyt avustukset (€) Järjestetyt tapaamiset / kulttuurifoorumit (toteutunut kpl)
	Monipuolisten ja laadukkaiden kulttuuritapahtumien järjestäminen. Varaudutaan järjestämään itsenäisyyspäivän juhlat.	Kulttuuritapahtumien määrä (kpl), laatu ja kohderyhmä Tapahtumien jakautuminen kaupungin alueella Tavoittavuus (osallistujamäärä) Vaikuttavuus (yleisöltä saatu palaute)
Kulttuuriperinnön vaaliminen ja näkyväksi tekeminen	Tehdään kulttuuriympäristötoimikunnan työtä näkyväksi.	Toteutunut (kyllä/ei)
	Markkinoidaan ja myydään Jalasjärven ja Kurikan kulttuuriympäristöohjelma -teoksia.	Myyntimäärät ja -tuotot (kpl/€)
Kaupungin palvelutarjoama	Pidetään huolta uudesta mobiililavasta ja tehostetaan sen markkinointia potentiaalisille käyttäjille.	Toteutunut (kyllä/ei)
	Käytetään mobiililavaa monipuolisesti eri puolilla Kurikkaa ja lainataan sitä kurikkalaisille yhdistyksille ja toimijoille.	Mobiililavan käyttökerrat -Kaupungin omat tilaisuudet (kpl) -Yhdistysten ja toimijoiden järjestämät tilaisuudet (kpl)
Talous		
Talouden tasapaino	Seurataan talousarvion toteumaa ja suhteutetaan toimintaa tilanteen mukaiseksi.	Kuukausittain tehdyt raportit (kyllä/ei)
Avustukset	Säilytetään avustusten taso.	Toteutunut (kyllä/ei)
		Toteutunut (kyllä, miten? / ei)

5.4 TEKNINEN OSASTO

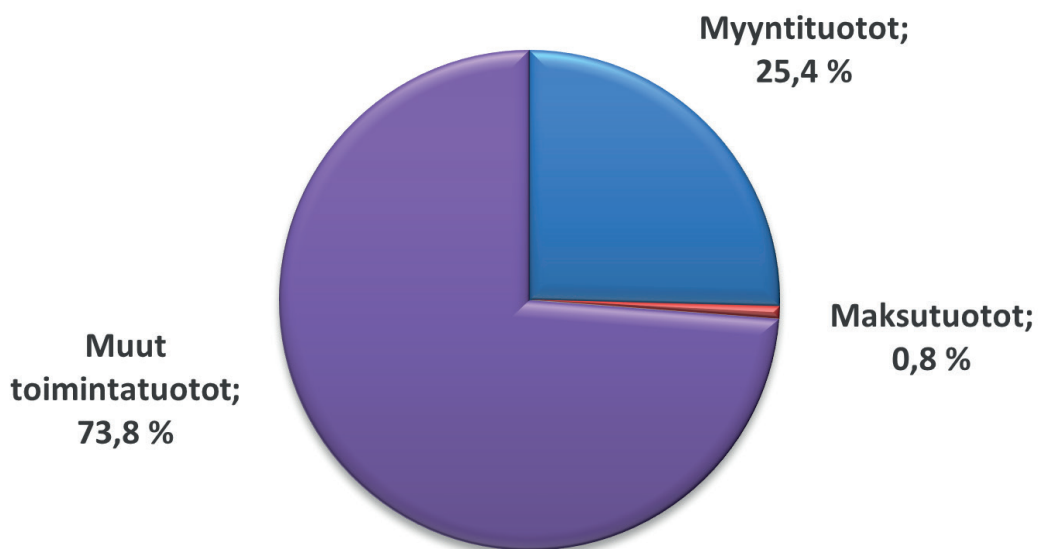
Tekninen toimi on teknisen lautakunnan alaista toimintaa. Sen vastuualueita ovat teknisen toimen hallintopalvelut, tilapalvelut, puhtaus- ja ruokapalvelut, kunnallistekniikka ja pelastustoimi.

Tekninen osasto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tekninen toimi					
Toimintatuotot	20 152 670	20 498 902	23 172 440		
Toimintakulut	-18 236 268	-18 681 143	-20 225 349		
Toimintakate	1 916 402	1 817 759	2 947 091	3 822 217	4 044 257
Ympäristötoimi					
Toimintatuotot	683 223	663 500	663 500		
Toimintakulut	-1 028 152	-1 450 860	-1 472 938		
Toimintakate	-344 929	-787 360	-809 438	-644 438	-568 198
Yhteensä					
Toimintatuotot	20 835 893	21 162 402	23 835 940		
Toimintakulut	-19 264 420	-20 132 003	-21 698 287		
Toimintakate	1 571 473	1 030 399	2 137 653	3 177 779	3 476 059

Menot, Tekninen osasto

Tulot, Tekninen osasto

5.4.1 Tekninen toimi (Tekninen lautakunta)

Tekninen toimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tekn os hallintopalv					
Toimintatuotot	6 457				
Toimintakulut	-181 790	-218 235	-217 187		
Toimintakate	-175 333	-218 235	-217 187	-217 187	-213 077
Tilapalvelut					
Toimintatuotot	13 960 402	14 444 499	16 737 640		
Toimintakulut	-9 410 937	-9 758 851	-10 956 426		
Toimintakate	4 549 465	4 685 648	5 781 214	6 656 340	6 718 270
Puhtaus- ja ruokapalv					
Toimintatuotot	5 366 846	5 502 188	5 760 360		
Toimintakulut	-5 431 448	-5 623 241	-5 780 344		
Toimintakate	-64 602	-121 053	-19 984	-19 984	73 736
Kunnallistekniikka					
Toimintatuotot	818 966	552 215	674 440		
Toimintakulut	-3 211 781	-3 080 816	-3 271 392		
Toimintakate	-2 392 815	-2 528 601	-2 596 952	-2 596 952	-2 534 682
Pelastustoimi					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-312				
Toimintakate	-312	0	0	0	0
Yhteensä					
Toimintatuotot	20 152 671	20 498 902	23 172 440		
Toimintakulut	-18 236 268	-18 681 143	-20 225 349		
Toimintakate	1 916 403	1 817 759	2 947 091	3 822 217	4 044 247

Teknisen toimen hallintopalvelut ja tilapalvelut

Toiminnan kuvaus

Hallintopalvelujen tehtävänä on teknisen osaston hallinnon järjestäminen ja toiminnan johtaminen.

Tilapalvelun tehtävänä on kaupungin omistamien kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitotyöt sekä vastata kiinteistöjen peruskorjauksista ja uudisrakentamisesta. Kiinteistöhoitopalvelut tuotetaan omana työnä ja kunnossapitoon ostetaan osittain ulkopuolista urakoitsijapalvelua. Suunnittelupalvelut ja osittain myös rakennuttamispalvelut ostetaan. Uudisrakennukset rakennetaan pääosin kilpailutetuina urakoina.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Suunnitelmallinen kiinteistöhoito ja kunnossapito mahdollistavat tilojen kustannustehokkaan käytön rakennusten koko elinkaaren ajan. Laadukas rakennuttaminen ja korjausrakentaminen perustuvat tutkimuksiin, suunnitteluun ja valvontaan.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Tilapalvelujen kustannukset muodostuvat suoraan kiinteistöjen ja rakennusten volyymeista. Tilojen käytöasteen nostaminen ja turhista tiloista luopuminen pudottaa suoraan kustannuksia. Rakennusautomaation

hyödyntäminen helpottaa energian säästämässä ilman, että tilojen käyttöolosuhteet muuttuvat käytön aikana.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Tulevan suunnitelmakauden suurimman haasteen tuo globaali epävarmuus, rakennus- ja energiakustannusten nousu ja osaavan työvoiman saatavuuden ongelmat. Sopeuttaminen liittyy toimintaverkon rakenteeseen, tilojen käytön tehostamiseen ja turhista tiloista luopumiseen.

Henkilöstöresurssit

Hallintopalvelut

- Tekninen johtaja

Tilapalvelut

- Tilapalvelupäällikkö
- Talotekniikkainsinööri
- Kunnossapitovastaava
- Rakennustöiden valvoja
- Kiinteistöhoitajat 14 kpl
- Rakennusammattimiehet 8 kpl
- Lisäksi määräaikaisia kausi – ja kesätyöntekijöitä

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Laadukas kiinteistöhoito ja kunnossapito.	Toiminnan seurannan kehittäminen	Käyttäjän osallistaminen suunnitteluun Tavoitetaso: Käyttäjää paremmin palvelevat tilat
Laadukas rakennuttaminen ja korjausrakentaminen.	Tutkimuksiin, suunnitteluun ja valvontaan panostaminen	Rakennusurakoiden sekä suunnittelun kriteereiden tarkentaminen kilpailutukseen. Tavoitetaso: Lisätöiden väheneminen.
Prosessit		
Kunnossapidon suunnitelmallinen toteuttaminen tehtyjen kuntotutkimusten ja kuntokatselmusten pohjalta.	Kiinteistökohtaisten korjaussuunnitelmien laadinta resurssien puitteissa ja korjaustoimien tekeminen.	Korjaustarpeita on kartoitettu kaupungin kiinteistöistä Tavoitetaso: Luodaan parempi korjaussuunnitelma kaupungin omistamista kiinteistöistä.
Kiinteistöhoitoon sähköisten järjestelmien täysipainoinen hyödyntäminen	Järjestelmän aktiivisempi käyttö/seuranta.	Käytönopastus henkilöstölle. Tavoitetaso: Kiireettömät huoltopyynnöt kulkevat Granlund Managerin kautta kiinteistöhoitajille.
Resurssit ja osaaminen		
Ylemmän johdon, työnjohdon, kiinteistöhoitajien ja rakennusammattimiesten täydennyskouluttautuminen.	Täydennyskoulutuksiin osallistuminen.	Henkilöstön ammattitaidon parantaminen ja ylläpito. Tavoitetaso: 80% tilapalvelun vakinaisesta henkilökunnasta on osallistunut 1-3 pv kestävään täydennyskoulutukseen.

Talous		
Kustannustietoisuuden lisääminen Kiinteistöjen energiankulutuksen/kustannusten pienentäminen	Aktiivinen kustannusten seuranta. Käyttäjien valistaminen energian säästämisessä Automaation hyödyntäminen.	Energiatehokkuuden lisääminen. Tavoitetaso: Pysytään energiatehokkuussopimuksen mukaisissa säästöavoitteissa.
Kiinteistömenojen pienentäminen €/m ² (henkilöstökulut + kiinteistönhuolto ja –kunnossapito + käyttökustannukset)	Suunnittelu, kilpailutukset, sopimustarkastelut.	Tavoitetaso; Kilpailukykyisten hintojen ylläpitäminen.
Tilojen tehokas käyttäminen	Vajaakäytöllä olevista tiloista luopuminen.	Tavoite: Kehitetään ja jalostetaan käyttökuntoisten tilojen käyttöä mahdollisuuksien puitteissa.

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Puhtaus- ja ruokapalveluiden talousarvio 2024

Raamissa palkankorotusten vaikutuksen on arvioitu olevan 2,8 % vuoden 2024 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Puhtauspalveluiden kuluista 91% on työvoimakustannuksia, ruokapalveluissa työvoimakustannusten osuus on noin 60%. Loppuosa kustannuksista on aineita, tarvikkeita ja tavaroita, joita ilman palvelu ei synny. Myös tämä kuluryhmä on kasvava, esimerkiksi elintarvikkeiden osalta uusi hankintasuorituskausi todennäköisesti nostaa elintarvikkeiden hintoja vuoden 2024 tasoon verrattuna. Jalasjärven osalta säästöjä odotetaan syntyvän ruokakuljetusten osalta edellisvuoteen verrattuna, kuljetuksia kauimpana oleviin kohteisiin hoitaa nyt työttömien työpaja.

Palveluverkossa vuodelle 2025 ei ole luvassa suuria muutoksia eli mitoitettu työn tarve pysyy vuoden 2024 tasossa. Puhtaus- ja ruokapalveluiden toiminta on mitoitettua ja suuret tehostamistoimet on tehty jo vuosia sitten: oman toiminnan kehittämällä säästöjä ei enää synny.

Kaikkien kuluerien nousun vuoksi puhtaus- ja ruokapalveluissa vuoden 2025 talousarviossa ei pysytä vuoden 2024 tasossa. Puhtaus- ja ruokapalvelut on nettobudjetoitu yksikkö ja kulujen nousemisen takia sisäisiä palveluiden myyntihintoja joudutaan korottamaan palveluita käyttäville hallintokunnille. Puhtauspalveluiden osalta sisäisten hintojen korotus on noin 2,4%, ruokapalveluissa sisäiset hinnat nousevat noin 5%. Raamissa puhtaus- ja ruokapalveluiden ulkoiset tulot on korotettu indeksikorotuksella, mutta todellisuudessa se on mahdollista tehdä vain pieneen osaan. Yksityinen päiväkotitouhula on ilmoittanut irtisanovansa ruokapalveluitten hankinnan kaupungilta ja siirtyvänsä käyttämään Feelian valmisruokia osana konseptinsa kehittämistä. Tämä vaikuttaa ulkoisiin tuloihin vähentävästi.

Toiminnan kuvaus

Puhtaus- ja ruokapalvelun tehtävänä on vastata kaupungin kiinteistöjen puhtaanapidosta sekä päiväkotilasten, koululaisten ja työikäisten ruokahuollosta palvelusopimusten mukaan. Puhtaus- ja ruokapalvelut tuotetaan omana työnä. Hankinnat tehdään hankintarenkaiden kilpailuttamana.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Strategian asiakasarvot, prosessit sekä resurssit ja osaaminen näkyvät puhtaus- ja ruokapalveluissa kaupungin muiden palveluiden asianmukaisena ja tehokkaana tukemisena: kaupungin kiinteistöjen puhtaanapito lisää viihtyisyyttä ja varmistaa omalta osaltaan kiinteistöresurssin hyvän kunnon, ruokapalvelut muun palvelun tuotannon osana tukevat kuntalaisen terveyttä ja hyvinvointia.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Puhtaus- ja ruokapalvelut toimivat tilaaja-tuottajamallin mukaisesti nettobudjetoituna yksikkönä ja tukee asiakashallintokuntiansa omilla toimillaan. Mikäli asiakashallintokunta haluaa esim. siivousta vähentämällä pienentää puhtaanapidon kustannuksia, mitoitetaan palvelut uudelleen. Palveluverkon toimipisteiden lukumäärällä on suora vaikutus tukipalveluiden tarpeeseen ja sitä kautta talouteen.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousoosassa

Suunnitelmakauden 2025 suuri haaste on globaalin tilanteen aiheuttama epävarmuus, elintarvikekustannusten nousu ja osaavan työvoiman saatavuuden ongelmat. Työvoiman saatavuuden ongelmia

on pyritty ennalta ehkäisemään resurssiomalla mm. vakituisiinkiertäviin sijaisiin sekä ukrainalaisten op-
 pisopimuskoulutukseen puhtaus- ja ruokapalveluiden
 tehtäväkentällä. Talouden tehostaminen prosessien,
 hankintojen ja mitoituksen osalta on käyty läpi jo
 vuosia aiemmin, jatkossa sopeuttaminen liittyy toi-
 mintaverkon rakenteeseen ja mitoituksen radikaaliin
 tiivistämiseen eli siivouskertojen harventamiseen.

Henkilöstöresurssit

Määrärahoihin sisältyy mitoituksen mukaan osaston
 henkilöstöresursseja seuraavasti:

- Ruokapalvelut 47 henkilöä
- Puhtauspalvelut 60 henkilöä

Edellä mainittuihin lukuihin sisältyvät palvelupäällikön,
 ruokapalveluvastaavan, puhtauspalveluesimiesten (2)
 ja valmistuskeittiöiden (4kpl) lähiesimiesten mitoitettut
 työpanokset.

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Turvallisuus	Tilojen siisteyteen panostaminen	Pintapuhtausnäytteiden ja silmämääräisen siisteyden hyvä taso
Viihtyisyys	Ruokailuhetken miellyttävyyteen panostaminen	Ruokailutilojen viihtyisyys silmämääräisesti arvioiden
Prosessit		
Palveluverkko	Palvelun mitoituksen reaktiot palveluverkon muutoksiin	Mitoituksen muutos palveluverkon mahdollisesti supistuessa
Selkeät palvelut	Palvelusopimuksen päivittäminen	Palvelusopimuksen päivitys v.2025
Resurssit ja osaaminen		
Yhteisöllisyys	Hyvän yhteistyön ylläpitäminen kaupungin sisällä	Palaverit, reagoinnit muuttuviin tilanteisiin
Kaupungin palvelutarjooma	Asiakkaiden huomioiminen	Asiakaskyselyiden toteuttaminen
Talous		
Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolojen hallinta/seuranta	Sairauspoissaolopäivien määrä, varhaisen tuen toimien käyttö
Tasapainoinen talous	Talousarvion noudattaminen	Talousarvion toteutuminen

Kunnallistekniikka

Toiminnan kuvaus

Kunnallistekniikan tehtävänä on ylläpitää, rakentaa ja rakennuttaa kaupungin kadut, katu- ja tievalaistus, torit, yleiset alueet (puistot) ja liikunta-alueet. Lisäksi kaupungin avustussääntöjen mukaisesti suorittaa tiekuntien yksityisteiden kunnossapidon ja perusrannusten avustusten jaon. Kaato-paikkojen jälkihoito sisältyy kunnallistekniikan vastuualueeseen

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Turvallisen ja viihtyisän kaupunkiympäristön ylläpitämien ja rakentaminen laadukkaalla ja suunnitelmallisella toiminnalla.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Energiakustannusten säästöön on mahdollisuus jatkamalla tie- ja katuvalojen saneerausta energiatehokkaammilla tuotteilla ja ohjausjärjestelmillä.

Kunnallistekniikan on kuitenkin varmistettava, että toimialueen vastuulla ylläpitoalueet käyttäjille turvallisessa kunnossa ja toiminta määräytyy näin olosuhteiden mukaan.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Suunnitelmakauden suurimman haasteen muodostaa huomattava kustannusten nousu kunnallistekniikan rakentamisen ja ylläpitämisen toiminnan tapahtuessa pääosin ostopalveluna. Kustannuksia lisää myös kasvava infraomaisuus.

Henkilöstöresurssit

- Henkilöstöresurssit
- Kuntatekniikkapäällikkö
- 1 rakennusmestari
- 1 maanrakennusinsinööri
- 14 työsopimussuhteista työntekijää
- Lisäksimääräaikaisia kausi- ja kesätyöntekijöitä.
- Lisäksi käytetään ostopalveluja erilaisissa töissä.

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Viihtyisän ja turvallisen kaupunkikeskustan, liikenneympäristön, puistojen, leikki- ja liikuntapaikkojen kehittämisen, rakentaminen ja ylläpitäminen	Laadittujen- ja laadittaviensuunnitelmien suunnitelmien laadukas ja kustannustehokas toteutus	Suunnitelmissa asetettujen tavoitteiden savuttaminen
Prosessit		
Liikenneturvallisuuksuunnitelmien toimenpiteiden toteutus.	Liikenneturvallisuuksuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden toteutus turvallisempaan liikenneympäristöön.	Suunnitelmien toteutus suunnitelmien mukaisessa kiireellisyysjärjestyksessä.
Katujen ja puistojen kunnossapito .	Katujen ja puistojen kunnossapidon ohjaus kunnossapitoluokitusten mukaisesti.	Hoitolukitusten tavoitetasot saavutetaan.
Leikkipaikkojen rakentaminen, ylläpito ja tarkastustoiminta.	Suoritetaan leikkipaikoista annetun standardien mukaisesti.	Leikkipaikat turvallisessa kunnossa.
Liikunta-alueiden hoito ja ylläpito.	Suoritetaan vapaa-aikalautakunnan ylläpitosuunnitelmien mukaisesti.	Liikuntapaikat käyttökunnossa.
Yksityistiet	Avustukset haettavissa avustussääntöjen mukaisesti.	Perusparannusavustukset haettavissa ympäri vuoden määrärahan puitteissa. Määrärahavaraus on 120 000 €.
	Siirrytään sähköiseen yksityisteiden hallintajärjestelmään sisältäen kunnossapitoavustusten hakemisen, avustusten käsittelyn sekä maksatuksen.	Kunnossapitoavustukset myönnetään hyväksytyjen kustannusten mukaisesti. Määrärahavaraus on 520 000 €.
Kaatoaikojen jälkitarkkailu	Jälkitarkkailu suoritetaan yhteistarkkailuohjelman mukaisesti. Kurikka kuuluu Seinäjoen seudun suljettujen kaatoaikojen yhteistarkkailuohjelmaan.	Ely -keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukainen tarkkailutoteutus
Resurssit ja osaaminen		
Työnjohdon ja työntekijöiden perehtyminen kunnossapitoluokituksiin ja ylläpitosuunnitelmiin.	Saavutetaan kunnossapitoluokitusten ja ylläpitosuunnitelmien laatuaso.	Laatutasojen seuranta ja olosuhdemuutoksiin reagointi.
Kuluttajapalvelujen turvallisuus.	Ei aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle ja omaisuudelle.	Tarkastustoiminta ja turvallisuusasiakirjat ajan tasalla.
Talous		
Kustannustietoisuuden lisääminen.	Aktiivinen kustannusten seuranta ja kilpailutuksella saatava kustannustehokkain toteutus.	Budjetissa pysyminen.
Katuvalaistussaneeraus.	Katuvalaistuksen saneerauksen jatkaminen mahdollisimman tarkoituksenmukaisilla ratkaisuilla ja pienin elinkaarikustannuksin.	Energiaa säästävillä tuotteilla ja ohjauksjärjestelmillä.

5.4.2 Ympäristötoimi (Ympäristölautakunta)

Ympäristötoimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ympäristötoimen hallinto					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-139 393	-135 955	-143 648		
Toimintakate	-139 393	-135 955	-143 648	-143 648	-143 648
Rakennus- ja ympäristövalvonta					
Toimintatuotot	143 076	156 000	156 000		
Toimintakulut	-372 876	-504 268	-525 667		
Toimintakate	-229 800	-348 268	-369 667	-369 667	-358 427
Maankäyttö					
Toimintatuotot	540 147	507 500	507 500		
Toimintakulut	-515 883	-810 637	-803 623		
Toimintakate	24 264	-303 137	-296 123	-131 123	-66 123
Yhteensä					
Toimintatuotot	683 223	663 500	663 500		
Toimintakulut	-1 028 152	-1 450 860	-1 472 938		
Toimintakate	-344 929	-787 360	-809 438	-644 438	-568 198

Ympäristö- ja rakennusvalvonta

Toiminnan kuvaus

Ympäristövalvonnan ja rakennusvalvonnan tehtävänä on suorittaa rakennus- ja ympäristövalvonnan niille laissa määrättyjä tehtäviä.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Ympäristö- ja rakennusvalvonta toteuttavat strategian tavoitteita kehittämällä sähköistä asiointia. Ympäristö- ja rakennusvalvonnan päätöksenteossa huomioidaan ympäristö- ja terveysvaikutukset asiakasarvoja tukevasti. Tehdään asiat kunnolla ja kuntalaisten parhaaksi.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta ovat lakisääteistä viranomaistoimintaa, joiden toiminta tulee olla

turvattu ja riippumaton. Digitaalisaation panostamisella nykyaikaistetaan palveluja ja tulevaisuudessa saadaan säästöjä.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Tämänhetkisen maailmantilanteen johdosta kohonnut kustannustaso voi aiheuttaa ympäristö- ja rakennusvalvonnan toimintatuottoihin riskin alentuneina lupamäärinä. Merkittävä yhtäkkinen vaje henkilöstöresurssissa puolestaan aiheuttaisi riskin vastualueen tavoitteiden saavuttamiselle.

Henkilöstöresurssit

Kaksi ympäristöinsinööriä, ympäristötarkastaja, kaksi rakennustarkastajaa ja toimistoarkkitehti. Toimistoarkkitehdin työajasta puolet on maankäytön käytössä.

Strateginen tavoite 2025-2027	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Toimiva asiakaspalvelu	<ul style="list-style-type: none"> - Rakennus- ja ympäristövalvonnan lomakkeiden ajantasaistaminen sähköisessä ympäristössä. - Rakennus- ja ympäristövalvonnan lupa-asioiden käsittely ilman aiheettomia viivytyksiä. - Asiakkaille selkeät ohjeet milloin täytyy olla yhteydessä rakennus- tai ympäristövalvontaan, mistä löytää oikeat lomakkeet ja miten ne asianmukaisesti täytetään. 	<ul style="list-style-type: none"> - Voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaavat lomakkeet käytössä rakennus- ja ympäristövalvonnassa. - Rakennusvalvonnan viranhaltijapäätöksen tavoiteaika 2 viikkoa, lausunto- ja vaativissa 4 viikkoa. - Ympäristö- ja maa-aineslupien tavoiteaika 3 kk, päättyvien maa-aineslupien katselmuksien lupa-ajan päättyessä, ympäristöviranomaisen viranhaltijapäätöksen tavoiteaika eläinsuojailmoituksissa sekä jätevesi-poikkeamisissa 2 kuukautta ja muissa päätöksissä 2 viikkoa. - Ympäristölautakunnan käsittelyyn asiat otetaan siinä aikataulussa, minkä lausuntokierrokset, kuulemiset yms. sekä valmistelutyö mahdollistavat. - Nettisivut ovat ajantasaiset ja selkeät.
Rakennusvalvonnan sähköinen lupapalvelu käytössä	Sähköistä lupapalvelua kehitetään.	Sähköisen lupapalvelun käyttöönottoa edistetään toiminnallisuuden kehittämällä.
Ympäristövalvonnan sähköinen asiointipalvelu käytössä	Sähköistä asiointipalvelua kehitetään ja selvitetään keinoja ohjata asiakkaita tavoitteellisemmin sähköisen asiointin käyttöön perimällä maksu asiakkaan puolesta tehdystä lupahakemuksen siirtämistyöstä Lupapisteelle.	Toiminnallisuus eri järjestelmien välillä on edistynyt. Sähköisen asiointin osuus hakemuksien osalta on kasvanut.
Prosessit		
Rakennusvalvonnan katselmuksien rakentamisaikana	Asiakas tilaa -> hoidetaan.	Tilatut katselmuksien hoidettu asiakkaan kanssa sovittuna ajankohtana ja pöytäkirjat tehty ja lähetetty.
Rakennusjärjestyksen pitäminen ajan tasalla	Selvitetään päivitystarpeet. Uusi Rakentamislaki voimaan 1.1.2025, päivitystarve rakennusjärjestykseen.	Mikäli huomattavaa päivitystarvetta, päivitysprosessi on käynnistetty.
Vuosittaiset ympäristökatselmuksien	Otetaan vastaan yleisön viitteet.	Laadukkaamman ja viihtyisemmän ympäristön muodostuminen.
Ympäristönsuojelulain (527/2014), Jätelain (646/2011) ja ympäristönsuojelusta annetun asetuksen (713/2014) mukaisen valvonnan toteuttaminen	Suunnitelmallisen valvonnan toteuttaminen. Käynnistetään Jätelain 124 §:n mukaisen valvonnan tehostaminen vuosille 2025-2026.	Suoritettu valvontaohjelman mukaiset valvontatarkastukset ja lisäksi muuta valvontaa.
Resurssit ja osaaminen		
Lainsäädännön muutosten seuraaminen ja opiskeleminen	<ul style="list-style-type: none"> - Henkilökunta käyttää oman alansa koulutuspalveluita tarpeen mukaan. - Avoin keskustelu muutoksista ja yhteisten toimintatapojen hiominen. - Verkostoituminen 	Henkilökunnan tieto lainsäädännöstä on ajantasaista.

Talous		
Viranomaistaksojen pitäminen ajan tasalla	Rakennusvalvonnan taksojen tarkastus.	Rakennusvalvonnassa ajantasaisten taksat käytössä.
	Ympäristövalvonnan taksojen tarkastus.	Ympäristövalvonnassa ajantasaisten taksat käytössä.

Kaavoitus ja maankäyttö

Toiminnan kuvaus

Maankäyttöpuoli vastaa kaupungin maankäytön suunnitteluun, paikkatietojärjestelmän ylläpitoon, kiinteistömuodostukseen ja maastomittaukseen liittyvistä tehtävistä.

Toiminnan painopisteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Maankäytön suunnittelussa painotetaan toimivaa, taloudellisesta ja eheää yhdyskuntarakennesuunnittelua huomioimalla kestävä kehityksen suuntaviivat. Paikkatietojärjestelmää kehitetään ja parannetaan sähköisen asioinnin toimivuutta.

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Digitaalisaation panostaminen tuo tulevaisuudessa säästöjä sekä nykyaikaistaa kaupungin palvelutarjontaa.

Riskianalyysi talousarvion käyttötalousosassa

Merkittävä yhtäkkinen vaje henkilöstöressurssissa aiheuttaa riskin vastualueen tavoitteiden saavuttamiselle.

Henkilöstöressurit

Kaupungingeodeetti, toimistoarkkitehti, maankäyttöinsinööri, paikkatietoasiantuntija, kartanpiirtäjä, kaksi tuntipalkkaista mittamiestä (toinen määräaikainen 6 kk). Toimistoarkkitehdin työajasta puolet on rakennusvalvonnan käytössä.

Ostopalvelut: asiantuntijapalveluja ostetaan alan konsulteilta.

Strateginen tavoite 2025-2028	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Asiakasarvot		
Tarjotaan hinnaltaan edullisia ja rakentamiskelpoisia asuntoja ja teollisuustontteja.	Hankitaan maata asunto- ja teollisuustonttien kaavoittamista varten sekä vaihtomaareserviksi.	Tonttitarjonta on monipuolista, laadukasta ja hinnaltaan edullista.
Asiakkaan palveleminen mahdollisimman nopeasti kiinteistömuodostamistoimitusten osalta	Suoritetaan kiinteistömuodostamistoimitukset rekisterinpitoalueella siten, että asianosaisille ei tule turhia odotusaikoja muiden viranomaisten suhteen.	Lohkomisen edellytykset täyttävät toimitukset suoritetaan 6 kk: kuluessa tonttijaon vahvistumisesta, hakemuksesta tai määräalan lainhuudosta.
Asiakkaan palveleminen mahdollisimman nopeasti rakennuspaikkojen merkinnän osalta	Suoritetaan rakennuspaikan merkinnät siten, että asianosaisille ei tule turhia odotusaikoja.	Rakennuspaikan merkinnät keskimäärin 3 päivän kuluessa merkinnän tilauksesta.
Vuorovaikutus ja kaavoituksesta tiedottaminen.	Tiedotetaan meneillä olevista kaavoitushankkeista sähköisesti kaupungin kotisivuilla ja muissa soveltuvissa sosiaalisen median kanavissa.	Ajantasainen kaavoituksen aineisto vuorovaikutteisesti nähtävillä paikkatietojärjestelmässä.
Prosessit		
Kaavoituskatsauksen ja -ohjelman laadinta	Laaditaan kaavoituskatsaus ja -ohjelma meneillään olevista sekä tulevista maankäyttöön liittyvistä suunnitelmista (asema, yleis- ja maakuntakaava).	Laaditaan vuosittain.

Strateginen tavoite 2025-2028	Toimenpiteet 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Maankäytön suunnittelu	Selvitetään yhdyskuntarakenteen ajantasaistamisen sekä tulevaisuuden tarpeita.	Tavoitteena luoda maankäytön suunnittelun keinoin monipuolinen, viihtyisä, asumista ja elinkeinoja tukeva, sosiaalinen ja toimiva kestävä kehityksen mukainen kulttuuriympäristö.
	Laaditaan ja päivitetään asema- ja yleiskaavoja.	
	Tehdään tarvittavia suunnittelutarveratkaisuja ja poikkeamispäätöksiä.	
Selvitykset ja inventoinnit	Pidetään ajan tasalla kaavoituksen tarvittavaa lähtökohta-aineistoa ja aineistolähteitä.	Käyttökelpoinen kaavoituksen aineisto olemassa, aineistolähteet saavutettavissa.
Maapoliittisen ohjelman laadinta ja noudattaminen	Maapoliittinen ohjelma valmistu vuonna 2021. Selvitellään ohjelman sovellustumista ja kerätään mahdollista tietoa tulevaa ohjelman päivittämistä varten.	Noudatettu maapoliittisen ohjelman linjauksia.
Pohjakarttojen ylläpitäminen	Ylläpidetään asemakaavoituksen ja kiinteistötoimitusten vaatimusten perusteella.	Pohjakartta-aineisto on ajan tasalla kiinteistötoimituksia varten (Kanta-Kurikka) ja riittävällä tasolla kaavoitusta tukemaan.
Paikkatietojärjestelmän kehittäminen	Kehitetään edelleen palvelemaan päätöksentekoa – TieraCity palvelukonaisuus on otettu käyttöön. Applikaatio sisältää paikkatietoon, kaavoitukseen, kiinteistönmuodostamiseen ja rakennus- sekä ympäristövalvontaan liittyviä toiminnallisuuksia.	- Paikkatietojärjestelmä on nykyaikainen ja soveltuu käyttötarkoitukseensa. - Sovelluksen omaksuminen ja täysimittainen hyödyntäminen mahdollistetaan sisäisin ja tarvittaessa ulkoisin koulutuksen.
Tonttitarjonnan näkyvyys	Kaupungin tonttitarjonta on esillä kotisivuilla (kaava- ja haja-asutusalueet).	Tonttitarjonta on näkyvästi esillä ja tietoa tonteista on helposti saatavilla.
	Tonttitarjonta näkyvästi esillä osana kuntamarkkinointia (mm. asuinalueiden esittelyt Kurikka.fi -sivustolla).	
Talousmetsien hoito ja puuston myynti	Toteutetaan metsätaloussuunnitelman mukaan	Hoito- ja hakkuutyöt tehdään metsäsuunnitelmia noudattaen.
	Tehdään leimikkohakkuun esitykset	
Resurssit ja osaaminen		
Ammattitaitoinen henkilökunta	Henkilökunta käyttää oman alansa koulutuspalveluita tarpeen mukaan.	Henkilökunnan ammattitietämys on ajantasaista.
Talous		
Toiminta mitoitetaan talousarviossa annettujen määrärahojen puitteissa.	Käyttötalouden seuranta suoritetaan kuukausittain.	Käyttötalouden määrärahaa ei ylitetä.

6. KAUPUNKIKONSERNIN TAVOITTEET

Kuntalain 14 § mukaan valtuusto päättää muun muassa omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kurikan kaupunginvaltuusto on 8.10.2018 hyväksynyt kaupungin konserniohjeen. Konserniohjeessa määritellään kaupungin tehtävät ja vastuut konserniohjauksessa. Konserniohjeen mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä valvoo osaltaan niiden toteutumista.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tehdä tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista sekä seurata ja arvioida yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä. Tytäryhteisöt ovat velvollisia raportoimaan toiminnastaan kaksi kertaa vuodessa 15.8. ja 31.10. mennessä hallitukselle.

Tytäryhteisöt

Määräysvalta tytäryhteisöihin perustuu omistajuuteen tai oikeuteen nimittäjä ja erottaa hallitus tai jokin muu toimielin. Kurikan kaupungin konserniin kuuluvat seuraavat kaupungin määräysvallassa olevat tytäryhteisöt joko suoran omistuksen tai tytäryhteisöjen kautta:

- Asunto Oy Kurikan Koulukatu 55
- Ilmajoen Lämpö Oy
- Jalasjärven Urheiluhalli Oy
- Jurvan Liikekeskus Oy
- Kiinteistö Oy Jalasjärven Virastotalo
- Kiinteistö Oy Jalasbisnes
- Kiinteistö Oy Kurikan Teollisuussolu
- Kiinteistö Oy Kärrykartano
- Kiinteistö Oy Liikerati

- Kurikan Jäähalli Oy
- Kurikan Energia Oy
- Kurikan Toimitilat Oy
- Kurikan Vesihuolto Oy
- Lännen Aurinko Oy
- Lännen Biokaasu Oy

Konserniyhteisöjen tärkeimmät tehtävät ovat tuottaa asumispalveluita, kaukolämpöpalveluita, vesi- ja jätevesihuoltopalveluita sekä urheilupalveluita. Tavoitteena on tuottaa palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Jalasjärven Urheiluhalli Oy:n toiminta on siirtynyt Kiuskallion urheiluhallin valmistuttua kaupungin omaksi toiminnaksi. Yhtiön purkaminen on aloitettu.

Kaupunkikonsernin lainakannan kehitys

Oheisissa kuvioissa on esitetty kaupungin ja merkittävimpien tytäryhteisöjen lainakannan ja lainakanta asukasta kohden kehitys. Lainakannasta on eliminoitu konsernin sisäiset lainat. Konserniyhtiöistä mukana ovat:

- Kiinteistö Oy Jalasjärven Vuokratalot (sisältyy vertailuvuosiin 2018-2019, sulautunut Kiinteistö Oy Kärrykartanoon 31.12.2019)
- Kiinteistö Oy Kärrykartano
- Kurikan Toimitilat Oy
- Jalasjärven Kuntakapiteeli Oy (sisältyy vertailuvuosiin 2018, sulautunut Kurikan Toimitilat Oy:öön 31.12.2018)
- Kurikan Vesihuolto Oy
- Kurikan Energia Oy
- Kurikan Jäähalli Oy, joka on liitetty mukaan tarkasteluun vuonna 2021 yhtiön aloitettua palloiluhallihankkeen suunnittelun. Hankkeen valmistelu ja

rahoitus käsitellään erillisen valmistelun pohjalta.

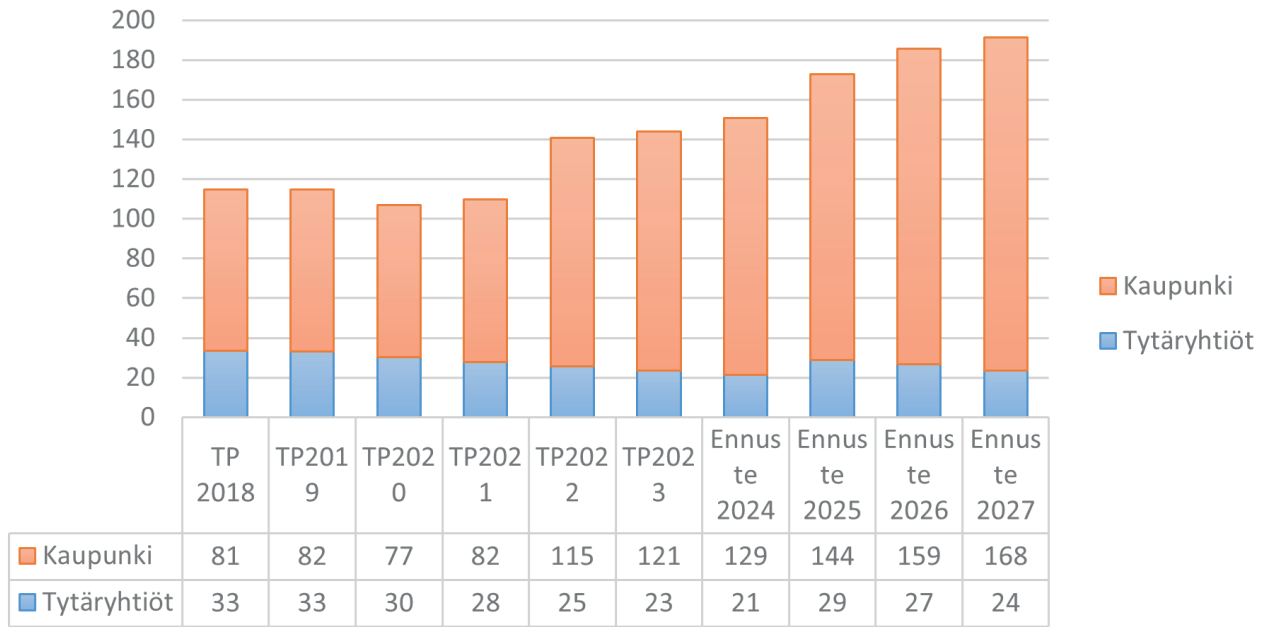
Kaupunkikonsernin lainakanta oli 149,3 milj. euroa tilinpäätöksessä 31.12.2023, kun kuviossa lainakanta on 144 milj. euroa. Erotusta on pienentänyt Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Eskoon kuntayhtymien siirtyminen hyvinvointialueelle, mutta talousarvioluvuista puuttuu yhtä osakkuusyhteisöjen ja koulutus kuntayhtymien vaikutus tunnuslukuun.

Kuvaajan lainakannan ennusteeseen sisältyy merkittäviä epävarmuustekijöitä erityisesti tytäryhtiöiden investointitarpeista ja kaupungin tulorahoituksen kehittymisestä.

Tilinpäätöksessä 31.12.2023 Kurikan kaupunkikonsernin lainakanta ja vuokravastuut asukasta kohden oli 7.643 euroa. Valtiovarainministeriön mukaan Manner-Suomen kuntakonserniin lainakanta ja vuokravastuut asukasta kohden oli 31.12.2023 k.m. 8.066 euroa/as.

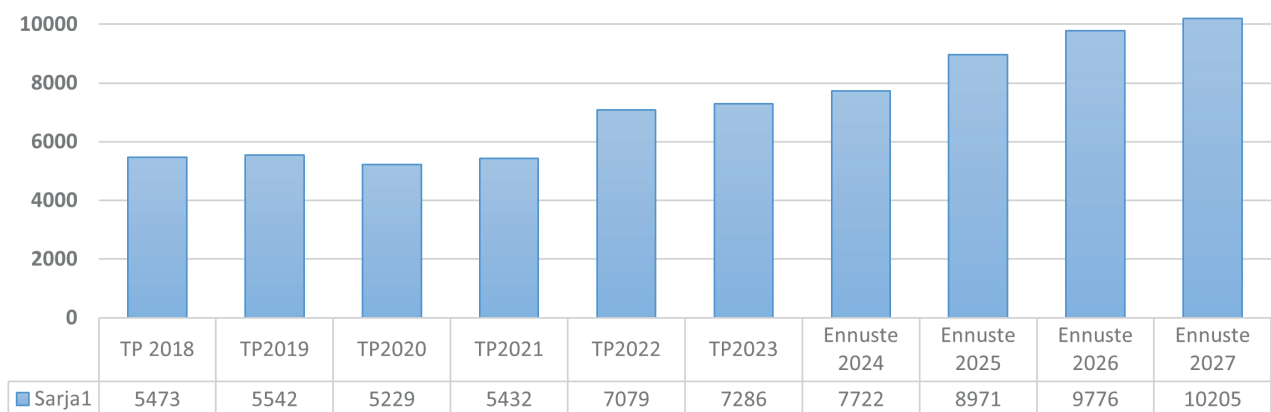
Seuraavasta kuvaajasta on nähtävissä kaupungin ja merkittävien tytäryhtiöiden lainakannan toteutunut kehitys vuosina 2018-2023 ja ennustettu kehitys vuosina 2024-2027:

Lainakannan kehitys 2018-2026, kaupunki + 5 tytäryhtiötä

Seuraavassa kuvaajassa on lainakannan asukasta kohden toteutunut kehitys vuosina 2018-2023 ja ennustettu kehitys vuosina 2024-2027:

Lainaa/asukas 2018-2026, kaupunki + 5 tytäryhtiötä

6.1 TYTÄRYHTEISÖJEN TAVOITTEET

6.1.1 Kiinteistö Oy Kärrykartano

Kiinteistö Oy Kärrykartano on yleishyödyllinen vuokratyöyhtiö, jonka toimialana on itse tai omistamiensa tytäryhtiöiden kautta asuntotuotantolainsäädännössä tarkoitettulla tavalla omistaa, hankkia ja rakennuttaa vuokra- ja osaomistusasuntoja sekä vuokrata niitä sosiaalisin perustein tai tarjota niitä käytettäväksi osaomistusasuntona tavoitteenaan asukkaiden hyvät ja turvalliset asuin olot kohtuullisin kustannuksin. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita vuokraoikeuden nojalla asuntoja, rakennuksia ja maa-alueita sekä omistaa ja myydä osakkeita ja osuuksia. Päätoimialaansa liittyvänä ja sitä tukevana toimintana yhtiö voi harjoittaa ja tuottaa kiinteistönhoito- ja ylläpitopalveluita, isännöinti- sekä hallintopalveluja. Yhtiö noudattaa toiminnassaan yleishyödylliselle yhteisölle kulloinkin voimassa olevissa valtion tukemaa asuntotuotantoa koskevissa laeissa ja niitä alemman asteisissa säädöksissä ja määräyksissä asetettuja edellytyksiä.

Koska yhtiön tarkoitus ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajille, yhtiö ei jaa osinkoa, ja varoja vapaan oman pääoman rahastosta jaettaessa, osakepääomaa alennettaessa, omia osakkeita hankittaessa ja lunastettaessa sekä yhtiötä purettaessa ja rekisteristä poistettaessa varat käytetään yhtiön toimialan mukaiseen yleishyödylliseen käyttöön osakeyhtiölain mukaisesti.

Yleiset tavoitteet

Tavoitteena on, että yhtiö

- noudattaa sille laadittua strategiaa
- säilyttää yleishyödylliselle yhtiölle asetetut kriteerit ja toimii omakustannus-periaatteella, ei jaa osinkoa ja noudattaa asukasvalinnoissa kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita
- ylläpitää vuokra-asuntoja kaupungin alueella ja hankkii tai rakennuttaa asuntoja kysynnän ja tarpeen mukaan
- toimii yhteistyössä omistajan eli Kurikan kaupungin kanssa
- toimii yhteistyössä myös muiden vuokra-asuntoja Kurikassa tarjoavien tahojen kanssa

Keihäspolun uudiskohteen rakentaminen

- ARA on hylännyt Keihäspolun hankkeen osapäättövaiheen rahoitushakemuksen.
- Uusien suunnitelmien pohjalta, kohteeseen rakennetaan 43 vapaarahoitteista asuntoa. Asunnot on suunniteltu vastaamaan Kurikan Kampuksen opiskelijoiden ja henkilökunnan, sekä muun Kurik-

kaan työhön tulevan henkilöstön asumistarpeita. Kahteen luhtitaloon tulee yhteensä 37 yksiötä sekä 3 kahden henkilön soluasuntoa. Pihaan rakennetaan myös auto- ja pyöräkatokset sekä varastotilat / väestönsuoja.

- Kurikan Kaupunki on pääomittanut vuonna 2024 yhtiötä 1 200 000 eurolla. Loput kustannuksista katetaan pankkilainalla.
- Hankintapäätös tehdään tammikuussa 2025 ja asuntojen suunniteltu valmistumisaika on alkuvuodesta 2026.

Peurantien rivitalokohde

- Myös Jurvan Peurantien tontille suunniteltu ARA -kohde on muuttumassa vapaarahoitteiseksi kohteeksi.
- Kohteeseen rakennetaan yksi kaksikerroksinen rivitalo, jonka alimman kerroksen asunnot suunnitellaan senioreille sopiviksi. Kohteen lopulliset suunnitelmat valmistuu loppuvuodesta 2024. Hankintapäätös tehdään alkuvuoden 2025 aikana ja kohde valmistuu kesällä 2026.

Laurintien uudiskohteen rakentaminen

- Laurintie 19 tontille suunnitellaan vuoden 2025 aikana ARA –kerrostalo, jonka suunnitelmissa hyödynnetään Laulajantien kerrostalon suunnitelmia.
- Tavoitteena on rakentaa vuoden 2026 aikana kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Talo ei ole yksinomaan senioritalo. Talon väljästi mitoitettuja huoneistoja voidaan rakennusvaiheessa tai myöhemmin varustella täysin esteettömiksi.

Muut merkittävät remontit

- Pujonevantie 2, Suutarintien sekä Liuharinkujan pihat ja talojen julkisivut uusitaan / kunnostetaan kesällä 2025. Kunnostustöillä parannetaan piha-alueiden esteettömyyttä, asukkaiden viihtyvyyttä ja pidetään kiinteistöjä kunnossa.
- Lisäksi yhtiö tekee normaaleja huoneistoremontteja ja muita kiinteistöjen huoltotöitä kaikissa taajamissa.
- Lukituksia ja vesimittareita uusitaan talousarvion sallimissa rajoissa.

Vuokra-asuntojen kysynnän ennustetaan pysyvän korkealla

- Kärrykartanon kaikkien vuokra-asuntojen yhteensä laskettu käyttöaste on arvion mukaan yli 97 % myös tulevana vuonna.
- Yleinen vuokralla asumisen trendi vahvistuu edelleen.
- Kurikkaa on lisännyt kiinnostustaan asumispaikkana Kurikan Kampuksen opiskelijoiden keskuudessa.

- Kurikkalaisten yritysten työvoiman saannin edellytyksenä on paikkakunnalla olevat houkuttelevat vuokra-asunnot.
- Kurikkaan muutetaan maailmalta ja muualta Suomesta vuokra-asumisen kautta.
- Yhteistyötä Kurikan kaupungin ja muiden maahanmuuttoa tukevien sidosryhmien kanssa on lisätty merkittävästi.

Kiinteistö Oy Kärrykartano	TP 2023	Ennuste 2024	Ennuste 2025
Liikevaihto, €	4 891 788	5 030 000	5 100 000
Henkilöstön määrä	3	3	3
Lainamäärä, €	14 066 827	15 411 215	23 411 215
Investoinnit, €	2 275 213	3 200 000	8 000 000
Asuntojen käyttöaste %	97-98	97-98	97-98

6.1.2 Kurikan Energia Oy

Kurikan Energia Oy tuottaa, jakelee ja myy lämpöenergiaa Kurikan, Jalasjärven ja Jurvan alueella. Lisäksi yhtiö tuottaa lämpöä Ilmajoen keskustaajamassa, Koskenkorvalla sekä Rengonharjulla. Ilmajoen kunnan alueella lämmön jakelun ja myynnin hoitaa tytäryhtiömme Ilmajoen Lämpö Oy, josta emoyhtiö omistaa 80 %.

Yhtiön liikevaihto on noin 9,6 miljoonaa euroa. Lämpöä myydään noin 140 000 MWh ja polttoainetta ostetaan noin 165 000 MWh. Käytetyt polttoaineet ovat hake, peltobiomassa, puubiomassa, jyrshinturpe ja palaturpe. Biopolttoaineiden osuus on noin 70 % koko yhtiön polttoainetaseessa. Polttoaineet hankitaan paikallisuuspriaatetta noudattaen lähilämpönä. Polttoaineet hankitaan pääosin megawattitunti kaupalla, mutta yhtiöllä on myös noin 40 000 MWh oma polttoainevaranto terminaaleissa Jalasjärvellä, Kurikassa ja Jurvassa.

Kurikan Energia Oy on nykyaikainen lämpöyhtiö, joka pystyy toimittamaan erilaisia digitaalisia palveluita asiakkaille, joko kokonaisratkaisulla tai räätälöitynä. Käytössä on myös valvomopalvelut, jotka kattavat tarvittaessa muitakin kiinteistöautomaatiopalveluita (LVIS) kun vain kaukolämpöä. Lisäksi yhtiö tarjoaa sähköajoneuvojen latauspisteratkaisuja kaupunkikonsernille ja tytäryhtiöille.

Kurikan Energia Oy:n tytäryhtiön ovat Ilmajoen Lämpö Oy (80%), Lännen Biokaasu Oy (100%) ja Lännen Aurinko Oy (100%). Lännen Biokaasu Oy:n tavoitteena on rakentaa Kurikkaan biokaasuekosys-

teemi ja Lännen Aurinko Oy kehittää aurinkovoimainpuitoa Kurikan alueelle.

Yleiset tavoitteet

Kurikan Energia Oy:n perus- ja ydintehtävänä on tuottaa ja jakaa lämpöenergiaa sekä energiapalveluita toiminta-alueelle. Tärkeimpiä kriteereitä ovat lämmöntoimitusvarmuus, paikallisuus, häiriöttömyys ja kilpailukyky, josta huolehdimme 24 h vuorokaudessa.

Pyrimme ensisijaisesti polttoainevalikoimassa paikallisuuteen siten, että pääosa käytetystä polttoaineesta hankitaan maakunnan alueelta. Painopistettä muutetaan kohti uusiutuvia ympäristöystävällisiä polttoaineita. Lämmöntuotantoa tullaan tulevaisuudessa tekemään myös sektori-integraatiolla polttamattomalla teknologialla esim. sähkökattilat ja lämpöpumppuratkaisut

Asiakkaille tarjotaan energia palveluita eri elinkaarivaiheissa alkaen kiinteistön suunnittelusta aina elinkaaren päähän. Yhtiö on myös kiinnostunut hyödyntämään asiakkaiden ylijäämä tai hukkaenergiavirtoja lämpöverkoissa sekä toimittamaan paikallisia jäähdytysratkaisuja.

Yhtiö perusti elokuussa 2022 kaksi uutta tytäryhtiötä Lännen Biokaasu Oy:n ja Lännen Aurinko Oy:n joiden tehtävä on kehittää ja rakentaa uusiutuvan teknologian energiaratkaisuja tulevaisuudessa perustuen maataloudesta saataviin energiavirtoihin sekä aurinkoenergiaan. Perustetut tytäryhtiöt ovat strategian mukaisia uusiutuvan puhtaan energian hankkeita, joilla osaltaan varmistetaan yhtiön sähkön- ja energiaomavaraisuutta.

Lähiajan tavoitteet

- Lännen Biokaasu Oy:n Kurikan biokaasuekosysteemin hankkeen kehittäminen mahdollisten kumppanuuksien kautta, TEM rahoituksessa valmistaudutaan kielteiseen päätökseen.
- Aurinkovoimapuiston investointipäätösvalmiuden saavuttaminen 2025 aikana.
- Sähkökatilla ja kaukolämpöakku investointipäätös Kurikkaan Q1/2025 aikana. Vähentää merkittävästi poltettavaa lämmöntuotantoa.
- Yhtiön strategian päivitys, kun omistajastrategia on selvillä.
- Lämpöhuoltoalueiden fyysisen turvallisuuden loppuunsaattaminen ja pääsynhallinta.
- Siirrettävien (kontti) datakeskusten jäähdytyslämmön käytön selvitykset.
- Koskenkorvan ylijäämälämpöjen hyödyntäminen lämpöverkossa.
- NISII direktiivin toimenpiteiden ja ohjeiston käyttöönotto.

Ympäristötavoitteet

Yhtiön tavoitteena on puolittaa fossiiliset CO₂-päästöt vuoden 2019 tasosta vuoteen 2028 mennessä sekä olla hiilineutraali 2035 mennessä.

Fossiilisen CO₂:n päästöt ovat vähentyneet 2023 loppuun mennessä referenssivuodesta 40 % eli noin 14 700 tonnia vuositasolla. Peltobiomassalaitoksen käyttöönoton jälkeen puolittamistavoitteeseen päästään 2024-2025 aikana. Hiilineutraalisuustavoitteeseen pääseminen vuonna 2035 mennessä vaatii yhtiöltä polttamattoman teknologian investointeja uusiutuvan energia rinnalle.

Vähentää 15 %:lla kaatopaikalle menevää tuhka-jakeen määrää ja saattamalla tämä maanrakennuskelpoiseksi. Lisätään materiaalien kierrätystä ja hyötykäyttöä yhtiön sisällä hyödyntämällä ylisuurten seula-jakeiden käyttöä lämmöntuotannossa.

Kurikan Energia Oy	TP 2023	Ennuste 2024	Ennuste 2025
Liikevaihto, €	9 211 532	9,4-9,5 milj.	9 900 000
Henkilöstön määrä	11	11	11
Lainamäärä vuoden lop., €	2 865 245	2 968 001	2 270 757
Investoinnit, €	912 448	620 000	450 000

Lainakannasta 2 000 000 € on Kurikan Kaupungin myöntämää kertalyhenteistä lainaa.

6.1.3 Kurikan Toimitilat Oy

Kurikan Toimitilat Oy on toiminut vuonna 2024 tavoitteiden mukaisesti uudistamalla vuokrasopimuksia, joihin on saatu kustannusvastaavuutta ja katetta.

Kurikan Toimitilat Oy:n tavoitteet vuonna 2025:

Omistajan asettama tavoite on, että vuokraaminen tapahtuu markkinaehtoisesti kaikkien yksittäisten kiinteistöjen ja omistusten osalta niin, että myös poistot ja kustannukset tulee katettua.

Kurikan Toimitilat Oy:n vuoden 2025 investointiohjelman pääkohdat:

- Neuvotteluja käydään yritysten kanssa heidän tarpeistaan ja tarvittaessa lisätään investointiohjelmaan. Tällä hetkellä neuvottelussa uusi toimistorakennus ja hallilajennus.
- Mahdollinen uuden teollisuuskiinteistön rakentaminen Kurikan alueelle.
- Olemassa olevan kiinteistökannan peruseräparannukset ja korjausvelan vähentäminen.

- Aurinkosähköjärjestelmien lisäämismahdollisuuksien kartoitus ja mahdollinen investointi.
- Energiatehokkuuden parantamismahdollisuuksien kartoittaminen ja mahdollinen investointi.

Lisäksi yhtiö tekee normaalia huolto- ja kunnossapitotöitä omistamillaan kiinteistöillä.

Henkilöstö:

- Toimitusjohtaja

Kurikan Toimitilat Oy	TP 2023	Ennuste 2024	Ennuste 2025
Liikevaihto €	3.833.769	3.670.000	3.520.000
Henkilöstämäärä	1	1	1
Lainamäärä €	12.157.500	15.400.000	19.000.000
Investoinnit €	79.000	6.500.000	6.000.000

6.1.4 Kurikan Vesihuolto Oy

Kurikan Vesihuolto Oy:n perustehtävänä on jakaa talousvettä asiakkaille sekä kerätä ja puhdistaa jätevedet Kurikan kaupunginvaltuuston yhtiölle päättämällä toiminta-alueilla Kurikassa, Jalasjärvellä ja Jurvassa. Tärkein tuotteemme on hyvälaatuinen talousvesi, jonka häiriöttömästä saatavuudesta huolehdimme 24 h vuorokaudessa. Toinen tärkeä palvelumme on jätevesien keräily ja puhdistus mahdollisimman hyvin ennen vesistöön purkua. Näiden tehtävien asianmukainen hoitaminen koostuu monista erilaisista tehtävistä ja palveluista.

Liittyjäpalvelut, kuten tonttijohtojen liitokset, neuvonta ja paikkatiedot ovat tärkeitä palveluja uusille asiakkaille. Asiakkaille ja osuuskunnille on myös erittäin tärkeää palvelua hoitaa vikatapaukset kuten viemäriverkostojen tukkeumat ja jäätymiset sekä vesijohtojen jäätymiset ja vuodot. Kurikan Vesihuolto Oy:llä on ympärivuorokautinen päivystys.

Asiakkaitamme ovat asukkaat, yritykset, maatilat, kaupungin eri organisaatiot, tukkuviesiyhtiö sekä vesi- ja viemäriosuuskunnat. Eri asiakasryhmät tarvitsevat kuitenkin erilaisia palveluita. Laadukkaiden palvelujen ylläpito ja jatkuva kehittäminen asiakastarpeiden mukaisesti vaativat organisaatiolta joustavuutta, palveluhenkisyttä ja ovat siten keskeinen osa Kurikan Vesihuolto Oy:n toiminta-ajatusta.

Yleiset tavoitteet

Kurikan Vesihuolto Oy toimii Kurikan kaupungin alueella. Sen toimialana on vesihuolto ja siihen

läheisesti liittyvät ympäristöalan osat, jolla se pyrkii olemaan tehokas toimija. Kurikan Vesihuolto Oy ylläpitää ja kehittää palveluitaan asiakkaidensa tarpeiden mukaisesti. Palvelut toteutetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti niin taloudellisuuden kuin ympäristönkin kannalta. Taloudellisuuteen pyritään tarkalla menojen seurannalla, hyödyntämällä monipuolisesti paikallisia ja alueellisia vesihuolto-alan yrityksiä sekä alueellisia ja valtakunnan tason yhteistyöverkostoja. Tämä vaatii laitokselta ja sen henkilöstöltä yhteistyökykyä. Kurikan Vesihuolto Oy pyrkii olemaan arvostettu ja luotettava sopimus- ja yhteistyökumppani. Hyvän palvelun ja kehityksen aikaansaamiseksi Kurikan Vesihuolto Oy rekrytoi ja kouluttaa henkilöstönsä suoriutumaan tehtävistään hyvin ja soveltamaan alan parasta tietämystä.

Lähiajan tavoitteet

- Syväpohjavesihankkeen jatkaminen Vaasan Vedden, Eteläpohjanmaan ELY-keskuksen ja Geologisen tutkimuskeskuksen (GTK) kanssa
- Vesi- ja viemäriverkostoa laajennetaan, täydennys rakennetaan ja saneerataan tarpeen mukaan
- Uuden runkovesiputken ja runkoviemäriputken rakentaminen Kurikan taajamasta Jalasjärvelle aloitetaan. Hankkeella varmistetaan Jalasjärven toiminta-alueen vesihuollon toiminta myös tulevaisuudessa
- Vesi- ja viemäriosuuskuntia liitetään yhtiön verkostoon

- Aurinkoenergian lisäinvestointimahdollisuudet kartoitetaan
- Vesimittareiden vaihtoa etäluettaviksi jatketaan, tarkoituksena saada kaikkien toiminta-alueilla sijaitsevien asiakaskiinteistöjen mittarit vaihdettua etäluettaviksi vuoden 2026 loppuun mennessä
- Jäteveden linjapumppaamojen saneerausta jatketaan
- Betonisia viemäriverkoston kaivoja saneerataan muovisilla sisäkaivoilla
- Varavoimakoneet verkoston strategisiin kohtiin asennetaan kiinteästi. Varavoimakoneet sijoitetaan niitä varten rakennettaviin rakennuksiin.
- Valvontakamerat hankitaan strategisiin kohteisiin

Kurikan Vesihuolto Oy	TP 2023	Ennuste 2024	Ennuste 2025
Liikevaihto €	4.990.000,00	5.200.000,00	5.250.000,00
Henkilöstön määrä	10	10	10
Lainamäärä €	17 830 000	17 815 000	17 800 000
Investoinnit	1.850.000,00	1.850.000,00	1.850.000,00

6.1.5 Kurikan Jäähalli Oy

Kurikan Jäähalli Oy ylläpitää jäähallin kiinteistöä ja sen koneita ja laitteita. Jääturheiluun liittyvää toimintaa ylläpitää Kurikan Ryhti Ry Jääkiekkojaosto. Tiloissa voidaan järjestää myös erilaisia messuja ja näyttelyitä. Jäähallin väestönsuojatiloista vuokrataan suojatilaa lähialueen yrityksille.

Lisäksi Kaupungin ja Jäähalli Oy:n välinen sopimus ostopalveluista sisältää mm. seuraavaa:

- varhaiskasvatuksen, koulutoimen sekä vapaa-aikatoimen on mahdollisuus käyttää jääaika lasten ja nuorten liikunnan ja harrastusten tukemiseen.
- Jäähalli on lisäksi muiden kaupungin organisaatioiden käytössä eri tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämiseksi
- palvelua voidaan käyttää myös lasten ja nuorten liikuntaan ostopalveluna, esim. luisteluopetusta tai kerhoja. Opetus järjestetään koulujen omilla kaukaloilla.

Yleiset tavoitteet

Halliyhtiön taloudellinen tilanne on ollut viime vuosin haasteellinen. Tällä hetkellä hinnan nostamiselle on vuoden 2025 alussa on selkeää tarvetta. Taloudellinen tilanne asettaa myös nostotarpeita halliyhtiön ja kaupungin väliseen ostopalvelusopimukseen. Tavoitteena on kuitenkin ylläpitää kohtuuhintaisia harrastusmahdollisuuksia hallin käyttäjille.

Lähiajan tavoitteet:

- Kaukolämpölaitteiston uusinta
- Ilmastoinnin modernisointi
- Palloiluhallin suunnittelu/hankintamenettely suunnitelmakauden jälkeen.

Kurikan Jäähalli Oy	TP 2023	Ennuste 2024	Ennuste 2025
Liikevaihto €	113 018,13	120 000,00	130 000,00
Henkilöstön määrä	1	1	1
Lainamäärä €	206 000,00	231 000,00	331 000,00
Investoinnit	23 375,00	10 000,00	100 000,00

7. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa.

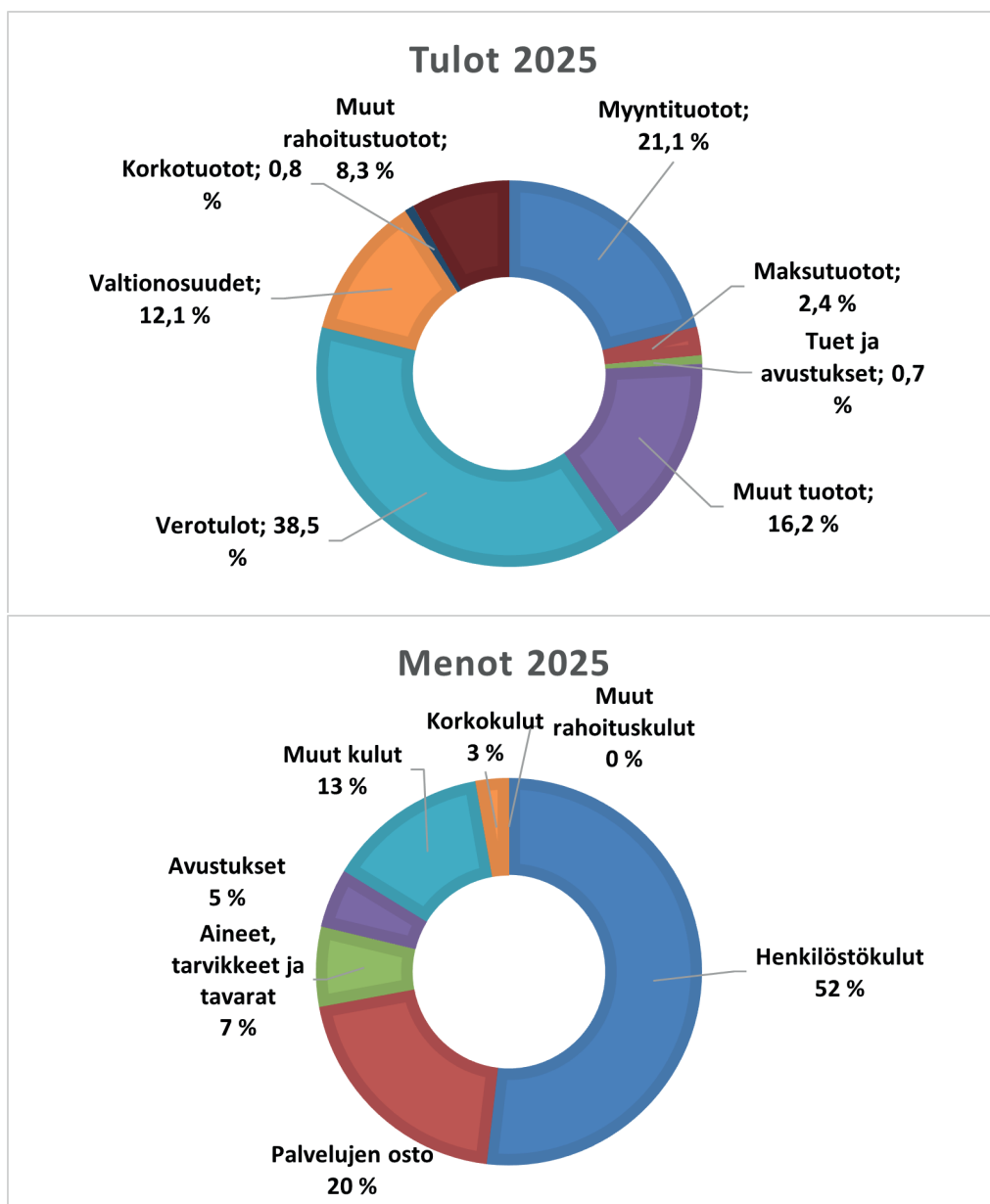
Sitovuustaso

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähdessä sitovat tulosvaikutteiset tuloarvot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousoisissa. Tuloslaskelman sitovia eriä ovat:

- Verotulot
- Valtionosuudet
- Korkotulot
- Muut rahoitustulot
- Korkomenot
- Muut rahoitusmenot
- Satunnaiset erät

Tulot ja menot

Sisältää ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot.

Toimintatulot, toimintamenot ja toimintakate

1 000 €	TP 2023	TA 2024	Enn2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatulot	41 798	41 101	41 153	44 031	44 102	44 141
Muutos €	9 582	-697	52	2 878	71	39
Muutos %	30 %	-2 %	0 %	7 %	0 %	0 %
Toimintamenot	-94 608	-96 974	-98 021	-105 127	-103 891	-102 658
Muutos €	84 919	-2 366	-1 047	-7 106	1 216	1 233
Muutos %	-47 %	3 %	1 %	7 %	-1 %	-1 %
Toimintakate	-52 810	-55 874	-56 869	-61 096	-59 789	-58 517
Muutos €	94 501	-3 064	-995	-4 227	1 287	1 272
Muutos %	-64 %	6 %	2 %	7 %	-2 %	-2 %

Toimintatulot

Merkittävimmän osuuden kaupungin toimintatuloista muodostavat lomituspalvelukorvaukset, 15,3 milj. euroa. Myös ulkoiset vuokratuotot, 14,7 milj. euroa, ovat merkittävä toimintatuloihin kirjattava tulo. Toimintatulot sisältävät myös sisäiset erät kaupungin omien tulosityksikköjen välillä: myyntituotot sisältävät sisäisiä siivouspalveluja 2,3 milj. euroa ja ateriapalvelut 2,8 milj. euroa ja muut tuotot sisältävät sisäisiä vuokratuottoja 12,7 milj. euroa.

Toimintamenot

Merkittävin menoerä kaupungin toimintamenoissa ovat henkilöstömenot, 56,1 milj. euroa. Lomituspalvelujen ulkoiset toimintamenot ovat 17,1 milj. euroa, ja muut kaupungin ulkoiset toimintamenot ovat 70,4 milj. euroa. Tuloslaskelmassa esitetyt toimintamenot sisältävät myös sisäiset erät kaupungin tulosityksikköjen välillä, eli palvelujen ostot sisältävät sisäiset siivous- ja ateriapalvelut ja muut kulut sisältävät sisäisen vuokran yllä mainitun suuruusina.

Toimintakate

Toimintakate on toimintatulojen ja -menojen erotus. Kurikan kaupungin toimintakate on 61,1 milj. euroa negatiivinen talousarviovuonna 2025. Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja muilla rahoitustuotoilla.

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen välitulos arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä lyhyellä aikavälillä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen eikä ns. korjausvelkaa kerry, kunnan tulorahoitus on riittävä. Kurikan kaupungin vuosikate ei kata poistoja talousarviovuonna 2025 eikä suunnitelmavuosina 2026–2027.

Tuloslaskelman tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TA 2024	Enn2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatulot / Toimintamenot, %	44 %	42 %	42 %	42 %	42 %	43 %
Vuosikate / Poistot, %	185 %	6 %	76 %	10 %	41 %	53 %
Vuosikate, euro/asukas	754	25	321	44	197	273
Kertynyt yli- / alijäämä, 1 000 €	19 663	0	17 663	9 894	4 626	26
Asukasluku vuoden lopussa *	19 760	19 507	19 507	19 254	19 004	18 758

* Asukasluku tilastokeskuksen väestöennusteesta 10/2024

7.1 VEROTULOT

Kuntaliiton viimeisin julkaistu kuntakohtainen veroennustekehikko on julkaistu 24.9.2024. Veroennustekehikossa on huomioitu

- Valtiovarainministeriön kesäkuun taloudellinen katsaus
- verotilitykset elokuuhun asti
- Verohallinnon 16.9.2024 julkaisema tilannetieto syyskuun verotilityksestä ja
- Verohallinnon 9.9.2024 julkaisema ennakkotieto vuoden 2023 valmistuvasta verotuksesta.

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan yhteensä noin 13.830 milj. euroa kuluvana vuonna 2024. Vuoteen 2023 verrattuna verotulot pienentyvät 5,2 %. Tämä johtuu sote-uudistuksen ns. verohännän poistumisesta. Sote-uudistuksen rahoituslaissa määrättiin, että Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja lasketaan 12,64 prosenttiyksikköä vuonna 2023 ja vastaava summa siirtyi valtion verotukseen. Myös kuntien osuutta yhteisöverosta laskettiin kolmanneksella. Vuonna 2023 kunnille tilitettiin vielä vuoden 2022 korkeamman veroprosentin mukaisia tuloja. Kurikan osalta tämä ns. verohäntä oli arviolta n. 5 milj. euroa.

Verrattuna vuoden 2024 ennusteeseen kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan 4,1 % vuonna 2025. Kuntien verotulojen kokonaismääräksi arvioidaan 14.400 milj. euroa. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 10.280 milj. euroa. Kunnallisveron tuottoa kasvattaa merkittävästi ansiotulovähennyksen siirtäminen kunnallisverotuksesta valtion verotuloja vähentäväksi eräksi. Tämä tulojen kasvu vastaavasti vähentää kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia veroperustemuutosten kompensatioiden pienentyessä. Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 1.720 milj. euroa, missä on laskua -0,6 % verrattuna kuluvan vuoden arvioon. Verovuoden 2024 ennakkoverot ovat kehittyneet heikosti, eikä muutosta positiiviseen ole arvioitu myöskään verovuodelle 2025. Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 2.400 milj. euroa.

Vuodesta 2026 eteenpäin kuntien verotuloihin on arvioitu varovainen positiivinen kehitys, 3,8–4,2 % vuosittain. Kehitys riippuu yleisestä taloustilanteesta ja lainsäädännöstä.

Kurikan kaupungin verotulot

Verotulot (1000 euroa)	TP2023	TA2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Kunnallisvero	30 891	28 831	30 984	30 685	32 627	33 105
Muutos %	-49,1	-6,7	0,3	-1,0	6,3	1,5
Vero %	8,36	8,40	8,40	8,40	8,40	8,40
Yhteisövero	3 990	3 386	3 129	3 068	3 262	3 440
Muutos %	-37,6	-15,1	-21,6	-2,0	6,3	5,5
Kiinteistövero	5 317	6 020	6 468	8 176	8 176	8 176
Muutos %	4,2	13,2	21,6	26,4	0,0	0,0
Verotulot yhteensä	40 199	38 237	40 581	41 929	44 065	44 721
Muutos %	-44,3	-4,9	1,0	3,3	5,1	1,5

Kuntaliiton syyskuun ennusteen mukaan vuodelle 2024 kertyisi kunnallisveroa 31 milj. euroa. Vuoden 2024 talousarviossa kunnallisverotuloa arviointiin kertyvän 28,8 milj. euroa. Kuntaliiton arvio tilitysten ajoittumisesta on muuttunut aikaisemmaksi, jolloin aiemmin arvioitua suurempi osuus tilittyy tilikaudelle 2024. Talousarvio- ja suunnitelmavuosien kunnallisverotulo perustuu Kuntaliiton syyskuun veroennusteeseen. Talousarviovuonna 2025 kunnallisverotulojen tilitysten arvioidaan vähentyvän -1,0 % verrattuna kuluvan vuoden arvioon. Valtakunnallisesti kunnallisverotulot vahvistuvat. Merkittävimpänä syynä tähän on ansiotulovähennyksen poistaminen kunnallisverosta. Muutokset kuitenkin vähentävät vastavasti valtionosuuksiin kirjattavia verotulomenetysten korvauksia. Myös Kurikan verotettavat ansiotulot – vähennykset huomioiden – vahvistuvat peräti 9,5 %. Talousarviovuoden verotuloarvion heikkeneminen perustuu veroennustekehikon kuntakohtaiseen tilitysarvioon: viime vuotta suuremman osuuden kuluvan vuoden verotuloista arvioidaan tilittyvän jo kuluvalla vuodelle.

Kuntaliiton syyskuun ennusteen mukaan vuodelle 2024 kertyisi yhteisöveroa 3,1 milj. euroa. Vuoden 2024 talousarviossa yhteisöveroa arviointiin kertyvän 3,4 milj. euroa. Arvio on heikentynyt talousarvioon verrattuna, sillä vaikka lokakuussa 2023 veroennustekehikko suhtautui varovaisesti yleiseen talustilanteen ja yritysten tilanteen kehitykseen, tilitykset

ovat kehittyneet vielä tätä heikommin. Vuonna 2025 yhteisöverotuloja arvioidaan kertyvän alle 3,1 milj. euroa, jossa on laskua vielä -2 % verrattuna vuoden 2024 ennusteeseen.

Kuntakohtaisen veroennustekehikon mukaan vuodelle 2024 kertyisi kiinteistöveroa 6,5 milj. euroa. Taloussuunnitelmavuoden 2025 kiinteistöverotulo perustuu Kuntaliiton syyskuun ennusteeseen, mutta voimaitosten kiinteistöverotulojen arvioidaan kasvavan 1.710.000 eurolla. Kasvun edellytyksenä on valmistuneiden uusimpien tuulivoima-alueiden kytkeminen jakeluverkkoon 1.1.2025 mennessä.

Taloussuunnitelma ei sisällä kiinteistöverotuksen uudistuksen vaikutusta.

Tuloveroprosentti		2024	2025
Tuloveroprosentti		8,40	8,40
Kiinteistöveroprosentit	Kiinteistöverolaki rajat	TA 2023	TA 2024
Maa-alueet	1,30-2,00	1,3	1,30
Yleinen kiinteistövero	0,93-2,00	0,93	0,93
Vakituinen asuinrakennus	0,41-1,00	0,60	0,60
Muu asuinrakennus	0,93-2,00	1,20	1,20
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00-6,00	4,00	4,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00-2,00	0,00	0,00
Voimalaitos	3,1	3,10	3,10

7.2 VALTIONOSUUDET

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuudet ovat merkittävin osa kuntiin kohdistuvaa valtionapujärjestelmää. Valtionosuudet tulevat kunnille laskennallisin perustein. Kunnille voidaan myöntää hakemuksesta lisäksi valtionavustuksia.

Rakenteellisesti Suomen valtionosuusjärjestelmä on koostunut kahdesta osasta: kustannus- ja tarve-erojen tasauksesta ja tulopohjan tasauksesta. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella. Sote-uudistus on toteutettu uudistamatta valtionosuusjärjestelmää. Kunnilta leikattiin tietty verotulo- ja valtionosuusrahoitus ja siirrettiin hyvinvointialueille. Kun syksyllä 2024 valmistui tarkentuneet tiedot hyvinvointialueille siirrettyjen palvelujen rahoitustarpeesta ja jo siirretty rajoitus todettiin riittämättömäksi, erotus leikattiin kuntien valtionosuuksista. Valtio on päättänyt vuoden 2025 jättää osan ns.lisäleikkauksesta tekevästä, mutta ei kokonaisuudessaan.

Kuntien valtionosuuteen vaikuttaa siis muita tekijöitä merkittävämmiin vuosien 2021 ja 2022 sote- ja pelastuskustannusten taso.

Myös kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

- valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja
- opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetuin lain mukaisesta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Nimestään huolimatta opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus ei sisällä esim. perusopetuksen kustannuksia, vaan ne kuuluvat kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. OKM:n valtionosuus onkin useilla kunnilla negatiivinen erä, myös Kurikalla, koska sen kautta myös rahoitetaan mm. toisen asteen opetuksen järjestämistä. Erä käsittää myös taiteen perusopetuksen valtionosuuden. Esimer-

kiksi musiikkiopiston kurikkalaisten oppilaiden osalta se on ollut vielä vuonna 2023 osa Alajärven kaupungin valtionosuustilitystä, mutta vuodesta 2024 alkaen osuus on tilitetty Kurikalle.

Kuntien valtionosuuksien arvioidaan olevan yhteensä noin 3,9 mrd. euroa vuonna 2025. VM:n valtionosuuksien ja verotulomenetyksien kompensaaion arvioidaan vähenevän -8,4 % eli 278 milj. euroa. Kuntien valtionosuudet kasvavat, koska TE-uudistuksen myötä kunnille siirtyvien palvelujen rahoitus toteutetaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia kasvattamalla.

(Lähde: Kuntaliitto (Valtionosuudet))

Kurikan kaupungin valtionosuudet

Kurikalle arvioidaan kertyvän valtionosuuksia vuonna 2025 yhteensä 13,5 milj. euroa. Valtionosuuksien kokonaismäärä vähenee ilman TE-uudistuksen vaikutusta noin -1,1 milj. euroa eli noin -7,9 % vuoden 2024 ennusteesta. Valtionosuudet ovat romahtaneet sote-uudistuksen myötä. TE-uudistuksen rahoitus kasvattaa Kurikan peruspalvelujen valtionosuutta 2,4 milj. euroa. Tästä 1,7 milj. euroa on kuntien laajentuvien tehtävien eli TE-palvelujen rahoitusta ja 0,7 milj. euroa työttömyysetuuskulujen kasvun kompensatiota. Peruspalvelujen valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan suunnitelmavuosina 2026–2027 vuoden 2025 tasossa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan vuoden 2024 tasoisina koko suunnitelmakauden 2025–2027.

1 000 euroa	TP2023	TA2024	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Valtionosuudet	15 734	11 088	11 824	13 159	13 159	13 159
Muutos €	-56 750	-4 646	-3 910	1 355	0	0
Muutos %	-78,3	-29,5	-24,9	11,3	0,0	0,0

Valtionosuudet on arvioitu vuosille 2024-2027 seuraavasti:	ENN2024	TA2025	TS2026	TS2027
Peruspalvelujen valtionosuus (ilman TE-uudistuksen vaikutusta)	9 245	9 455	9 455	9 455
TE-uudistuksen laskennallinen vaikutus		2 421	2 421	2 421
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (ilman musiikkiopistoa)	-2 275	-2 275	-2 275	-2 275
OKM valtionosuus musiikkiopiston järjestämisestä	423	423	423	423
Veromenetysten korvaus	4 430	3 135	3 135	3 135
Yhteensä	11 824	13 159	13 159	13 159

7.3 RAHOITUSTULOT JA -MENOT

Korkotulot ja muut rahoitustulot

Kurikan kaupungin korkotulojen arvioidaan olevan 0,8 milj. euroa vuonna 2025. Korkotulot muodostuvat käytännössä kokonaan antolainoista saatavista koroista, joista merkittävimpänä kaupungin tytäryhtiöiden Kurikan Vesihuolto Oy:n lainastaan maksama alle 0,5 milj. euron korko. Korkotuloja arvioidaan kertyvän myös 185 tuhatta euroa vakuutustalletuksesta. Suunnitelmavuosien 2025–2027 korkotulot on arvioitu antolainojen voimassaolevien sopimusten suuruisina. Kurikan Vesihuolto Oy:n kertalyhenteiset lainat 8,1 milj. euroa ja 9,7 milj. euroa on uudelleenjärjestelty valtuuston kesäkuun 2022 päätöksellä, ja lainat ovat entisin ehdoin voimassa 31.1.2024 saakka, mutta taloussuunnitelmassa kyseisten lainojen korkotulot on arvioitu myös suunnitelmakaudelle 2025–2027. Kaupungin tytäryhtiöiden mahdollisten tulevien investointien rahoitustarve valmistellaan erikseen päätettäväksi.

Muut rahoitustulot, 9 milj. euroa, muodostuvat pääosin arvioidusta Neste Oyj:n ja Fortum Oyj:n osingoista suunnitelmavuosina 2025–2027 vuosittain. Osingot on budjetoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen.

Vuonna 2023 osinkotuottoja kertyi 12,9 milj. euroa. Arvio vuoden 2024 osinkotulosta on 12,8 milj. euroa yhtiöiden päätösten mukaisesti.

Korkomenot ja muut rahoitusmenot

Kurikan kaupungin korkomenot jatkavat suunnitelma-kauden aikana kasvuaan lainamäärän nousun vuoksi. Korkotason arvioidaan asettuvan 2,5 %:iin. Korkomenojen arvioidaan olevan 3 milj. euroa talousarviovuonna 2025. Rahoituksen korkoriski on kasvanut korkotason nousun myötä. Syksyllä 2024 kaupungin pitkäaikaisien lainojen keskiporkko on 2,5 %. Korkoriskiä hallitaan kiinteäkorkoisilla lainoilla. Tällä hetkellä lainakannasta kiinteäkorkoisten lainojen osuus on noin 40 %.

Pitkäaikaista lainaa on suunniteltu otettavaksi talousarviovuoden 2025 aikana 32,1 milj. euroa. Samanaikaisesti pitkäaikaista lainaa arvioidaan lyhennettävän noin 17,4 milj. euroa. Suunnitelmavuosina 2025 ja 2026 lainakanta kasvaa yhteensä noin 23,9 milj. euroa.

7.4 POISTOT

Kurikan kaupungin poistonaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen käytetään ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista taloudellisen käyttöiän mukaan.

Suunnitelmapoistot 8,6 milj. euroa on arvioitu talousarviovuodelle 2025 vuoden 2024 jo toteutuneiden ja arvioitujen poistojen tasossa huomioiden tiedossa

olevat muutokset investointisuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden arvioidusta hankinta- tai käyttöönottokaudesta alkaen. Suunnitelmakauden uudisrakennukset on laskettu poistettavaksi pääsääntöisesti 30 vuoden poistoajalla. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä jatkaa kasvuaan suunnitelmakauden aikana, kun investointitaso pysyy korkeana.

Tuloslaskelmaosa

	TP 2023	TA 2024	Enn2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot						
Myyntituotot	23 171 592	22 698 248	22 698 248	23 025 864	23 025 864	23 025 864
Maksutuotot	2 346 867	2 178 677	2 230 677	2 589 600	2 701 600	2 701 600
Tuet ja avustukset	1 299 528	1 013 406	1 013 406	771 863	733 333	771 943
Muut tuotot	14 979 877	15 210 234	15 210 234	17 643 680	17 641 450	17 641 450
Toimintatuotot yhteensä	41 797 864	41 100 565	41 152 565	44 031 007	44 102 247	44 140 857
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-52 745 252	-54 785 742	-55 206 345	-56 107 033	-55 949 570	-55 980 210
Palvelujen osto	-17 912 571	-19 140 266	-19 591 840	-21 851 864	-20 852 996	-20 794 996
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 162 790	-6 366 441	-6 481 441	-7 217 553	-7 162 545	-7 163 105
Avustukset	-4 526 428	-4 397 070	-4 397 070	-5 373 250	-5 373 250	-5 373 250
Muut kulut	-13 260 797	-12 284 685	-12 344 685	-14 557 491	-14 553 071	-13 346 631
Toimintakulut yhteensä	-94 607 838	-96 974 204	-98 021 381	-105 107 191	-103 891 432	-102 658 192
Toimintakate	-52 809 972	-55 873 639	-56 583 816	-61 076 184	-59 789 185	-58 517 335
Verotulot	40 198 507	38 237 100	40 361 000	41 929 400	44 065 330	44 721 410
Valtionosuudet	15 733 900	11 088 400	11 758 000	13 158 635	13 158 635	13 158 635
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	1 191 079	886 540	886 540	844 800	840 500	830 200
Muut rahoitustuotot	13 004 592	9 105 000	12 755 731	9 020 000	9 000 000	9 000 000
Korkokulut	-2 411 277	-2 952 000	-2 952 000	-3 000 000	-3 524 000	-4 060 000
Muut rahoituskulut	-15 610		0	-5 000	-5 000	-5 000
Rahoitustuotot/ kulut yht.	11 768 784	7 039 540	10 690 271	6 859 800	6 311 500	5 765 200
Vuosikate	14 891 219	491 401	6 225 455	851 651	3 746 280	5 127 910
Poistot ja arvonalentumiset	-8 029 893	-8 041 250	-8 244 240	-8 645 890	-9 039 750	-9 753 400
Tilikauden tulos	6 861 326	-7 549 849	-2 018 785	-7 794 239	-5 293 470	-4 625 490
Poistoeron muutos	268 859	25 446	25 446	25 450	25 450	25 450
Tilikauden yli-/ alijäämä	7 130 185	-7 524 403	-1 993 339	-7 768 789	-5 268 020	-4 600 040

8. INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Mahdollisen varauksen käyttö on esitetty hankkeen kohdalla.

Sitovuustaso

Talousarvion investointiosan määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia kustannuspaikkatasolla. Lisäksi hankkeiden perusteluissa voi olla sitovia perusteluita.

Tekninen lautakunta päättää seuraavista määrärahoista huomioiden määrärahavaraukset:

- Muut keskushallinnon rakennukset
- Terveystoimen muut rakennukset
- Sosiaalitoimen muut rakennukset
- Koulutoimen muut rakennukset
- Varhaiskasvatuksen muut rakennukset
- Vapaa-ajan muut rakennukset
- Teknisen toimen muut rakennukset
- Muut ulos vuokratut rakennukset
- Asuinrakennukset
- Kadut ja tiet
- Torit ja puistot
- Jakamaton liikunta-alueet
- Tekniikan irtain omaisuus

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, kuuluvat talousarvion käyttötalousosaan.

Käyttösuunnitelmat

Valtuuston hyväksytyä talousarvion lautakunnat jakavat edellä sitovuustason kohdalla erikseen mainitut määrärahat kohteille.

Yhteenveto investoinneista

Kurikan kaupungin talousarvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Menot yhteensä	-16 461 000	-16 795 000	-16 765 000
Tulot yhteensä	340 000	120 000	100 000
Netto yhteensä	-16 121 000	-16 675 000	-11 665 000

Kaupunginhallituksen investoinnit

KH-INVESTOINNIT	Kustannus-arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
913242 Varautuminen		-150 000	-150 000	-150 000
913711 Tietohallinnon investoinnit		-140 000	-120 000	-120 000
959120 Osakkeet ja osuudet		-25 000	-25 000	-25 000
959114 Maa- ja metsäalueet		-500 000	-500 000	-500 000
Tuloarvio		100 000	100 000	100 000

913242 Varautuminen

- Määrärahavaraus varautumiseen ja valmiuden kehittämiseen

913711 Tietohallinnon investoinnit

- Sisältää peruslaitteinvestointeja, mm. uudistettavia työasemia, palvelinjärjestelmien pitämisen ajanmukaisena, kuiturakentamisen toimipisteiden

välillä varayhteyksien varmistamiseksi sekä wifin päivittämisen.

959120 Osakkeet ja osuudet

- Muut osakkeet ja osuudet -25 000, sisältää mahdollisia vielä toteutuvia Jäähalli Oy:n osakkeiden lunastuksia ja muita vähäisiä hankintoja.

Ympäristöterveyslautakunnan irtain omaisuus

IRTAIN OMAISUUS	Kustannus-arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ympäristöterveyslautakunnan irtain omaisuus		-15 000		

Ympäristöterveyslautakunnan irtain omaisuus

- Röntgenin uusiminen Kurikan eläinlääkäriasemalle.

Sivistyspalveluiden irtain omaisuus

SIVISTYKSEN IRTAIN	Kustannus-arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
933185 Opetustoimen IT-laittehankinnat		-75 000	-75 000	
932230 Uuden päiväkodin kalustaminen			-250 000	

Vapaa-aikapalveluiden irtain omaisuus

VAPAA-AIKAPALVELUIDEN KO- NEET JA KALUSTEET	Kustannus- arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
939210 Vapaa-aikatoimen irtaimisto (tunn 1)		-84 000	-60 000	-30 000

939210 Vapaa-aikatoimen irtaimisto

- Liikunta-alueiden valvontakamerat 2025
- Kuntosalien kalusto 2025-2027
- Nuorisotilojen liikunnallistaminen 2025

TEKNISEN LAUTAKUNNAN INVESTOINNIT

Hallinnon rakennukset

HALLINNON RAKENNUKSET	Kustannus- arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
952120 Keskushallinnon rakennukset (tun.1)		-90 000		
952124 Kurikka-talo	11.000.000	-500 000	-5.250.000	-5.250.000

952120 Keskushallinnon rakennukset (tun.1)

- Jalasjärvitalon tilamuutokset yhdistysten käyttöön
2025

Terveystoimen rakennusinvestoinnit

TERVEYSTOIMI	Kustannus- arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
952130 Terveystoimen rakennukset (tun.1)		-700 000	-230 000	-80 000

952130 Terveystoimen rakennukset

- Sote-keskuksen vuodeosasto, piha-alueet, rakennusalueen saneeraus, keittiön lattian saneeraus ja pesulinjaston uusinta 2025
- Jurvan terveysaseman piha-alueen saneeraus 2025-2026
- Jalasjärven terveysasema murto- ja kulunvalvonnan saneeraus 2025, vesikattojen saneeraukset 2025-2027
- -Jalasjärven eläinlääkäriaseman julkisivun saneeraus 2025

Vapaa-aikatoimen rakennuksien investoinnit

VAPAA-AIKATOIMI	Kustannus-arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
952410 Vapaa-aikatoimen rakennukset (tun.1)		-1 140 000	-1 480 000	
952421 Kurikan uimahalli	15 200 000	-60 000	-20 000	-20 000

952410 Vapaa-aikatoimen rakennukset

- Kurikan kirjaston Ilmanvaihdon ja vesikaton saneeraus, sisäpuolen perusparannukset 2025
- Jalasjärven kirjaston Ilmanvaihdon, julkisivun ja katon saneeraus 2025-2026
- Jurvan liikuntahallin piha-alue ja peruskorjaus 2025-2026
- Monnarin ilmanvaihdon saneeraus ja muut perusparannustyöt 2025-2026

- Jurvan kirjaston vesikaton saneeraus 2026
- Pukkioniemen pesäpallokentän pukuhuonetilat 2026. Selvitetään mahdollisuus yhdistysten kanssa yhteistyössä kehityshankkeelle.

952421 Kurikan uimahalli

- Kurikan uuden uimahallin suunnitteluun on varattu suunnitelmäärärahat vuosille 2025-2027. Kustannusarvio muodostuu suunnittelun edettyä.

Muut rakennusten investoinnit

MUUT RAKENNUKSET	Kustannus-arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
952510 Muut rakennusinvestoinnit (tunn.1)		-485 000	-425 000	-385 000
952610 Ulos vuokratut rak. (tun.1)		-140 000	-40 000	

952510 Muut rakennusinvestoinnit

- Vuosittainen määräraha kiireellisiin sisäilmakorjauksiin, kiireellisiin käyttäjälähtöisiin tilamuutoksiin, yms.
- Vuosittainen määräraha aurinkosähköön kestävään kehitykseen ja ostosähkön vähentämiseksi
- Vuosittainen määräraha valaisinsaneerauksiin kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamiseksi
- Vuosittainen määräraha 2025-2026 sähköautojen latausasemiin

952610 Ulos vuokratut rak.

- Pitkämön leirintäalue Päärakennuksen perusparannukset, pikkumökkien uusinta 2025-2026"
- Sällin leirintäalueen päärakennuksen alueen suunnittelu ja perusparannustyöt 2025-2026.
- Jalasjärven vesilaitoksen varaston vesikaton saneeraus 2025

Kunnallistekniikan investoinnit

KUNNALLISTEKNIikka	Kustannus- arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
956800 Kadut, tiet		-4 272 000	-4 218 000	-3 347 000
956211 Torit ja puistot		-193 000	-172 000	-150 000
956313 Jakamaton liikunta-alueet tuloarvio		-1 181 000 240 000	-1 530 000 20 000	-561 000
956314 Liikennepuisto		-511 000		

956800 Kadut, tiet / Liikenneväylät

Asuntoalueet

- Paavolan asuntoalueen toteutusta jatketaan v. 2025 rakentamalla Riimukuja loppuun ja toteutetaan valaistus asuntokaduilla. Asuntokatujen päällystys v. 2027.
- Huovinrannan alueen toteutus jatkuu tarpeen mukaan asuntokatujen rakentamisella sekä asemakaavan laajennuksella tulevina vuosina.
- Riihikallion asuntoalueen asemakaavan laajennuksen toteutus tulevina vuosina.
- Rajalanmäen asuntoalueen laajennuksen toteutuksen jatkuu valaisemalla asuntokadut v. 2026 ja asfaltoimalla v. 2027.
- Kiskon asuntoalue II Kankaanpäänkujan asfaltointi v. 2027.
- Ilkankallion asuntoalueen toteutus jatkuu Eliaksenkujan asfaltoinnilla v. 2025 ja alueen toteutus jatkuu tulevina vuosina.
- Mallunojan asuntoalue rakentaminen jatkuu Harjakoskenraitin loppuosan rakentamisella v. 2025 ja toteutus jatkuu tulevina vuosina.
- Pappilankankaan asuntoalueen toteutus jatkuu Pikkupappilantien valaistuksella v. 2026 ja Alingontien rakentamisella tulevina vuosina.
- Koulutien alueen toteutus jatkuu tulevina vuosina.
- Koskimäen asuntoalueen toteutus tulevina vuosina.
- Hautalan ja Hiipakan asuntoalueen toteutus tulevina vuosina.
- Kiven asuntoalue II:n toteutusta jatketaan kevyenliikenteen yhteydellä Koivukuja – Kurjenpolventie tulevina vuosina.
- Kakkurin asuntoalueen Peltosentien valaistus ja päällystys tulevina vuosina.

Teollisuusalueet

- Ikarin teollisuusalueen toteutus jatkuu tarpeen mukaan tonttikatujen rakentamisella.
- Paulaharjunteollisuus alue toteutus jatkuu tarpeen mukaan.
- Korven teollisuusalueen Salontien päällystämätön osuus päällystetään ja valaistaan kokonaisuudessaan tulevina vuosina.
- Täydennysrakentaminen ja pienet korjauskohteet tarkentuu tarpeiden mukaan.
- Magneetin alue jatkuu Koivuhaan rakentamisella v. 2026.
- Kivistön teollisuusalue (vt3 / vt19 risteysalue) Sepänkadun Kivistönkylän pohjoispuoli ja Kivistönkyläntien eteläpuolen pl välillä 0 – 200 sekä Lekakujan jälkitöiden loppuunsaattaminen v. 2025. Alasinkujan rakentaminen v. 2026. Trikookujan jatkeen ja Sepänkadun väli vt3- Meijeritien rakentaminen ja valaistus v. 2025. Muilta osin toteutus jatkuu tulevina vuosina.

Hakunin palstoitus alueen rakentamisen loppuun saattaminen v. 2025.

Katujen täydennysrakentaminen ja saneeraus

- Keskustan alueen katutilojen ja kevyenliikenteen järjestelyt ydinkeskustassa on tehtävä kevyenliikenteen liikenneturvallisuuden ja ajoneuvoliikenteen sujuvuuden parantamiseksi sekä viihtyisyyden ja ulkoilmeen parantamiseksi. Toteutus jatkuu v. 2026 - 2027 saneeraamalla Keskuspuistikko välillä Asematie - Seurapuistikko rakennekerrokset v. 2026 ja päällystepinnoitteet v. 2027.
- Perusparantamista on tehtävä useilla sorapintaisilla kaduilla sekä ns. kevyenkunnallistekniikan aikaan toteutetuilla kaduilla mm Jurvan ja Jalas-

järven alueiden katusaneeraukset.

- **Asfaltointia** on suoritettava useilla katuosuuksilla ajourien ja muiden vaurioiden poistamiseksi. Myös uusimmilla kaava-alueilla olevia sorapintaisia katuja on päällystettävä.
- **Katuvalaistuksen** saneerausta jatketaan energiaa säästävin valaisimin. Katuja tievalojen ohjausjärjestelmä vaihtoehtojen kartoitus ja suunnittelu v. 2025 – 2026.
- Kausi- ja jouluvalojen saneeraus v. 2025.

Liikenneturvallisuus

- Kurikan liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisten parannusten toteuttamista jatketaan kiireellisyysluokan II ja III mukaisilla parannuksilla.
- Jalasjärven kaupunginosan liikenneturvallisuussuunnitelman parannustoimenpiteet jatkuvat kiireellisyysluokan I ja II mukaisilla parannuksilla.

KÄPY, kävelyn- ja pyöräilyn edistämishjelma

- Ohjelman mukaiset hankkeet tulevana vuosina. Ohjelmasta käynnistetty Kulmantien ja Lempi-laaksontien kevyenliikenteen väylien suunnittelu loppuun v. 2025 ja toteutuksen aloitus v. 2026.

Sadevesiviemäröinti

- **Sadevesiviemäröinti** keskustan alueella on hyvin puutteellinen. Hyvän taajamakuvan luomiseksi ja asumisviihtyvyyden parantamiseksi sen suunnitelmallista rakentamista on jatkettava. Toteutus jatkuu tulevana vuosina, huomioiden kuitenkin tonttien täydennysrakentamisesta tulevat tarpeet.

Kehittämiskohteet ja yhteishankkeet ELY-keskuksen kanssa

- **Huovintien kevyenliikenteen** järjestelyt v. 2023 laaditun liikenneselvityksen pohjalta.
- **Kevyenliikenteen järjestelyt Linjatietie – mt 6900 – Kiskontie.**
- **Jurvantien kevyenliikenteenväylä** välillä Jaakontie-Hietikko-Laurilatie rakentamisen aloitus v. 2025.
- **Väylävirasto suunnittelee Jalasjärven Kivistönkylän risteystä** (Vt 3 /Vt 19 alue) toteutus alkaa tulevana vuosina.
- **Rantatie-Keskustie 2025**
- **Huovintie 2025**

956211 Torit ja puistot

- **Magneetin viheralueet**

- **"Kaupungintalon" tontin kehittäminen.**
- **Huovinrannan alueen** puistoalueiden rakentaminen tulevina vuosina.
- **Leikkipuistojen** peruskorjauksia vuosittain tarpeen mukaan.
- **Koulujen ja päiväkotien leikkivälineiden** saneerausta jatketaan, SFS-standardin mukaisesti tarkastetuilla ja hyväksytyillä välineillä, vuosittain tarpeen mukaan.
- **Jalasjärven torin** saneeraus.
- **Leikkipuistojen** valaistussaneeraukset sekä täydennykset.
- **Puistonpenkkien ja roskakorien** lisääminen.
- **Kurikan tori** valaistussaneeraus v. 2025.

956313 Jakamaton liikunta-alueet

- **Kuntoratojen valaistuksen** saneeraus jatkuu energiaa säästävimmillä ratkaisuilla v. 2025–2026.
- **Ulkopelikenttien valaistussaneeraus** v. 2025–2027.
- **Keskusta–Paavali–Panttila-kuntoradan** Paavalin sillan suunnittelu 2026 ja rakentaminen v. 2028
- **Kuntoratojen pohjien saneeraus** jatkuu mm. Keskusta–Panttila, Kiuaskallio, Kärjenmäki, Hakuni v. 2025–2027.
- **Urheilupuistoalueen** pesäpallokentän saneeraus hiekkatekonurmi v. 2025. Kuuluttamo 2026.
- **Jurvan urheilukentän** saneerauksen suunnittelun loppuunsaattaminen v. 2025 ja toteutus v. 2026.
- **Ulkopelikenttien kunnostus.** Jalasjärven koulukeskuksen kentän pinnoite ja kaukalonpohjan saneeraus v. 2025.
- **Kaukaloiden** uusimista jatketaan v. 2024.
- **Ulkokuntoilulaitteet** Jurva v. 2026 ja Jalasjärvi ympärysaita ja pinnoite v. 2025. Kurikan urheilupuiston ulkokuntosalin päivittäminen v. 2027.
- **Kiuaskallion** laskettelukeskus hissien saneeraus loppuunsaattaminen v. 2025.
- **Kiuaskallion** rullarata ampumakatoksen kierto asfaltointi v. 2025.
- **Skeittipuisto** Jalasjärvi päivitys v. 2027.
- **Kiuaskallion** tenniskentän saneeraus pohjarakenteet v. 2025 ja pinnoite v. 2026.
- **Jurvan** tenniskentän saneeraus pohjarakenteet v. 2025 ja pinnoite v. 2026.
- **Jurvan pesäpallokenttä** kuuluttamo v. 2026.
- **Tuiskulan pallokenttä** pohjarakenteet v. 2025. Sulanapito ja pinnoite v. 2026.

956314 Liikennepuistot

- **Liikennepuistot saneeraus.** Toteutukset Jalasjärvi toteutuksen loppuunsaattaminen ja huoltokennus v. 2025, Kurikka pinnoitteet ja kalusto v. 2025 ja Jurva pohjarakenteet pinnoitteet ja kalusto v. 2025.

Tekniikan irtain

TEKNIikka IRTAIN	Kustannus-arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
954800 Tekniikan irtain omaisuus		-695 000	-30 000	-52 000

954800 Tekniikan irtain

- **Tielanojen** uusiminen v. 2026 ja v. 202.
- **Jäänhoitoaura** uusiminen Jurva liikunta-alueet v. 2025.
- **Lava-auto** (Pick-up) hankinta Jalasjärvi liikunta-alueet v. 2025.
- **Haketus-/lumetusvaunu** liikunta-alueet hankinta v. 2025.
- **Ruohonleikkurit** liikunta-alueet ja yleiset alueet vaakataso ruohonleikkurien vaihtoja tarpeen tehdä käyttöään myötä v. 2025 ja v. 2027.
- **Huoltoauton** uusiminen on tarpeellinen käyttöään myötä Kurikka yleiset alueet v. 2025.
- **Latukoneiden** uusiminen on tarpeellinen käyttöään myötä Jurva ja Jalasjärvi v. 2025.
- **Maankäytön mittauslaitteistojen** uusiminen v. 2025.

9. RAHOITUSOSA

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. **Toiminnan ja investointien rahavirran** positiivinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Toiminnan ja investointien ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. **Investointien rahavirta** muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta. **Rahoituksen rahavirtaan** budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Rahoitus päättyy Vaikutus maksuvalmiuteen -erään, joka saadaan laskelmalla yhteen etumerkit huomioon ottaen toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. **Vaikutus maksuvalmiuteen** -erän positiivinen arvo tarkoittaa kunnan maksuvalmiuden vahvistumista ja negatiivinen sen heikkenemistä.

Toiminnan ja investointien rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman, sen välitulosten ja niistä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Sitovuustaso

Seuraavat rahoitusosan erät ovat sitovia:

- Antolainasaamisten muutos
- Pitkäaikaisten lainojen lisäys
- Pitkäaikaisten lainojen vähennys
- Lyhytaikaisten lainojen muutos
- Oman pääoman muutokset

Arvopaperit

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan valtuusto päättää varallisuuden hoidosta ja sen periaatteista. Kaupunginvaltuusto on 22.2.2021 § 9 hyväksynyt sijoitussuunnitelman, että pysytään nykyisissä omistuksissa riskit tiedostaen. Kaupunginvaltuusto on 1.6.2023 § 48 päättänyt aloittaa pitkäjänteisen säästämissuunnitelman siten, että osinkotuloja sijoitetaan hajauttamisen aikaansaamiseksi markkinoille, mikäli osinkotuotto ylittää budjetoidun ja kyseisen tilikauden tulos on budjetoidulla osinkotuotolla ylijäämäinen, käyttää hallitus budjetoidun osinkotuoton ylittävistä osas-

ta vähintään kymmenen prosentin osuuden uusien osakkeiden hankintaan ja hajauttamiseen. Vuonna 2024 sijoitettava summa on 700.000 euroa. Vuoden 2025 rahoituksessa ei ole tässä vaiheessa huomioitu säästämissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.

Antolainaukset muutokset

Antolainasaamisten **lisäyksiä** on budjetoitu seuraavasti:

- Antolainasaamisten lisäys ei sisällä uusia antolainoja tytäryhtiöille suunnitelmakaudella.
- Taloussuunnitelmavuosille 2025–2027 hankeaikaisiin lainoihin on budjetoitu 100.000 euroa/vuosi.

Mikäli tytäryhtiöillä on investointitarpeita, näiden aiheuttamat mahdolliset laina-, pääomitus- tai takaustarpeet käsitellään kaupunginvaltuustossa erillisen valmistelun jälkeen. Kaupunginvaltuusto on 20.6.2022 § 171 päättänyt, että Kurikan Vesihuolto Oy:lle myönnettyjä 9,7 milj. euron ja 8,1 milj. euron bullet-lainoja jatketaan entisin ehdoin 31.12.2024 saakka. Valmisteilla on esitys jatkaa lainoja entisin ehdoin yli suunnitelmakauden; lainoihin liittyen taloussuunnitelma ei sisällä toimenpiteitä. Kurikan Jäähalli Oy:lle palloiluhallin rahoitukseen myönnettyjen 1,2 milj. euron pääomalainojen laina-aikaa on jatkettu kaupunginvaltuuston 23.1.2023 päätöksellä 14.1.2025 saakka. Lainoista on nostettu marraskuussa 2024 n. 0,2 milj. euroa. Yhtiön rahoituksesta ja pääomalainoista valmistellaan loppuvuoden 2024 aikana erilliset päätökset; taloussuunnitelma ei sisällä toimenpiteitä.

Antolainasaamisten **vähennyksiä** on budjetoitu seuraavasti:

- Taloussuunnitelmavuosina tytäryhtiöiden antolainalyhennyksiä on takaisinmaksuohjelman mukaisesti 0,4 milj. euroa vuosina 2025 ja 2026 ja 0,3 milj. euroa vuonna 2027.
- Lisäksi taloussuunnitelmavuosille 2025–2027 on arvioitu hankelainojen vähennyksiä 100.000 euroa/vuosi. Hankeaikaiset lainat erääntyvät, kun hankkeen avustusrahoitus on tilitetty.

Lainakannan muutokset

Talousarviovuonna 2025 kaupungin lainakannan arvioidaan kasvavan 14,7 milj. eurolla. Pitkäaikaisia velkoja lyhennetään maksuohjelman mukaisesti 17 milj. eurolla. Uutta pitkäaikaista velkaa otetaan bruttona 31,7 milj. euroa. Suunnitelmakaudella velkaantumisen arvioidaan jatkuvan noin 15,1 milj. euroa vuonna 2026 ja 8,8 milj. euroa vuonna 2027. Suunnitelma-kauden lopussa arvioidaan velkaa olevan noin 167,8 milj. euroa ja lainakanta asukasta kohden on 8947 euroa.

Kaupungin rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan rahavirta ei suunnitelmakaudella riitä kattamaan investointien rahoittamista eikä myöskään pääoman palautuksia, minkä vuoksi kaupungin velkaantuminen jatkuu. Suunnitelmavuodelle 2027 on asetettu merkittävä talouden tasapainotusvaade, jonka toimenpiteitä ei ole vielä määritelty. Mikäli tasapainotus ei toteudu, lainakanta tulee kasvavamaan nyt arvioitua enemmän.

Rahoituslaskelman tunnusluku investointien tulo-rahoitus kertoo, kuinka paljon investointien omahankintameno-

ta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Talousarviovuonna 2025 kaupungin ennustettu tulo-rahoitus kattaa vain 5,1 % investointien omahankintamenoista. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet. Mikäli taloussuunnitelmavuodet 2026 ja 2027 toteutuvat nyt arvioituilla tulo-rahoituksella ja investointitasolla, tulo-rahoitus-% kasvaa 35,2 %:iin.

Lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Talousarviovuonna 2025 kaupungin lainanhoitokate on vain 0,19 tarkoittaen, että vieraan pääoman hoitoon joudutaan ottamaan lisälainaa, realisoimaan kaupungin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi tulo-rahoitus on riittävä lainojen hoitoon. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Tunnusluku on heikko koko suunnitelmakauden ajan.

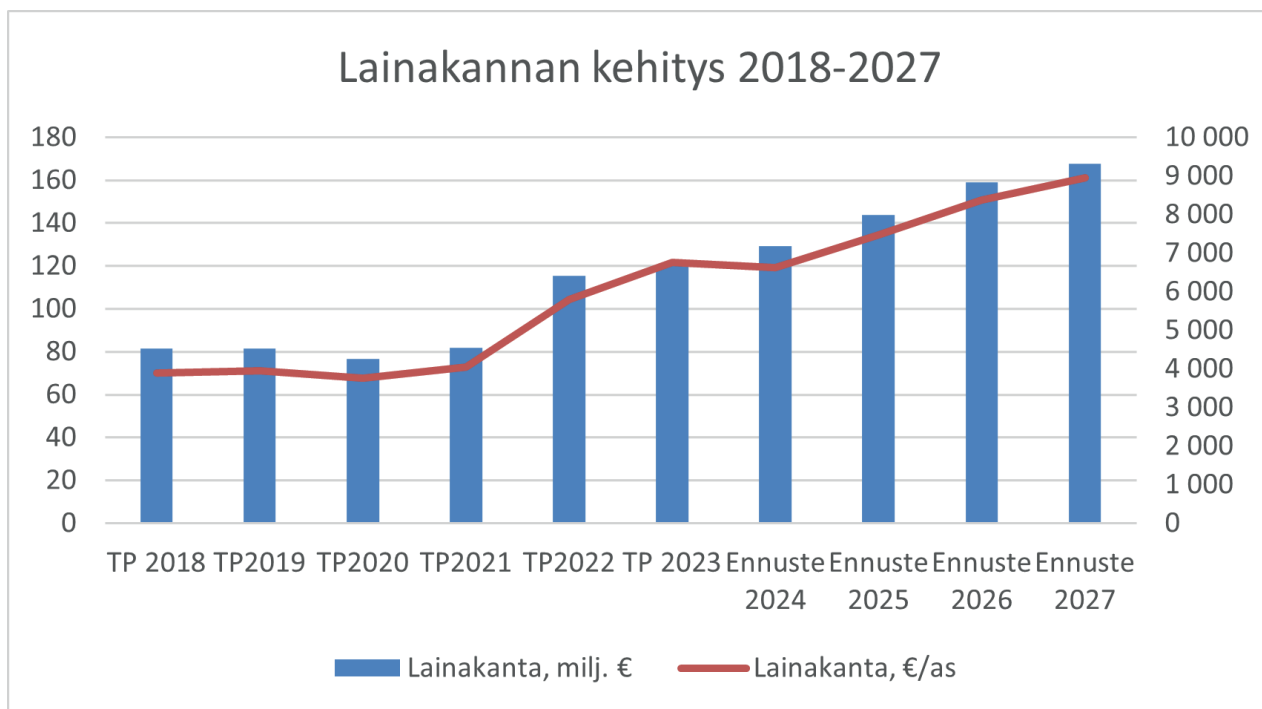
Lainakannan muutokset, 1000 euroa

	TP 2023	TA 2024	Enn2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lainojen lisäys	20 000	34 000	26 000	31 700	39 100	30 000
Lainojen vähennys	-28 718	-17 400	-17 400	-17 010	-23 970	-21 180
Lainakannan muutos	-8 718	16 600	8 600	14 690	15 130	8 820
Lainakanta 31.12.	120 589	131 918	129 189	143 879	159 009	167 829

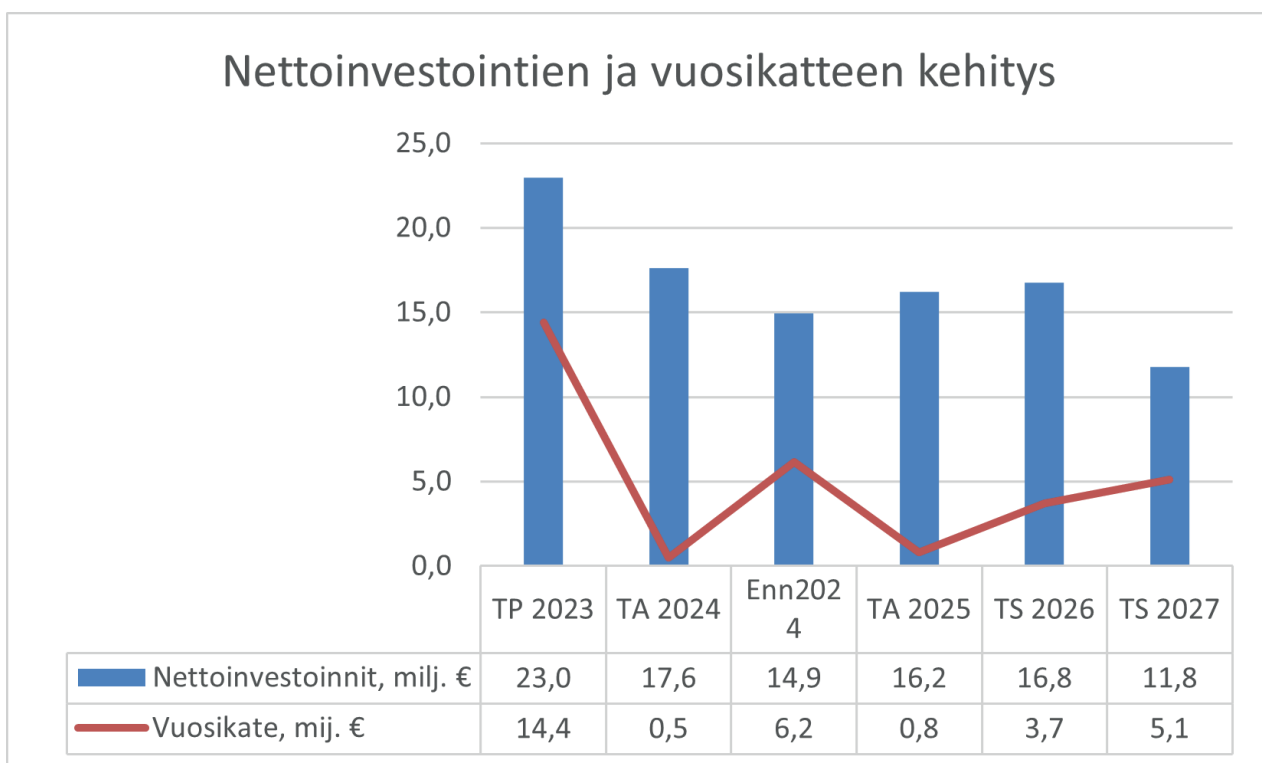
Rahoituslaskelman tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	Enn2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Investointien tulo-rahoitus %	62,8 %	2,7 %	41,4 %	5,1 %	19,1 %	35,2 %
Lainakanta euroa/asukas	6103	6763	6623	7473	8367	8947
Lainanhoitokate	0,56	0,17	0,45	0,19	0,26	0,36
Asukasluku vuoden lopussa *	19 760	19 507	19 507	19 254	19 004	18 758

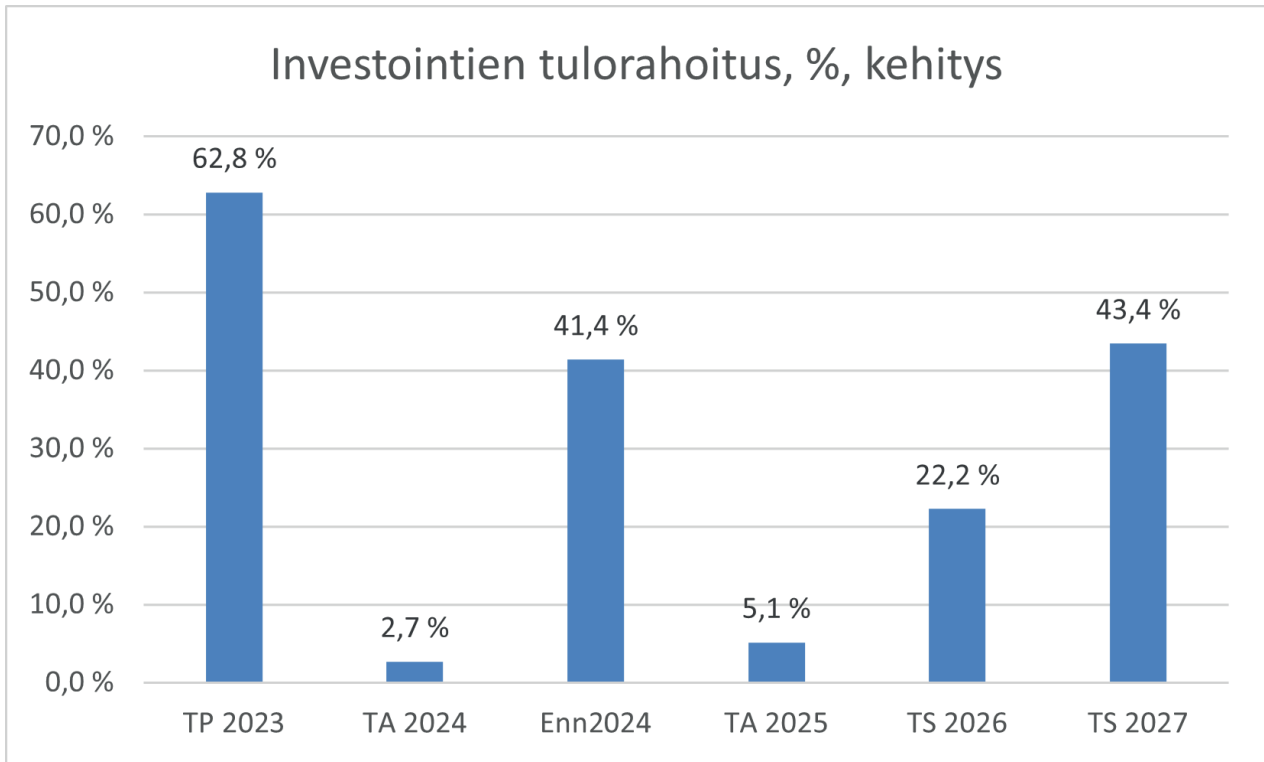
* Asukasluku Tilastokeskuksen väestöennusteesta 10/2024

Kuvaajasta lainakannan kehitys on nähtävissä kaupungin lainakannan ja kaupungin lainakannan asukasta kohden toteutunut kehitys tilinpäätöksessä 2023, ennuste vuonna 2024 ja arvioitu kehitys vuosina 2025-2027.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Rahoituslaskelmaosa

	TP 2023	TA 2024	Enn2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	14 891 221	491 401	6 181 533	851 651	3 746 280	5 127 910
Tulorahoituksen korjaukset	-470 379	-18 000		-18 000	-18 000	-18 000
Toiminnan rahavirta	14 420 842	473 401	6 181 533	833 651	3 728 280	5 109 910
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-23 514 433	-17 640 000	-14 937 000	-16 461 000	-16 795 000	-11 765 000
Rahoitusosuudet investointeihin	559 046			240 000	20 000	
Pys. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	48 771	118 000		118 000	118 000	118 000
Investointien rahavirta	-22 906 616	-17 522 000	-14 937 000	-16 103 000	-16 657 000	-11 647 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 485 774	-17 048 599	-8 755 467	-15 269 349	-12 928 720	-6 537 090
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-204 384	-50 000	-141 000	100 000	100 000	100 000
Antolainasaamisten vähennys	560 965	469 890	469 890	544 130	544 130	434 130
Antolainauksen muutokset	356 581	419 890	328 890	644 130	644 130	534 130
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	34 000 000	34 000 000	26 000 000	31 700 000	39 100 000	30 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 717 995	-17 400 000	-17 400 000	-17 010 000	-23 970 000	-21 180 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14 000 000		0			
Lainakannan muutokset	5 282 005	16 600 000	8 600 000	14 690 000	15 130 000	8 820 000
Oman pääoman muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutos	70 945					
Vaihto-omaisuuden muutos	15 834					
Saamisten muutos	9 466 675					
Korottomien velkojen muutos	-6 940 366					
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 613 088	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	8 251 675	17 019 890	8 928 890	15 334 130	15 774 130	9 354 130
Rahavarojen muutos	-234 099	-28 709	173 423	64 781	2 845 410	2 817 040

LIITTEET

KURIKAN KAUPUNKI

Talousarvioasetelma

Käyttötalousosa

Toimielin	Tulos-/Tehtäväalue
Hallinto- ja talousosasto	
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Tarkastuslautakunta	Tilintarkastus
Kaupunginhallitus	Keskushallinto
JIK-tilaajalautakunta	JIK-tilaajalautakunta
Elinvoimaosasto	
Elinvoimalautakunta	Elinkeinopalvelut Työllisyyspalvelut Lomituspalvelut Maaseutupalvelut
Sivistysosasto	
Sivistyslautakunta	Sivistystoimi
Vapaa-aikalautakunta	Vapaa-aikatoimi
Tekninen osasto	
Tekninen lautakunta	Tekninen toimi
Ympäristölautakunta	Ympäristötoimi

KURIKAN KAUPUNKI

Talousarvioasetelma

Investointiosa

Toimielin	Hankeryhmä
Kaupunginhallitus	Tietohallinnon hyödykkeet Sijoitukset Maa- ja vesialueet Koneet ja kalusto
Sivistyslautakunta	Koneet ja kalusto Tietohallinnon hyödykkeet
Tekninen lautakunta	Rakennukset Kiinteät rakenteet ja laitteet Koneet ja kalusto Tietohallinnon hyödykkeet
Eri lautakunnat	Koneet ja kalusto

Kaupunginvaltuusto voi talousarvion sitovilla perusteluilla määrätä hankkeen euromääräisen rajan pienemmäksi.

KURIKAN KAUPUNKI

Talousarvioasetelma

Tuloslaskelmaosa

Toimintatuotot

Myyntituotot

Maksutuotot

Tuet ja avustukset

Muut tuotot

Toimintatuotot yhteensä

Toimintakulut

Henkilöstökulut

Palveluiden ostot

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Varaston lisäys/vähennys

Avustukset

Muut toimintakulut

Toimintakulut yhteensä

Toimintakate

Verotuotot

Valtionosuudet

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot

Muut rahoitustuotot

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Satunnaiset erät

Vuosikate

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot

Arvonalentumiset

Tilikauden tulos

Poistoeron muutos

Varausten muutos

Rahastojen muutos

Tilikauden ylijäämä/alijäämä

KURIKAN KAUPUNKI

Talousarvioasetelma

Rahoitusosa

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta

Vuosikate

Tulorahoituksen korjaukset

Investointien rahavirta

Investointimenot

Rahoitusosuudet investointimenoihin

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot

Toiminnan investointien rahavirta, netto

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset

Antolainasaamisten vähennykset

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

Lyhytaikaisten lainojen muutos

Oman pääoman muutokset

Vaikutus maksuvalmiuteen

Henkilöstöressis suunnitelma 2025

Henkilöstöressis suunnittelun avulla määritellään kaupungin palvelutuotannon vaatiman määrällinen ja laadullinen henkilöstötarve. Suunnitelman avulla pyritään ennakoimaan henkilöstötarpeeseen vaikuttavat toiminnalliset muutokset, tarvittava osaaminen, poistuma ja rekrytointitarve. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaupungin palveluja tuottaa oikea määrä osaavaa henkilöstöä.

Henkilöstöressis suunnitelma tarkastellaan vuosittain talousarvion yhteydessä.

Henkilöstöressis suunnitelmaa varten on koottu tietoa osaston toiminnasta ja henkilöstötarpeesta tämän hetken tilanteen mukaan (1.9.2024). Suunnittelussa on huomioitu eläkeiän saavuttavat henkilöt ja poistuman vaikutus rekrytointitarpeeseen.

Henkilöstöressis suunnitelmassa ei tietoja käsitellä tehtävänimikkeittäin yksityisyyden suojan vuoksi. Näin ollen arviot henkilöstömäärien muutoksesta on esitetty osasto- tai toimialatasolla.

Uuden tai vapautuneen viran tai tehtävän täyttö edellyttää kaupunginhallituksen myöntämää täyttölupaa. Täyttölupahakemuksessa perustellaan viran/tehtävän pysyvä tai määräaikainen tarve.

Henkilöstöressis suunnitelmassa on huomioitu vakinainen henkilöstö. Näiden lisäksi henkilöstöä palkataan myös määräaikaisiin työ-/virkasuhteisiin esimerkiksi sijaisuuksiin tai tilapäiseen lisäresurssin tarpeeseen. Määräaikaisuudessa tulee aina olla lainmukainen peruste.

Mikäli tämän hetken henkilöstöressisiin halutaan merkittäviä muutoksia, edellyttää se rakenteellisia tai laadullisia muutoksia palvelujen tuottamisessa.

Kunnissa yleisimmin käytettyjä keinoja henkilöstöku- lujen pienentämiseen ovat esimerkiksi luonnollisen poistuman hyödyntäminen, tehtävien uudelleenjär- jestelyt, lomarahojen vaihtaminen vapaaksi, talkoo- vapaat/kannustaminen palkattomiin poissaoloihin sekä sijaiskiellot.

Hallinto- ja talousosasto

Hallinto- ja talousosasto vastaa kaupunginhallituksen ja – valtuuston asioiden valmistelusta ja täytäntöön- panosta sekä toimisto-, henkilöstö-, talous- ja tieto- hallintopalveluista. Lisäksi hallinto- ja talousosastoon kuuluu ympäristöterveydenhuolto.

Tällä hetkellä osaston vakinaisen henkilöstön yhteis- määrä on 54. Henkilöstömäärä on pysynyt samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Tulevan viiden vuoden aikana eläkeiän saavuttaa yksitoista henkilöä. Eläköitymisen yhteydessä henki- löstötarve arvioidaan uudelleen.

Elinvoimaosasto

Elinvoimaosastoon kuuluvat kehittämissyksikön, lomituspalveluiden, maaseututoimen henkilöstö sekä maahanmuuttoon liittyvät tehtävät. Vuoden 2025 alusta lukien työllisyyden kuntakokeilu siirtyy Suupohjan koulutuskuntayhtymälle.

Tällä hetkellä elinvoimaosastolla on yhteensä 239 vakinaista henkilöä, joista lomituspalveluissa 228. Henkilömäärä laski viime vuoteen verrattuna 30 henkilöä. Henkilöstöä väheni lomituspalveluista.

Sivistys- ja vapaa-ajan osasto

Sivistysosasto tuottaa varhaiskasvatuksen, perus- ja lukio-opetuksen sekä vapaa-aikatoimen palvelut.

Sivistysosastolla työskentelee tällä hetkellä yhteensä 462 vakinaista henkilöä, joista varhaiskasvatuksessa 176 ja opetustoimessa 241 henkilöä. Henkilömäärän lisäys johtui mm. musiikkiopistotoiminnan siirtymisestä kaupungin toiminnaksi.

Varhaiskasvatuksessa arvioidaan lasten tuen tarpeet. Varhaiskasvatuksessa tulee lisätä lain velvoitteiden myötä pedagogista osaamista. Lasten hoitajien eläköitymisen myötä ryhmän kasvatusvastuullisten aiempaa rakennetta 2 lastenhoitajaa ja yksi varhaiskasvatuksenopettaja, muutetaan siten, että jatkossa ryhmässä on yksi lastenhoitaja ja kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa. Muutosta vaikeuttaa varhaiskasvatuksen opettajien hankala rekrytointi.

Perhepäivähoitajien tarve ratkaistaan kulloisenkin tilanteen ja hoitotarpeen mukaan.

Päiväkodeissa työskentelevien ryhmäavustajien eläköityessä tehtäviä ei täytetä.

Sivistystoimessa henkilöstösuunnittelussa arvioidaan oppilaiden tuen tarpeet ja sen mukaan henkilöstöltä vaadittava koulutus ja tarvittava henkilöstöresurssi.

Tekninen osasto

Tekninen osasto tuottaa tila-, puhtaus- ja ruokahuolto-, kunnallistekniikan sekä ympäristötoimen palvelut.

Tällä hetkellä henkilöstöresurssi on 147 vakinaista henkilöä, joista puhtaus- ja ruokahuollossa työskentelee 97. Teknisen osaston henkilömäärä nousi v. 2023 verrattuna 4 henkeä.

Nykyisellä rakennusmassalla ja palvelumitoituksella eläköitymiset eivät merkittävästi vähennä teknisen toimen henkilöstömäärää. Uusien rakennuskohteiden valmistuessa kiinteistönhoidon mitoitus tehdään uudestaan.

Puhtaus- ja ruokahuollon resurssitarve perustuu tehtävien mitoitukseen. Puhtaus- ja ruokahuollon tehtäviin on viime aikoina ollut vaikea saada rekrytoitua uusia työntekijöitä.

Henkilöstörakenteen muutoksen yhteydessä arvioidaan uudelleen mm. esimiesrakenne sekä puhtaus- ja ruokahuollon töiden järjestely esim. koulujen lomien aikana.

	Kurikan kaupunki		Vakinainen henkilöstö	
	HENKILÖSTÖMÄÄRÄT			Eläkeiän saavuttavat
	1.9.2023	2025	muutos	yht.2025-2029
HALLINTO- JA TALOUSOSASTO	54	54	0	11
ELINVOIMAOSASTO				
Yritys- ja maaseutupalvelut	11	11	0	1
Lomituspalvelut	258	228	-30	16
Elinvoimaosasto yhteensä	269	239	-30	17
SIVISTYS- JA VAPAA-AIKAOSASTO				
Varhaiskasvatus	175	176	1	13
Opetustoimi	234	241	7	33
Siv.toimen hallinto ja vapaa-aikatoimi	39	42	3	8
Sivistys- ja vapaa-aikaosasto yhteensä	448	459	11	54
TEKNINEN OSASTO				
Tekniikka	51	50	-1	15
Puhtaus- ja ruokapalvelut	92	97	5	14
Tekninen osasto yhteensä	143	147	4	29
Henkilöstömäärä yhteensä	914	899	-15	111

www.kurikka.fi